

ALPSKA KONVENCIJA

Zbirka besedil

Alpski signali 1 | 3. izdaja

Alpski signali 1 | 3. izdaja

Kolofon

Stalni sekretariat Alpske konvencije

www.alpconv.org

info@alpconv.org

Sedež v Innsbrucku:

Herzog-Friedrich-Straße 15

A-6020 Innsbruck

Avstrija

Izpostava v Bolzanu/Boznu:

Viale Druso 1 / Drususallee 1

I-39100 Bolzano / Bozen

Italija

Fotografije na naslovnici:

Vake Marko; Gruber Igor; Stanko Zoran; Pouille Julien; Krivec Aleš;

Barp Giulia; Fabčić Luka; Krapež Miran; Krapež Miran; Gvajc Blaž;

Bertolini Mauro; Hinterleitner Andrea; Koncut Kristina; Marcolin Alessandra

Grafično oblikovanje, tisk in obdelava:

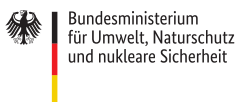
Alpina Druck GmbH, Innsbruck

© Stalni sekretariat Alpske konvencije, 2018

ISBN 978-8-89750054-4

Financirano s strani:

Bayerisches Staatsministerium für
Umwelt und Verbraucherschutz

ALPSKA KONVENCIJA

Zbirka besedil

Alpski signali 1 | 3. izdaja

Predgovor

S to tretjo izdajo je ponovno na voljo povsem aktualizirana publikacija Priročnika Alpske konvencije za profesionalne uporabnike in mnoge zavzete in zainteresirane deležnike, ki jih zanimajo vprašanja trajnosti v alpski regiji.

Delo v okviru Alpske konvencije temelji formalno in v prvi vrsti na njenih pravnih podlagah. Po tem se tudi razlikuje od drugih oblik sodelovanja v alpskem prostoru. Najbrž prva konvencija s sledenjem obsežnim ciljem trajnosti je še naprej in vedno znova predmet preverjanja kot model za druge regije. Zato je zavedanje njenih pravnih podlag še kako pomembno. Bistveni pogoj za to je enostaven in pregleden dostop do teh pravnih podlag. Z novo izdajo so na razpolago za prakso bistvena besedila v prenovljeni in najaktualnejši obliki v vseh pogodbenih jezikovnih različicah. Poleg Okvirne konvencije in njenih protokolov zajemajo besedila tudi sekundarne pravilnike, pomembne za vsakodnevno delo v praksi.

Nemško predsedstvo Alpske konference v obdobju 2015-2016 si je zadalo za nalogo, da v sekundarnih pravilnikih odpravi redakcijske in jezikovne nejasnosti ter manjše nedoslednosti in dopolni izboljšave, zlasti pri vedno pomembnejšem postopku preverjanja. Posebej se zahvaljujemo vsem sodelujočim v pogodbenicah, Stalnem sekretariatu in opazovalkah, ki so se posvetili težavnemu pregledovanju in podrobnemu usklajevanju besedil.

Toda ambiciozni pravilniki lahko koristijo le, če jih tudi zavzeto izvajamo. Slednje bi si želeli tudi za delovanje Alpske konvencije!

Christian Lindemann

*Predsedujoči Stalnega odbora
Alpske konference 2015-2016*

Predgovor

Zelo me veseli, da je pred nami nova izdaja Alpskih signalov 1. Namen te zbirke je olajšati vsakodnevno delo z Alpsko konvencijo in dati na voljo temeljit pregled besedil Alpske konvencije, njenih protokolov ter osrednjih, pravno in politično relevantnih dokumentov, ki se nanjo opirajo. Zbirka priča tudi o vsebinski pestrosti Alpske konvencije ter njeni pravno konstitutivni vlogi. Konvencija in protokoli so veljavno mednarodno pravo in pogodbenice so se zavezale, da jih implementirajo.

Medtem ko se besedila Alpske konvencije in izvedbenih protokolov niso spremenila, pa je nova izdaja nujna zaradi sprememb sekundarnih pravilnikov Alpske konvencije, kot denimo v postopku za preverjanje ali v postopkovnih pravilnikih. Posebej se želim zahvaliti nemškemu predsedstvu Alpske konvencije v obdobju 2015-2016, ki je zelo preudarno vodilo postopek pravnih popravkov sekundarnih pravilnikov Alpske konvencije in nenazadnje v večji meri tudi financira novo izdajo Alpskih signalov 1.

Moja zahvala prav tako velja avstrijskemu zunanjemu ministrstvu kot depozitarju Alpske konvencije za vselej odlično sodelovanje, ter sodelavcem Stalnega sekretariata, ki so z veliko akribije zagotovili največjo možno natančnost te zbirke besedil. Nova izdaja v ospredje postavlja pravna besedila in za razliko od prejšnje izdaje nima kartografskega dela. Slednji vam je na voljo v publikaciji »The Alps in 25 Maps«.

Uspešno prebiranje!

veleposlanik Markus Reiterer

generalni sekretar Alpske konvencije

Vsebina

Predgovor	4
Glosar	9
Uvod	11
Pogodbenice in Stalni sekretariat Alpske konvencije	15
Status ratifikacij	19
Alpska konvencija	23
Perimeter Alpske konvencija	31
Seznam administrativnih enot alpskega prostora	35
Protokoli	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	47
Hribovsko kmetijstvo	57
Varstvo narave in urejanje krajine	67
Gorski gozd	79
Turizem	87
Energija	97
Varstvo tal	107
Promet	117
Reševanje sporov	129
Deklaracije	
Deklaracija Prebivalstvo in kultura	133
Deklaracija o spremembi podnebja	141
Izjava XIV. Alpske konference o krepitevi trajnostnega gospodarstva v Alpah	145
Mehanizem za preverjanje	151
Poslovnik konference pogodbenic (Alpske konvencije)	159
Poslovnik Stalnega odbora Konference pogodbenic	165
Statut Stalnega sekretariata Alpske konvencije	171

Glosar

Alpska konvencija

Opredeljuje »Mednarodni sporazum o varstvu Alp«, sprejet 7. novembra 1991 v Salzburgu. Alpska konvencija je okvirna konvencija, ki določa splošne cilje varstva in trajnostnega razvoja Alp in pravila delovanja odločevalskih organov Konvencije. Za doseg te ciljev so bili sprejeti naslednji izvedbeni protokoli: urejanje prostora in trajnostni razvoj, hribovsko kmetijstvo, varstvo narave in urejanje krajine, gorski gozd, turizem, energija, varstvo tal, promet ter protokol o reševanju sporov.

Delovne skupine Alpske konvencije

(točka e 6. člena Okvirne konvencije)

Delovne skupine se ustanovijo z namenom usklajevanja aktivnosti pogodbenic in pripravo ukrepov s posameznih področij, pomembnih za Konvencijo.

Države pogodbenice

Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Nemčija, Monako, Slovenija, Švica in Evropska gospodarska skupnost (danes: Evropska unija).

Konferenca pogodbenic

(Alpska konferenca, 5.-7. člen Okvirne konvencije)

Alpska konferenca je organ odločanja Alpske konvencije. Običajno se sestane na ministrski ravni, vsaki dve leti. Predsedstvo konferenci po načelu rotacije vsakokrat za dve leti prevzame ena od pogodbenic.

Odbor za preverjanje

(Sklep VII/4 Alpske konference)

Ustanovljen leta 2002, preverja, ali pogodbenice izpolnjujejo obveznosti, ki izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov.

Opazovalke

(5. točka 5. člena Okvirne konvencije)

Mednarodne vladne in nevladne organizacije, ki se brez volilne pravice, udeležujejo sestankov organov Alpske konvencije.

Ratifikacija

Pomeni, mednarodno dejanje, s katerim država privoli, da jo mednarodna pogodba zavezuje na mednarodni ravni (Dunajska konvencija o pravu mednarodnih pogodb, 1969, člen 2, točka 1b).

Opomba: v preglednicah, ki prikazujejo status ratifikacije, je v stolpcu „ratifikacija“ napisan datum deponiranja ustreznega dokumenta depozitarju Alpske konvencije (Republiki Avstriji).

SOIA

(glej 3. člen Okvirne konvencije)

Sistem za opazovanje in informiranje o Alpah vsebuje bazo podatkov in aplikacijo WebGIS (webgis.alpconv.org), s katerima upravlja Stalni sekretariat.

Stalni odbor

(8. člen Okvirne konvencije)

Je izvršilni organ Alpske konference, ki ga sestavljajo delegati pogodbenic na ravni visokih uradnikov. Običajno se sestane dvakrat letno.

Stalni sekretariat

(9. člen Okvirne konvencije in sklep VII/2 Alpske konference)

Ustanovljen leta 2002, zagotavlja podporo organom Konvencije, usklajuje opazovanje in informiranje o Alpah ter komunicira z javnostmi. Sedež Sekretariata je v Innsbrucku z izpostavo v Bolzanu/Boznu.

Večletni program dela Alpske konference

Sklep Alpske konference o določitvi smernic in prednostnih nalog Alpske konvencije; običajno za obdobje šestih let.

Uvod

Alpska konvencija

Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija) je mednarodna pogodba, ki jo je podpisalo osem držav – Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Monako, Nemčija, Slovenija in Švica – ter Evropska gospodarska skupnost (danes: Evropska unija). Velja za prvo mednarodno pogodbo na svetu o varstvu gorske regije; prvič je bilo transnacionalno gorsko območje obravnavano z vidika zemljepisne kontinuitete, kot skupno ozemlje, ki se sooča s skupnimi izzivi. Kot taka predstavlja zgled skupnih aktivnosti za druge čezmejne gorske verige. Leta kasneje je bila po njenem zgledu oblikovana Karpatska konvencija.

Alpska konvencija je nastala kot rezultat dogovora med ministri alpskih držav, ki so se sestali v Berchtesgadnu (Nemčija) med 9. in 11. oktobrom 1989 s ciljem, da zagotovijo varstvo in trajnostni razvoj Alp. Nevladne organizacije so odigrale pomembno vlogo v postopku oblikovanja Alpske konvencije in jo spremljajo od začetkov do danes. Alpsko konvencijo so 7. novembra 1991 v Salzburgu (Avstrija) podpisale Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Nemčija, Švica in Evropska gospodarska skupnost (danes: Evropska unija). Slovenija je podpisala Konvencijo 29. marca 1993; Monako je postal pogodbenica na podlagi ločenega dodatnega protokola, ki je bil podpisan 20. decembra 1994.

Alpska konvencija je tudi podlaga za protokole, posvečene različnim področjem. Ti vsebujejo določila za doseganje dogovorjenih ciljev. Tematskih protokolov je osem: urejanje prostora in trajnostni razvoj, hribovsko kmetijstvo, varstvo narave in urejanje krajine, gorski gozd, turizem, energija, varstvo tal in promet. Posodobljen pregled podpisanih, ratificiranih in veljavnih protokolov v

posameznih pogodbenicah je na voljo na spletni strani Alpske konvencije (www.alp-conv.org).

Poleg protokolov je Alpska konvencija sprejela deklaracije ministrov na teme: prebivalstvo in kultura (2006), podnebne spremembe (2006) in trajnostno gospodarstvo (2016). Posodobljen seznam ministrskih deklaracij je na voljo na spletni strani.

Delovna telesa Alpske konvencije

Za izvajanje Alpske konvencije je bilo ustanovljenih več delovnih teles; na najvišji ravni je Konferenca pogodbenic ali Alpska konferenca, ki se običajno sestaja vsaki dve leti ob prisotnosti državnih delegacij s pristojnimi ministri na čelu. Alpska konferenca razpravlja o ciljih in določa politične ukrepe za izvajanje aktivnosti. Predseduje ji pogodbenica, ki predseduje Alpski konvenciji; predsedstvo se navadno menja vsaki dve leti.

Stalni odbor Alpske konvencije je izvršno telo, ki se po navadi sestaja dvakrat letno. Člani Stalnega odbora so visoki uradniki nacionalnih in regionalnih uprav.

Nacionalni strokovnjaki z različnih področij sodelujejo v tematskih delovnih skupinah in nudijo znanstveno in tehnično svetovanje o različnih temah. Odbor za preverjanje se ukvarja s preverjanjem spoštovanja obveznosti in dolžnosti, ki izhajajo iz Alpske konvencije.

Stalni sekretariat Alpske konvencije s sedežem v Innsbrucku in izpostavo v Bolzanu/Boznu, je bil ustanovljen leta 2002 kot operativna veja Alpske konvencije. Na čelu sekretariata je generalni sekretar. Sekretari-

at nudi tehnično in upravno pomoč telesom Alpske konvencije, komunicira z javnostjo, usklajuje raziskovalne dejavnosti in projekte ter upravlja sistem za opazovanje in informiranje o Alpah (SOIA). Za okrepitev povezav s teritorijem so bile v tesnem sodelovanju z lokalnimi partnerji na območju Alp ustanovljene Info točke Alpske konvencije.

Posodobljeni podatki o članih različnih delovnih teles Alpske konvencije, obstoječih tematskih delovnih telesih, aktivnih Info točkah in drugih podrobnostih o delu Alpske konvencije so na voljo na spletni strani.

Alpe

Alpe so eno največjih neprekinjenih naravnih območij v Evropi in življenjsko okolje za približno 14 milijonov ljudi ter 30.000 živalskih in 13.000 rastlinskih vrst. Upoštevajoč meje Alpske konvencije, Alpe pokrivajo območje približno 190.000 kvadratnih kilometrov, v dolžino merijo približno 1.200 kilometrov in v širino do 300 kilometrov. Vzpenjajo se od morja in segajo do 4.809 metrov visokega najvišjega vrha Mont Blanca. številne velike evropske reke se napajajo iz alpskih ledenikov in izvirov.

Alpe se raztezajo prek osmih držav: Avstrije (28,7% celotne površine znotraj območja Alpske konvencije), Italije (27,2%), Francije (21,4%), Švice (13,2%), Nemčije (5,8%), Slovenije (3,6%), Lihtemštajna (0,08%) in Monaka (0,001%).

Ljudje so se na območju Alp naselili in na njem živijo že tisočletja, kar se odraža v prisotnosti obdelanih in pridobljenih obdelovalnih površin, tudi v višjih predelih. Danes prebivalci Alp živijo v več kot 5.000

občinah in pripadajo številnim jezikovnim skupinam; na relativno majhni površini izražajo edinstveno kulturno raznolikost. Turizem že več kot 150 let predstavlja pomemben sestavni del alpskega gospodarstva. Alpe so tudi pomemben proizvajalec obnovljivih virov energije in sedež različnih tradicionalnih in inovativnih industrijskih in storitvenih dejavnosti ter visokokakovostnih izobraževalnih in raziskovalnih institucij. Velik del prebivalcev živi v dolinah z urbanim značajem in splošen demografski razvoj je precej heterogen. Povečana mobilnost ljudi in blaga v Alpah in izven njih, kot tudi različne zahteve po omejenih virih tal, ogrožajo naravne vire – potencialni konflikti pri uporabi virov so še bolj poudarjeni zaradi podnebni sprememb, ki Alpe prizadevajo hujše kot druga območja severne poloble. Zato, da dosežemo trajnostno ravnotežje ob ohranjanju kulturne raznolikosti in identitete alpskega prebivalstva, je danes bolj kot kadarkoli prej potrebno preudarno izvajanje Alpske konvencije.

Pogodbenice in
Stalni sekretariat
Alpske konvencije

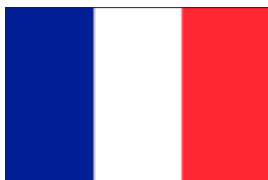

Republika Avstrija

*Bundesministerium für Nachhaltigkeit und Tourismus
(Ministrstvo za trajnost in turizem)*

Abteilung I/9
Stubenbastei 5
AT-1010 Dunaj, Avstrija
www.bmnt.gv.at

Francoska republika

*Ministère de la Transition Écologique et Solidaire
(Ministrstvo za ekološki in solidarnostni prehod)*

Grande Arche
F-92 055 Paris, Francija
www.ecologique-solidaire.gouv.fr

Italijanska republika

*Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare
(Ministrstvo za okolje, varstvo naravnih virov in morja)*

Direzione Generale per lo Sviluppo Sostenibile, per il Danno Ambientale e per i Rapporti con l'Unione Europea e gli Organismi Internazionali (DG SVI)
Via C. Cristoforo Colombo 44
I-00147 Rim, Italija
www.minambiente.it

Kneževina Lihtenštajn

*Amt für Umwelt
(Urad za okolje)*

Gerberweg 5
LI-9490 Vaduz, Lihtenštajn
www.llv.li

Kneževina Monako

*Ministère d'État
(Državno ministrstvo)*

Département de l'Équipement, de l'Environnement et de l'Urbanisme
Place de la Visitation
MC-98000 Monako, Monako
www.gouv.mc

Zvezna republika Nemčija

*Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz
und nukleare Sicherheit*

(Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave in jedrsko varnost)

Referat KI II 1

D-11055 Berlin, Nemčija

www.bmu.de

Republika Slovenija

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska 48

SI - 1000 Ljubljana, Slovenija

www.mop.gov.si

Švicarska konfederacija

*Eidgenössisches Departement für Umwelt, Verkehr,
Energie und Kommunikation*

*(Zvezno ministrstvo za okolje, promet, energijo
in komunikacije)*

Bundesamt für Raumentwicklung (ARE)

Worbentalstrasse 66

CH-3063 Ittigen, Švica

www.are.ch

Evropska unija

Evropska komisija

Generalni direktorat za okolje

BU9 02/129

B-1049 Bruselj, Belgija

ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Sedež v Innsbrucku:

Herzog-Friedrich-Straße 15

A-6020 Innsbruck, Avstrija

Izpostava v Bolzanu/Boznu:

Viale Druso / Drususallee 1

I-39100 Bolzano/Bozen, Italija

www.alpconv.org

Status ratifikacij

Alpska konvencija

Država	Podpis	Ratifikacija	Začetek veljave	Uradni dokument objave
Avstrija	07.11.1991	08.02.1994	06.03.1995	Bundesgesetzblatt Nr. 477/1995 z dne 21.07.1995
Francija	07.11.1991	15.01.1996	15.04.1996	Loi n° 95-1270 z dne 06.12.1995 publiée au Journal officiel n°284 z dne 07.12.1995
Italija	07.11.1991	27.12.1999	07.08.2004	Legge n. 403 vom 14.10.1999; Gazzetta Ufficiale n. 262 z dne 08.11.1999 – Supplemento Ordinario n. 194
Lichtenštajn	07.11.1991	28.07.1994	06.03.1995	Liechtensteinisches Landesgesetzblatt 1995/Nr.186
Monako	20.12.1994	22.12.1998	22.03.1999	Ordonnance Souveraine n°. 14.082 z dne 21.07.1999 publiée au journal de Monaco z dne 30.07.1999
Nemčija	07.11.1991	05.12.1994	06.03.1995	Bundesgesetzblatt Teil II Nr. 46/1994 z dne 08.10.1994
Slovenija	29.03.1993	22.05.1995	22.08.1995	Uradni list Republike Slovenije (Mednarodne pogodbe) št. 19/Priloga 5 z dne 31.03.1995
Švica	07.11.1991	28.01.1999	28.04.1999	Bundesblatt BBl 1997 IV 657 (d) FF 1997 IV 581 (f)
Evropska unija	07.11.1991	04.03.1996	14.04.1998	Uradni list Evropske unije Nr. L61/31-36 z dne 12.03.1996

Protokoli

(situacija aprila 2018)

Protokol/ Država	Avstrija	Francija	Italija	Lihtenštajn	Monako	Nemčija	Slovenija	Švica	Evropska unija
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	P 31.10.2000	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002	27.01.2003	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002	27.04.2003	18.12.2002	28.04.2004		
Hrbovsko kmetijstvo	P 31.10.2000	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994
	R 14.08.2002	15.11.2002	07.02.2013	11.06.2002	08.11.2004	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	15.02.2003	07.05.2013	18.12.2002	08.02.2005	18.12.2002	28.04.2004		
Varstvo narave in urejanje krajine	P 31.10.2000	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994	20.12.1994	20.12.1994	16.10.1998	20.12.1994
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002	08.11.2004	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002	08.02.2005	18.12.2002	28.04.2004		
Gorski gozd	P 31.10.2000	27.02.1996	27.02.1996	16.10.1998	27.02.1996	27.02.1996	27.02.1996	16.10.1998	
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002		18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002		18.12.2002	28.04.2004		
Turizem	P 31.10.2000	02.12.1998	06.02.2001	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	09.01.2006
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002	27.01.2003	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002	27.04.2003	18.12.2002	28.04.2004		
Energijska	P 31.10.2000	02.12.1998	06.02.2001	08.04.2002		16.10.1998	16.10.1998	31.10.2000	09.01.2006
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002		18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002		18.12.2002	28.04.2004		
Varstvo tal	P 31.10.2000	02.12.1998	31.10.2000	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	16.10.1998	09.01.2006
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002	27.01.2003	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002	27.04.2003	18.12.2002	28.04.2004		
Promet	P 31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	06.08.2002	31.10.2000	12.10.2006
	R 14.08.2002	11.07.2005	07.02.2013	11.06.2002		18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	11.10.2005	07.05.2013	18.12.2002		18.12.2002	28.04.2004		
Reševanje sporov	P 31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	31.10.2000	06.08.2002	31.10.2000	25.06.2013
	R 14.08.2002	15.11.2002	07.02.2013	11.06.2002	27.01.2003	18.09.2002	28.01.2004		
	Z 18.12.2002	15.02.2003	07.05.2013	18.12.2002	27.04.2003	18.12.2002	28.04.2004		

P – podpis, R – ratifikacija, Z – začetek veljave

Alpska konvencija

Konvencija o varstvu Alp

Preambula

*Republika Avstrija,
Republika Francija,
Republika Italija,
Republika Slovenija,
Kneževina Lihtenštajn,
Zvezna republika Nemčija,
Švicarska konfederacija
ter Evropska gospodarska skupnost,*

so

zavedajoč se, da Alpe predstavljajo enega največjih enotnih naravnih prostorov Evrope, da jih označujejo specifična in raznolika narava, kultura in zgodovina, da predstavljajo odličen življenjski, gospodarski, kulturni in sprostitveni prostor v srcu Evrope, ki si ga delijo mnogi narodi in dežele,

ob spoznanju, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor domačega prebivalstva ter da so tudi največjega pomena za zunanjalpska območja, med drugim tudi kot nosilec pomembnih prometnih poti,

priznavajoč dejstvo, da so Alpe nepogrešljivo zatočišče in življenjski prostor mnogih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst,

zavedajoč se velikih razlik v posameznih pravnih ureditvah, naravnoprostorskih danostih, poseljenosti, kmetijstvu in gozdarstvu, položaju in razvoju gospodarstva, prometni obremenitvi ter v vrsti in intenzivnosti turistične izrabe,

poznavajoč dejstvo, da stalno naraščajoče zahteve človeka vedno bolj ogrožajo alpski prostor in njegove ekološke funkcije in da se škodo da popraviti le izjemoma, z izrednim trudom, znatnimi stroški in praviloma šele v dolgih časovnih obdobjih,

v prepričanju, da je potrebno gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami glede na rezultate prve Alpske konference ministrov za okolje od 9. do 11. oktobra 1989 v Berchtesgadnu sklenile naslednje:

1. člen

Območje uporabe

- (1) Predmet te konvencije je območje Alp, kot je v prilogi opisano in predstavljeno.
- (2) V kolikor se to zdi potrebno za izvrševanje določil te konvencije lahko vsaka pogodbená stranka ob deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi oziroma kadarkoli pozneje razširi veljavo te konvencije na nadaljnje dele svojega državnega ozemlja z izjavo, ki jo naslovi Republikli Avstriji kot depozitarju.
- (3) Vsako po 2. odstavku oddano izjavo se lahko glede na vsako v njej imenovano državno ozemlje preklicé z notifikacijo, ki se jo naslovi depozitarju. Preklic začne veljati prvi dan v mesecu po 6 mesecih, ko depozitar prejme notifikacijo.

2. člen

Splošne obveznosti

- (1) Pogodbene stranke zagotavljajo s predudarno in trajno rabo virov ter upoštevanjem načela preventive, povzročiteljeve odgovornosti in sodelovanja enotno politiko za ohranitev in varstvo Alp. Pri tem enako upoštevajo interese vseh alpskih držav, njihovih alpskih regij ter Evropske gospodarske

- skupnosti. Čezmejno sodelovanje v alpskem prostoru se okrepi ter prostorsko in strokovno razširi.
- (2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:
- a. **Prebivalstvo in kultura** - s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva ter zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju ter pospeševanja medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom.
  - b. **Prostorsko načrtovanje** - s ciljem zagotavljanja varčne in preudarne rabe ter zdravega, usklajenega razvoja celostnega prostora. Pri tem se posebej upošteva nevarnosti naravnih katastrof, preprečuje preveliko ali premajhno rabo ter ohranja oz. obnavlja naravne življenjske prostore. Zato sta potrebni celovita spoznava in ocena potreb po izrabi, daljnovidno integralno načrtovanje in določitev iz tega izhajajočih ukrepov.
  - c. **Ohranjanje čistega zraka** - s ciljem drastičnega zmanjšanja emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem okolju ter njihovega vnašanja od zunaj do mere, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline.
  - d. **Varstvo tal** - s ciljem zmanjševanja kvantitativnega in kvalitativnega poškodovanja tal, še posebno z uporabo za tla neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljiščem in tlemi, zajezitvijo erozije kot tudi z omejitvijo zaprtja tal.
  - e. **Vodno gospodarstvo** - s ciljem ohranjanja ali obnove zdravih vodnih sistemov, še posebno z ohranjanjem čistoče vodovja, sonaravno gradnjo hidroelektrarn in s takim izkoriščanjem vodne sile, ki v enaki meri upošteva interese ohranjanja avtohtonega prebivalstva in ohranjanja okolja.
  - f. **Varstvo narave in krajinska nega** - s ciljem takega varovanja in negovanja, po potrebi pa tudi obnavljanja narave in krajine, ki naj trajno zagotavlja sposobnost delovanja ekosistemov, ohranja živalstvo in rastlinstvo vključno z njunim življenjskim okoljem, sposobnost obnavljanja in trajnega ustvarjanja naravnih dobrin ter raznoličnost, svojevrstnost in lepoto narave in krajine v njuni celoti.
  - g. **Gorsko kmetijstvo** - s ciljem ohranjanja in pospeševanja gospodarjenja tradicionalnih kulturnih krajin ter kraju primernega in okolju znosnega kmetijstva v splošnem interesu. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu.
  - h. **Gorski gozd** - s ciljem ohranjanja, krepitev in obnavljanja gozdnih funkcij, še posebno varovalnih funkcij z izboljšanjem odpornosti gozdnih ekosistemov, zlasti s sonaravnim gozdnim gospodarjenjem in preprečevanjem gozdu škodljive rabe. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu.
  - i. **Turizem in prosti čas** - s ciljem usklajevanja turističnih in sprostitvenih dejavnosti z ekološkimi in socialnimi zahtevami, z omejevanjem takšnih, ki škodijo okolju ter še posebno z določanjem območij miru.

- j. **Promet** - s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano prestavitvijo prometa, predvsem tovornega prometa na železnico ter z ustvarjanjem primer nih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije.
  - k. **Energija** - s ciljem uvedbe pridobivanja, razdeljevanja in izkoriščanja energije na način, ki prizanaša naravi in krajini ter je neškodljiv okolju in pospeševanja ukrepov za varčevanje z energijo.
  - l. **Gospodarjenje z odpadki** - s ciljem zagotavljanja zajemanja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ki je prilagojeno posebnim topografskim, geološkim in klimatskim potrebam alpskega okolja in s posebnim upoštevanjem omejevanja odpadkov.
- (3) Pogodbene stranke se dogovorijo o protokolih, v katerih bodo določene podrobnosti za izvedbo te konvencije.

3. člen

Raziskave in sistematična opazovanja

Pogodbene stranke se na področjih, omejenih v 2. členu, dogovorijo, da bodo:

- a) izvedle raziskovalna dela in znanstvena ocenjevanja ter pri tem sodelovale,
- b) razvile skupne ali dopolnitvene programe za sistematično opazovanje,
- c) uskladile raziskave, opazovanja ter zbiranje podatkov.

4. člen

Sodelovanje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju

- (1) Pogodbene stranke olajšujejo in pospešujejo izmenjavo pravnih, znanstvenih, gospodarskih in tehničnih informacij, ki so pomembne za to konvencijo.
- (2) Pogodbene stranke se medsebojno obveščajo o načrtovanih, pravnih ali gospodarskih ukrepih, ki lahko posebno vplivajo na alpski prostor ali njegove dele, pri tem pa v največji možni meri upoštevajo čezmejne in regionalne zahteve.
- (3) Pogodbene stranke za učinkovito izvajanje konvencije in protokolov, katerih pogodbeni stranka so, po potrebi sodelujejo z mednarodnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami.
- (4) Pogodbene stranke na primeren način poskrbijo za tekoče obveščanje javnosti in prebivalstva o rezultatih raziskav in opazovanj ter sprejetih ukrepih.
- (5) Dolžnosti pogodbenih strank te konvencije na področju informiranja veljajo z izjemo državnih zakonov o zaupnosti. Z informacijami, ki so označene kot zaupne, je treba temu primerno tudi ravnati.

5. člen

Konferenca pogodbenih strank (Alpska konferenca)

- (1) Skupni interesi pogodbenih strank in njihovo sodelovanje so predmet redno sklicanih zasedanj konferenc pogodbenih strank (Alpska konferenca). Zasedanje alpske konference prvič skliče sporazumno določena pogodbeni stranka, in to najkasneje 1 leto po tem, ko ta konvencija začne veljati.
- (2) Kasneje praviloma zaseda Alpska konferenca redno na vsaki dve leti pri predsedujoči pogodbeni stranki. Predsedstvo ter sedež se menjavata po vsakem rednem zasedanju Alpske konference in oba določi Alpska konferenca.
- (3) Predsedujoča pogodbeni stranka vsakič predlaga dnevni red zasedanja Alpske konference. Vsaka pogodbeni stranka ima pravico zahtevati, da se v dnevni red vključijo dodatne točke.
- (4) Pogodbene stranke posredujejo Alpski konferenci informacije o ukrepih, ki so jih sprejele za izvedbo te konvencije in protokolov, katerih pogodbeni stranka so s pridržkom državnih zakonov o zaupnosti.
- (5) Združeni narodi, njihove posebne organizacije, Svet Evrope in vsaka evropska država se lahko zasedanj Alpske konference udeležijo kot opazovalci. Enako velja za čezmejna združenja alpskih teritorialnih skupnosti. Alpska konferenca lahko poleg tega povabi kot opazovalce ustrezno aktivne mednarodne nevladne organizacije.

- (6) Izredna zasedanja Alpske konference se skličejo v kolikor jih ona določi oz. v kolikor to med dvema zasedanjema pisno zahteva ena tretjina pogodbenih strank pri predsedujoči pogodbeni stranki.

6. člen

Naloge Alpske konference

Alpska konferenca na svojih zasedanjih preverja izvajanje konvencije ter protokolov s prilogami in ima predvsem naslednje naloge:

- a) sprejema spremembe konvencije v okviru postopka 10. člena.
- b) sprejema protokole in njihove priloge kot tudi njihove spremembe v okviru postopka 11. člena.
- c) sprejema svoj poslovnik.
- d) sprejema potrebne finančne odločitve.
- e) odloča o ustanovitvi delovnih skupin, ki se ji zde potrebne za izvedbo konvencije.
- b) jemlje na znanje vrednotenje znanstvenih informacij.
- g) določa in priporoča ukrepe za uresničevanje ciljev, ki so predvideni v 3. in 4. členu. Določa obliko, predmet in časovne presledke za posredovanje informacij, ki se jih predlaga po 5. členu, 4. odstavek, in jemlje na znanje te informacije ter poročila, ki so jih predložile delovne skupine.
- h) zagotovi izvajanje potrebnih nalog Sekretariata.

7. člen

Sprejemanje sklepov na Alpski konferenci

- (1) V kolikor ni drugače določeno, Alpska konferenca sklepa s konsenzom. Če je ves trud za doseg soglasja v zvezi z nalogami po 6. členu c, f in g zaman in to predsednik izrecno ugotovi, se sklep sprejme s tričetrtinsko večino vseh prisotnih in glasujočih pogodbenih strank.
- (2) Vsaka pogodbeni stranka na Alpski konferenci ima le en glas. Evropska gospodarska skupnost glasuje na področju svoje pristojnosti s številom glasov, ki ustreza številu držav članic, ki so pogodbene stranke te konvencije; Evropska gospodarska skupnost pa ne glasuje, če glasujejo dotične države članice in obratno.

8. člen

Stalni odbor

- (1) Kot izvršni organ se ustanovi Stalni odbor Alpske konference, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenih strank.
- (2) Države podpisnice, ki konvencije še niso ratificirale, imajo na zasedanjih Stalnega odbora status opazovalca. Ta status se lahko na prošnjo podeli vsaki alpski državi, ki te Konvencije še ni podpisala.
- (3) Stalni odbor sprejema svoj poslovnik.
- (4) Stalni odbor razen tega odloča o načinu morebitnega udeleževanja zastopnikov vladnih in nevladnih organizacij na svojih zasedanjih.

- (5) Pogodbena stranka, ki predseduje na Alpski konferenci, predseduje tudi v Stalnem odboru.
- (6) Stalni odbor opravlja zlasti naslednje naloge:
  - a) proučuje informacije, ki so jih posredovale pogodbene stranke po 5. členu, 4. odstavek za poročila na Alpski konferenci,
  - b) zbira in ocenjuje gradivo glede na izvajanje konvencije ter protokolov z njihovimi prilogami in ga predloži Alpski konferenci po 6. členu v preveritev,
  - c) obvešča Alpsko konferenco o izvajanju njenih sklepov,
  - d) vsebinsko pripravlja zasedanja Alpske konference in lahko predlaga točke dnevnega reda kot tudi ostale ukrepe glede na izvajanje konvencije in njegovih protokolov,
  - e) določa delovne skupine za izdelavo protokolov in priporočil ter usklajuje njihove dejavnosti po 6. e členu,
  - f) preverja in usklajuje vsebine osnutkov protokolov z vidika celote in jih predlaga Alpski konferenci,
  - g) predlaga ukrepe in priporočila za uresničevanje ciljev Alpske konference, ki so zastavljeni v konvenciji in protokolih,
- (7) Stalni odbor sprejema sklepe o poročilih za Alpsko konferenco po določbah v 7. členu.

9. člen

Sekretariat

Alpska konferenca lahko s soglasjem sklene ustanovitev stalnega Sekretariata.

10. člen

Spremembe konvencije

Vsaka pogodbeni stranka lahko pogodbeni stranki, ki predseduje Alpski konferenci, daje predloge za spremembe te konvencije. Te predloge posreduje pogodbeni stranka, ki predseduje Alpski konferenci, pogodbenim strankam in državam podpisnicam vsaj 6 mesecev pred začetkom zasedanja Alpske konference, na kateri bodo obravnavani. Spremembe konvencije stopijo v veljavo po 2., 3., in 4. odstavku 12. člena.

11. člen

Protokoli in njihove spremembe

- (1) Osnutke protokolov v smislu 2. člena, 3. odstavka, sporoči pogodbeni stranka, ki predseduje Alpski konferenci, pogodbenim strankam in državam podpisnicam vsaj 6 mesecev pred začetkom zasedanja Alpske konference, na katerem bodo obravnavani.
- (2) Protokole, ki jih Alpska konferenca sprejme, se podpiše na njenem zasedanju ali kasneje pri depozitarju. Veljati začnejo za tiste pogodbene stranke, ki so jih ratificirale, sprejele ali odobrile. Za začetek veljave protokola so potrebne vsaj tri ratifikacije, sprejetja ali odobritve. Ustrezne dokumente se hrani v Republiki Avstriji, ki ima vlogo depozitarja.
- (3) V kolikor v protokolu ni predvideno drugače, veljajo za njegovo uveljavitev in odpoved smiselno 10., 13. in 14. člen.
- (4) Za spremembe protokolov veljajo smiselno odstavki 1 - 3.

12. člen

Podpisovanje in ratifikacija

- (1) Konvencija bo na voljo v podpis od 7. novembra 1991 dalje v Republiki Avstriji, ki ima vlogo depozitarja.
- (2) Konvencija potrebuje ratifikacijo, sprejetje ali odobritev. Listino o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi se deponira pri depozitarju.
- (3) Konvencija začne veljati 3 mesece potem, ko so tri države izrazile svoje soglasje po 2. odstavku, da jih konvencija veže.
- (4) Za vsako državo podpisnico, ki kasneje izrazi soglasje po 2. odstavku, da jo konvencija veže, začne ta veljati 3 mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

13. člen

Odpoved

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko karkoli z notifikacijo pri depozitarju odpove konvencijo.
- (2) Odpoved začne veljati prvi dan v mesecu po šestih mesecih, potem, ko depozitar prejme notifikacijo.

14. člen

Notifikacije

Depozitar notificira pogodbenim strankam in državam podpisnicam:

- a) vsak podpis,
- b) vsako deponiranje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakokratni dan začetka veljave te konvencije po 12. členu,
- d) vsako dano izjavo po 1. členu, 2. in 3. odstavku,
- e) vsako opravljeno notifikacijo po 13. členu in dan, ko odpoved postane veljaven.

V potrditev tega so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali to konvencijo.

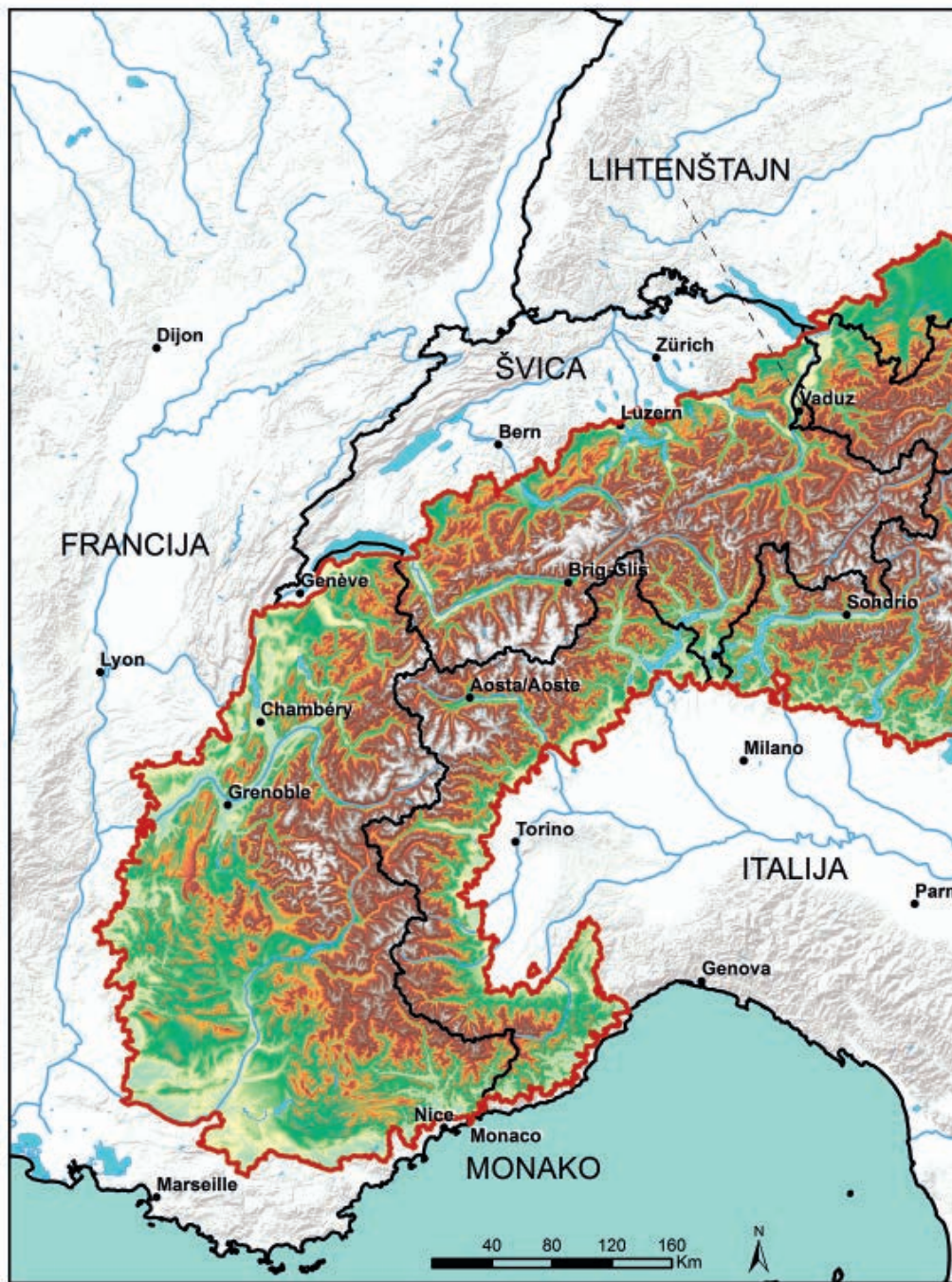
Sestavljeno 7. novembra 1991 v Salzburgu v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki državi podpisnici overjen prepis.

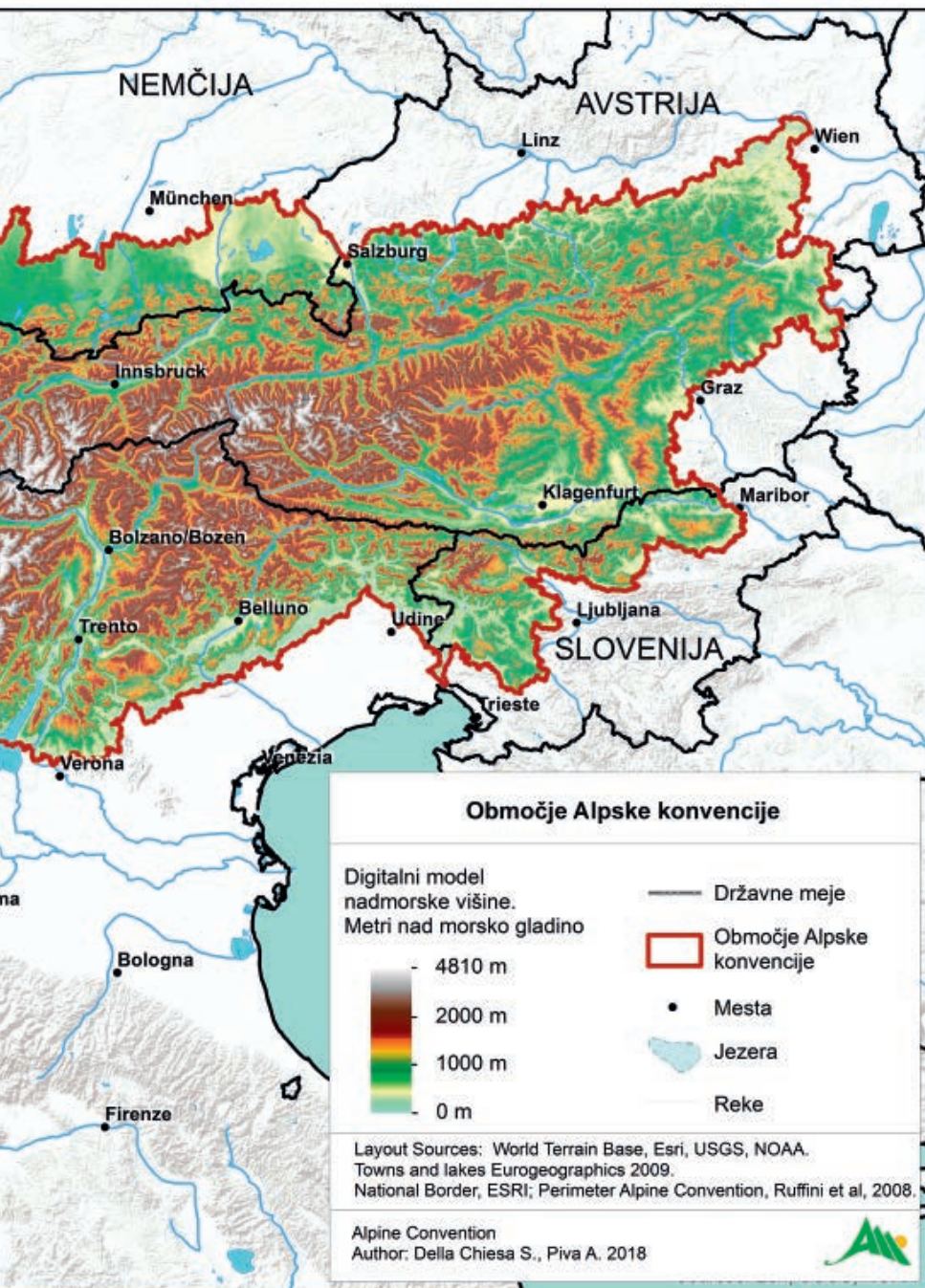

Perimeter
Alpske konvencije

Seznam administrativnih enot alpskega prostora

Opozoriti velja, da je seznam administrativnih enot alpskega prostora objavljen takšen, kot je bil predložen ob deponiranju listine o ratifikaciji s strani pogodbenic in kot ga je depozitar predložil generalnemu sekretarju Združenih narodov in je objavljen v Zbirki pogodb Združenih narodov (United Nations Treaty Series). Od takrat so se administrativne enote lahko spremenile skladno z veljavnimi postopki, ki veljajo v pogodbenicah.

**Zvezna dežela
VORARLBERG**

Vse občine

Zvezna dežela TIROL

Vse občine

Zvezna dežela KÄRNTEN

Vse občine

**Zvezna dežela
SALZBURG**

Salzburg (mesto)

Okraj Hallein

Abtenau

Adnet

Annaberg im Lammertal

Golling an der Salzach

Hallein

Krispl

Kuchl

Oberalm

Puch bei Hallein

Rußbach am Paß Gschütt

Sankt Koloman

Scheffau am Tennengebirge

Vigaun

Okraj Salzburg-okolica

Anif

Ebenau

Elsbethen

Eugendorf

Faistenau

Fuschl am See

Grödig

Großgmain

Hallwang

Henndorf am Wallersee

Hintersee

Hof bei Salzburg

Koppl

Neumarkt am Wallersee

Plainfeld

Sankt Gilgen

Strobl

Thalgau

Walls-Siezenheim

*Okraj Sankt Johann
im Pongau*

Altenmarkt im Pongau

Bad Hofgastein

Badgastein

Bischofshofen

Dorfgastein

Eben im Pongau

Filzmoos

Flachau

Forstau

Goldegg

Großarl

Hüttau

Hüttschlag

Kleinarl

Mühlbach am Hochkönig

Pfarrwerfen

Radstadt

Sankt Johann im Pongau

Sankt Martin

am Tennengebirge

Sankt Veit im Pongau

Schwarzach im Pongau

Untertauern

Wagrain

Werfen

Werfenweng

Okraj Tamsweg

Göriach

Lessach

Mariapfarr

Mauterdorf

Muhr

Ramingstein

Sankt Andrä im Lungau

Sankt Margarethen

im Lungau

Sankt Michael im Lungau

Tamsweg

Thomatal

Tweng

Unternberg

Weißpriach

Zederhaus

Okraj Zell am See

Bramberg am Wildkogel

Bruck an der

Großglocknerstraße

Dienten am Hochkönig

Fusch an der

Großglocknerstraße

Hollersbach im Pinzgau

Kaprun

Krimml

Lend

Leogang

Lofer

Maishofen

Maria Alm am

Steinernen Meer

Mittersill

Neukirchen

am Großvenediger

Niedersill

Piesendorf

Rauris

Saalbach-Hinterglemm

Saalfelden am

Steinernen Meer

Sankt Martin bei Lofer

Stuhlfelden

Taxenbach

Unken

Uttendorf

Viehhofen
Wald im Pinzgau
Weißbach bei Lofer
Zell am See

**Zvezna dežela
OBERÖSTERREICH**

Okraj Gmunden

Altmünster
Bad Goisern
Bad Ischl
Ebensee
Gmunden
Gosau
Grünau im Almtal
Gschwandt
Hallstatt
Kirchham
Obertraun
Pinsdorf
Sankt Konrad
Sankt Wolfgang
im Salzkammergut
Traunkirchen
Scharnstein

*Okraj Kirchdorf
an der Krems*

Edlbach
Grünburg
Hinterstoder
Inzersdorf im Kremstal
Micheldorf in Oberösterreich
Molln
Oberschlierbach
Rosenau am Hengstpaß
Roßleithen
Sankt Pankraz
Spital am Pyhrn
Steinbach am Ziehbach
Steinbach an der Steyr
Vorderstoder
Windischgarsten

Okraj Steyr-Land

Gafelnz
Garsten
Großraming
Laussa
Losenstein
Maria Neustift
Reichraming
Sankt Ulrich bei Steyr
Ternberg
Weyer Land
Weyer Markt

Okraj Vöcklabruck

Attersee
Aurach am Hongar
Innerschwand
Mondsee
Nußdorf am Attersee
Oberhofen am Irrsee
Oberwang
Sankt Georgen im Attergau
Sankt Lorenz
Schörfling am Attersee
Seewalchen am Attersee
Steinbach am Attersee
Straß im Attergau
Tiefgraben
Unterach am Attersee
Weißenkichen im Attergau
Weyregg am Attersee
Zell am Moos

**Zvezna dežela
NIEDERÖSTERREICH**

*Waidhofen an der Ybbs
(mesto)*

Okraj Amstetten

Allhartsberg
Ertl
Hollenstein an der Ybbs
Opponitz
Sankt Georgen am Reith

Sankt Peter in der Au
Seitenstetten
Sonntagberg
Ybbsitz

Okraj Baden

Alland
Altenmarkt an der Triesting
Bad Vöslau
Baden
Berndorf
Enzesfeld-Lindabrunn
Furth an der Triesting
Heiligenkreuz
Hernstein
Hirtenberg
Klausen-Leopoldsdorf
Pfaffstätten
Pottenstein
Sooß
Weissenbach an der
Triesting

Okraj Lilienfeld

Annaberg
Eschenau
Hainfeld
Hohenberg
Kaumberg
Kleinzell
Lilienfeld
Mitterbach am Erlaufsee
Ramsau
Rohrbach an der Gölsen
Sankt Aegyd am Neuwalde
Sankt Veit an der Gölsen
Traisen
Türnitz

Okraj Melk

Textingtal

Okraj Mödling

Breitenfurt bei Wien
Gaaden
Gießhübl

Gumpoldskirchen
Hinterbrühl
Kaltenleutgeben
Laab im Walde
Mödling
Perchtoldsdorf
Wienerwald

Okraj Neunkirchen

Altendorf
Aspang-Markt
Aspangberg-Sankt Peter
Breitenstein
Buchbach
Edlitz
Enzenreith
Feistritz am Wechsel
Gloggnitz
Grafenbach-Sankt Valentin
Grimmenstein
Grünbach am Schneeberg
Kirchberg am Wechsel
Mönichkirchen
Natschbach-Loipersbach
Otterthal
Payerbach
Pitten
Prigglitz
Puchberg am Schneeberg
Raach am Hochgebirge
Reichenau an der Rax
Sankt Corona am Wechsel
Scheiblingkirchen-
Thernberg
Schottwien
Schrattenbach
Schwarzau im Gebirge
Seebenstein
Semmering
Ternitz
Thomasberg
Trattenbach
Vöstenhof
Warth
Wartmannstetten
Willendorf

Wimpassing im Schwarzatale
Würflach
Zöbern

Okraj Sankt Pölten (Land)

Alltengbach
Asperhofen
Brand-Laaben
Eichgraben
Frankenfels
Grünau
Kasten bei Böheimkirchen
Kirchberg an der Pielach
Loich
Maria-Anzbach
Michelbach
Neulengbach
Neustift-Innermanzing
Pyhra
Rabenstein an der Pielach
Schwarzenbach
an der Pielach
Stössing
Wilhelmsburg

Okraj Scheibbs

Gaming
Göstling an der Ybbs
Gresten
Gresten-Land
Lunz am See
Puchenstuben
Randegg
Reinsberg
Sankt Anton an der Jeßnitz
Sankt Georgen an der Leys
Scheibbs
Steinakirchen am Forst
Wang

Okraj Tulln

Königstetten
Siegartskirchen
Tulbing
Zeiselmauer
Sankt Andrä-Wördern

Okraj

Wiener Neustadt (Land)

Bad Fischau-Brunn
Bad Schönau
Ebenfurth
Erlach
Gutenstein
Hochneukirchen-Gschoaidt
Hochwolkersdorf
Hohe Wand
Hollenthon
Katzelsdorf
Kirchschatz
in der Buckligen Welt
Krumbach
Lanzenkirchen
Lichtenegg
Markt Piesting
Matzendorf-Hölles
Miesenbach
Muggendorf
Pernitz
Rohr im Gebirge
Bromberg
Schwarzenbach
Waidmannsfield
Waldegg
Walpersbach
Wiesmath
Winzendorf-Muthmannsdorf
Wöllersdorf-Steinabrückl

Okraj Wien-okolica

Gablitz
Klosterneuburg
Mauerbach
Pressbaum
Purkersdorf
Tullnerbach
Wolfsgraben

Zvezna dežela
STEIERMARK

Okraj Bruck an der Mur

Aflenz Kurort
Aflenz Land
Breitenau am Hochlantsch
Bruck an der Mur
Etmíßl
Frauenberg
Gußwerk
Halltal
Kapfenberg
Mariazell
Oberaich
Parschlug
Pernegg an der Mur
Sankt Ilgen
Sankt Katharein
an der Laming
Sankt Lorenzen im Mürztal
Sankt Marein im Mürztal
Sankt Sebastian
Thörl
Tragöß
Turnau

Okraj Deutschlandsberg

Aibl
Freiland bei
Deutschlandsberg
Bad Gams
Garanas
Greisdorf
Gressenberg
Großradl
Kloster
Marhof
Osterwitz
Sankt Oswald ob Eibiswald
Schwanberg
Soboth
Trahütten
Wernersdorf
Wielfresen

Okraj Graz-okolica

Attendorf
Deutschfeistritz
Eisbach
Frohnleiten
Gratkorn
Gratwein
Großstübing
Gschnaidt
Hitzendorf
Judendorf-Straßengel
Peggau
Röthelstein
Rohrbach-Steinberg
Rothleiten
Sankt Bartholomä
Sankt Oswald
bei Plankenwarth
Sankt Radegund bei Graz
Schrems bei Frohnleiten
Semriach
Stattegg
Stiwoll
Thal
Tulwitz
Tyrnau
Übelbach
Weinitzen

Okraj Hartberg

Dechantskirchen
Friedberg
Grafendorf bei Hartberg
Greinbach
Kleinschlag
Mönichwald
Pinggau
Pöllau
Pöllauberg
Puchegg
Rabenwald
Riegersberg
Rohrbach an der Lafnitz
Saifen-Boden
Sankt Jakob im Walde
Sankt Lorenzen am Wechsel

Schachen bei Vorau
Schäffern
Schlag bei Thalberg
Schönegg bei Pöllau
Sonnhofen
Stambach
Stubenberg
Vorau
Vornholz
Waldbach
Wenigzell

Okraj Judenburg

Amering
Bretstein
Eppenstein
Fohnsdorf
Hohentauern
Judenburg
Sankt Wolfgang-Kienberg
Sankt Anna am Lavantegg
Maria Buch-Feistritz
Obdach
Oberkurzheim
Oberweg
Oberzeiring
Pöls
Pusterwald
Reifling
Reisstraße
Sankt Georgen ob
Judenburg
Sankt Johann am Tauern
Sankt Oswald-Möderbrugg
Sankt Peter ob Judenburg
Unzmarkt-Frauenburg
Weißkirchen in Steiermark
Zeltweg

Okraj Knittelfeld

Apfelberg
Feistritz bei Knittelfeld
Flatschach
Gaal
Großlobming
Kleinlobming

Knittelfeld
Kobenz
Rachau
Sankt Lorenzen
bei Knittelfeld
Sankt Marein bei Knittelfeld
Sankt Margarethen bei
Knittelfeld
Seckau
Spielberg bei Knittelfeld

Okraj Leibnitz

Oberhaag
Schloßberg

Okraj Leoben

Eisenerz
Gai
Hafning bei Trofaiach
Hieflau
Kalwang
Kammern im Liesingtal
Kraubath an der Mur
Leoben
Mautern in der Steiermark
Niklasdorf
Proleb
Radmer
Sankt Michael
in Obersteiermark
Sankt Peter-Freienstein
Sankt Stefan ob Leoben
Traboch
Trofaiach
Vordernberg
Wald am Schoberpaß

Okraj Liezen

Admont
Aich
Aigen im Ennstal
Altaussee
Altenmarkt bei Sankt Gallen
Ardning
Bad Aussee

Donnersbach
Donnersbachwald
Gaishorn am See
Gams bei Hieflau
Gössenberg
Gröbming
Großsölk
Grundlsee
Hall
Haus
Irdning
Johnsbach
Kleinsölk
Landl
Lassing
Liezen
Michaelerberg
Mitterberg
Bad Mitterndorf
Niederöblarn
Öblarn
Oppenberg
Palfau
Pichl-Preunegg
Pichl-Kainisch
Pruggern
Pürgg-Trautenfels
Ramsau am Dachstein
Rohrmoos-Untertal
Rottenmann
Sankt Gallen
Sankt Martin am Grimming
Sankt Nikolai im Sölkital
Schladming
Selzthal
Stainach
Tauplitz
Treglwang
Trieben
Weißenbach an der Enns
Weißenbach bei Liezen
Weng bei Admont
Wildalpen
Wörschach

Okraj Mürzzuschlag

Allerheiligen im Mürztal
Altenberg an der Rax
Ganz
Kapellen
Kindberg
Krieglach
Langenwang
Mitterdorf im Mürztal
Mürzhofen
Mürzsteg
Mürzzuschlag
Neuberg an der Mürz
Spital am Semmering
Stanz im Mürztal
Veitsch
Wartberg im Mürztal

Okraj Murau

Dürnstein in der Steiermark
Falkendorf
Frojach-Katsch
Krakaudorf
Krakauhintermühlen
Krakauschatten
Kulm am Zirbitz
Laßnitz bei Murau
Mariahof
Mühlen
Murau
Neumarkt in Steiermark
Niederwölz
Oberwölz Stadt
Oberwölz Umgebung
Perchau am Sattel
Predlitz-Turrach
Ranten
Rinegg
Sankt Blasen
Sankt Georgen ob Murau
Sankt Lambrecht
Sankt Lorenzen bei
Scheifling
Sankt Marein bei Neumarkt
Sankt Peter

am Kammersberg
Sankt Ruprecht ob Murau
Scheifling
Schöder
Schönberg-Lachtal
Stadl an der Mur
Stolzalpe
Teufenbach
Triebendorf
Winklern bei Oberwölz
Zeutschach

Okraj Voitsberg

Bärnbach
Edelschrott
Gallmannsegg
Geistthal
Göbnitz
Graden
Hirscheegg
Kainach bei Voitsberg
Köflach
Kohlschwarz
Krottendorf-Gaisfeld
Ligist
Maria Lankowitz
Modriach
Pack
Piberegg
Rosental an der Kainach
Salla
Sankt Johann-Köppling

Sankt Martin am
Wölmißberg
Södingberg
Stallhofen
Voitsberg

Okraj Weiz

Anger
Arzberg
Baierdorf bei Anger
Birkfeld
Feistritz bei Anger
Fischbach
Fladnitz an der Teichaem
Floing
Gasen
Gschaid bei Birkfeld
Gutenberg
an der Raabklamm
Haslau bei Birkfeld
Hohenau an der Raab
Koglhof
Mortantsch
Naas
Naintsch
Neudorf bei Passail
Passail
Puch bei Weiz
Ratten
Sankt Kathrein
am Hauenstein
Sankt Kathrein am Offenegg

Stenzengreith
Strallegg
Thannhausen
Waisenegg

Zvezna dežela BURGENLAND

Okraj Mattersburg

Forchtenstein
Marz
Mattersburg
Sieggraben
Wiesen

Okraj Oberpullendorf

Kobersdorf
Lockenhaus
Markt Sankt Martin
Pilgersdorf

Okraj Oberwart

Bernstein
Mariasdorf
Markt Neuhodis
Stadtschlaining
Unterkohlstätten
Weiden bei Rechnitz
Wiesfleck

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI FRANCIJI

Alpski prostor po odloku št. 85-997¹ z dne 20. septembra 1985 obsega na območju južnih Alp:

- departma Alpes-de-Haute-Provence,
- departma Hautes-Alpes,
- kantone, katerih območja so v departmajih Alpes-Maritimes v celoti ali deloma klasificirana kot hribovita območja, z izjemo Menton in Roquebrune-Cap-Martin, ter departmajev Var in Vaucluse,
- kakor tudi okraj Barjols v departmaju Var in kanton Cadenet v departmaju Vaucluse

¹ Opomba urednika: Odlok št. 85-997, objavljen v Journal officiel de la République française z dne 24. septembra 1985, s.11009.

V skladu z odlokom št. 85-996² z dne 20. septembra 1985 obsega na območju s severnih Alp:

- departma Savoie,
  - departma Haute-Savoie,
  - okraj Grenoble v departmaju Isere. Kanton Saint-Geoire-en-Valdaine kakor tudi občine kantonov Pont-de-Beauvoisin in Virieu-sur-Bourbre, ki so v celoti ali deloma klasificirane kot hribovita območja,
- in v departmaju Drôme
- okraj Die in kantone okrajev Nyons in Valence s predeli, ki so v celoti ali deloma klasificirani kot hribovska območja. Z izjemo kantonov Crest-Nord in Sud, Bourg-de-Péage in Chabeuil, v katerih so hribovi omejeni na občine, ki so v celoti ali deloma klasificirane kot hribovska območja.

² Opomba urednika: Odlok št. 85-996, objavljen v Journal officiel de la République française z dne 24. septembra 1985, s.11008.

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI ITALIJI

REGIONE	PROVINCIA
LIGURIA	Imperia
PIEMONTE	Torino Cuneo Vercelli Novara

REGIONE	PROVINCIA
REGIONE AUTONOMA VALLE D'AOSTA	

REGIONE	PROVINCIA	REGIONE	PROVINCIA
LOMBARDIA	Varese Como Sondrio Bergamo Brescia	PROVINCIA AUTONOMA DI BOLZANO	
PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO		VENETO	Verona Vicenza Treviso Belluno
		REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA	Udine Pordenone Gorizia

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V KNEŽEVINI LIHTENŠTAJN

Kneževina Lihtenštajn v celoti.

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V KNEŽEVINI MONAKO

Op. ur.: Kneževina Monako v celoti.

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI

Naslednja mesta brez okrožja in naslednja deželna okrožja spadajo v alpski prostor na Bavarskem.

Mesta brez okrožja

Kempten (Allgäu)
Kaufbeuren
Rosenheim

Deželna okrožja

Lindau (Bodensee)
Oberallgäu

Ostallgäu
Weilheim-Schongau
Garmisch-Partenkirchen
Bad Tölz-Wolfratshausen
Miesbach
Rosenheim
Traunstein
Berchtesgadener Land

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V REPUBLIKI SLOVENIJI

Seznam občin

Dravograd
Idrija
Jesenice
Mozirje
Radlje ob Dravi
Radovljica
Ravne na Koroškem
Slovenj Gradec
Škofja Loka
Tolmin
Tržič
Ruše

Seznam krajevnih skup- nosti na območjih občin

Ajdovščina

Ajdovščina
Budanje
Col
Črnice
Dolga Poljana
Gojače
Gradišče pri Vipavi
Kamnje – Potoče
Lokavec
Ložice
Otlica – Kovk
Podkraj
Podnanos
Predmeja
Skrilje
Štomaž
Vipava
Vrhpolje
Vrtovin
Žapuže

Kamnik

Črna pri Kamniku
Godič
Kamniška Bistrica
Mekinje
Motnik
Nevlje

Sela pri Kamniku
Srednja vas pri Kamniku
šmartno v Tuhinju
špitalič
Tuhinj

Kranj

Bela
Golnik
Goriče
Grad
Jezersko
Kokra
Olševек – Hotemaže
Preddvor
Trstenik

Ljubljana – Vič Rudnik

Črni Vrh
Polhov Gradec

Logatec

Hotedršica
Rovte
Tabor Logatec
Trate
Vrh nad Rovtami

Nova Gorica

Avče
Banjšice
Čepovan
Deskle – Anhovo
Dobrovo v Brdlih
Grgar
Grgarske Ravne
Kal nad Kanalom
Kambreško
Kanal ob Soči
Kojsko
Levpa
Lig
Lokovec
Lokve
Medana
Osek – Vitovlje
Ozeljan
Ravnica

Ročinj
Solkan
Trnovo

Postojna

Bukovje
Landol
Planina
Razdrto
Studeno
Šmihel pod Nanosom
Veliko Ubeljsko

Slovenska Bistrica

Alfonz Šarh
Impol
Kebelj
Oplotnica
Pohorski Odred
Preloge
Šmartno na Pohorju
Tinje
Zgornja Ložnica
Zgornja Polskava

Slovenske Konjice

Gorenje pri Zrečah
Resnik
Skomarje
Stranice
Vitanje
Zreče

Velenje

Bele Vode
Ravne
Topolšica
Zavodnje

Maribor

Fram
Hoče
Limbuš
Pekre
Radvanje
Razvanje
Reka Pohorje
Slivnica

SEZNAM ADMINISTRATIVNIH ENOT ALPSKEGA PROSTORA V ŠVICARSKI KONFEDERACIJI

Kanton

Appenzell Rh.-Ext.

Kanton v celoti

Appenzello Rh.-Int.

Kanton v celoti

Berne/Bern

Upravni okraji

Berne/Bern – upravni okraji

Frutigen

Niedersimmental

Obersimmental

Saanen

Schwarzenburg – samo občine:

Guggisberg, Rüscheegg

Signau – samo občine:

Schangnau, Röthenbach

Thun

Fribourg/Freiburg

okraji

La Gruyère

Sense – samo občina: Plaffeien

Glaris/Glarus

Kanton v celoti

Grisons/Graubünden

Kanton v celoti

Lucerne/Luzer

uprava

Lucerna

Entlebuch

Unterwald-le-Bas/Unterwalden

Nid dem Wald

Kanton v celoti

Unterwald-le-Haut/Unterwalden

ob dem Wald

Kanton v celoti

Uri/Uri

Kanton v celoti

Saint-Gall/St. Gallen

okraji

Unterrheintal

Oberrheintal

Werdenberg

Sargans

Gaster

Obertoggenburg

Schwyz/Schwyz

Kanton v celoti

Tessin/Tessin

Kanton v celoti

Vaud/Waadt

Okraji

Aigle

Pays-d'Enhaut

Vevey nur Gemeinden

Montreux, Veytaux

Valais/Wallis

Kanton v celoti

Protokol
Urejanje prostora
in trajnostni razvoj

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob spoznanju, da je alpski prostor območje, pomembno za vso Evropo, in je po reliefu, podnebjju, vodovju, rastlinstvu, živalstvu, pokrajini in kulturi tako edinstvena kot tudi raznovrstna dediščina in da njeno gorovje, doline in predalpsko hribovje sestavljajo ekološke enote, katerih ohranitev ni zgolj interes alpskih dežel,

zavedajoč se, da so Alpe življenjski prostor tamkajšnjega prebivalstva in okvir za njegov gospodarski razvoj,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da ima alpski prostor tudi različne funkcije splošnega pomena, še zlasti kot turistični in rekreacijski prostor in da so v njem pomembne evropske prometne poti,

glede na to, da naravne prostorske omejitve in občutljivost ekosistemov povzročajo probleme združljivosti z naraščanjem domačega in tujega prebivalstva kot tudi povečano potrebo po zemljiščih za različne prej omenjene dejavnosti, kar škoduje ekološkemu ravnotežju alpskega prostora in ga ogroža,

ob spoznanju, da te prostorske zahteve niso enakomerno porazdeljene in se zgoščeno pojavljajo na posameznih območjih, medtem ko drugim območjem grozita praznjenje in slabša razvitost,

glede na to, da je zaradi teh tveganj treba upoštevati tesne povezave med človekovimi dejavnostmi, še zlasti kmetijskimi in gozdarskimi, ter ohranitev ekosistemov, kar vpliva na občutljivost alpskega prostora za spremembe pogojev za opravljanje družbenih in gospodarskih dejavnosti in kar narekuje sprejetje smotrnih in raznovrstnih ukrepov v dogovoru s tam živečim prebivalstvom in njegovimi izvoljenimi predstavniki ter z gospodarskimi organizacijami in združenji,

glede na to, da je treba obstoječo politiko urejanja prostora, ki prispeva k zmanjšanju neenakosti in krepitvi solidarnosti še naprej izvajati, tako da bodo bolj upoštevane zahteve okolja, da bo v celoti uveljavljena njena preventivna vloga,

zavedajoč se, da so varstvo okolja, družbeni in kulturni razvoj kakor tudi gospodarski razvoj alpskega prostora enako pomembni cilji in da je zato treba iskati dolgoročno trdno ravnotežje med njimi,

prepričane, da lahko teritorialne skupnosti, ki jih ta vprašanja neposredno zadevajo, najboljše rešujejo številne probleme alpskega prostora,

prepričane, da je treba v korist usklajenega razvoja spodbujati čezmejno sodelovanje teritorialnih skupnosti, ki jih to neposredno zadeva,

prepričane, da lahko naravne omejitve proizvodnje zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu ogrozijo gospodarske temelje tamkajšnjega prebivalstva in povzročajo slabšanje življenjskega prostora in prostora za sprostitev,

prepričane, da lahko razpoložljivost alpskega prostora kot območja splošnega pomena, predvsem glede njegove funkcije varstva okolja in ekološkega ravnotežja, ter kot območja za prosti čas in sprostitev opravičuje ustrezne ukrepe pomoči,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

Cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja alpskega prostora so:

- a) priznavanje posebnih zahtev alpskega prostora v okviru nacionalnih in evropskih politik,
- b) prilagajanje rabe prostora ekološkim ciljem in zahtevam,
- c) varčna in za okolje sprejemljiva raba virov in prostora,
- d) priznavanje posebnih interesov alpskega prebivalstva s prizadevanji za trajno zagotavljanje podlage za njihov razvoj,
- e) pospeševanje gospodarskega razvoja ob hkratnem uravnoteženem demografskem razvoju v alpskem prostoru,
- f) ohranjanje regionalnih identitet in kulturnih posebnosti,
- g) pospeševanje enakih razvojnih možnosti za tamkajšnje prebivalstvo na družbenem, kulturnem in gospodarskem področju ob upoštevanju pristojnosti teritorialnih skupnosti,
- h) upoštevanje naravnih omejitev, storitev splošnega pomena, omejitev rabe virov in cen za rabo teh virov, ki ustrezajo njihovi dejanski vrednosti.

2. člen

Temeljne obveznosti

V skladu s splošnimi cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja alpskega prostora, navedenimi v 1. členu, se pogodbenice dogovorijo, da bodo zagotovile splošne pogoje, ki omogočajo:

- a) krepitev sposobnosti delovanja teritorialnih skupnosti v skladu z načelom subsidiarnosti,
- b) uresničevanje posebnih regionalnih strategij in pripadajočih struktur,
- c) zagotavljanje solidarnosti med teritorialnimi skupnostmi z učinkovitimi ukrepi na ravni posamezne države pogodbenice,

- d) sprejetje ukrepov pomoči ob omejitvah rabe naravnih virov in priznanih ovirah za gospodarsko dejavnost v alpskem prostoru, če so potrebni za ohranitev gospodarskih dejavnosti in sprejemljivi za okolje,
- e) spodbujanje usklajevanja politike urejanja prostora, razvoja in varstva okolja z mednarodnim sodelovanjem.

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo za izpolnitev ciljev iz 1. člena predvidele potrebne ukrepe in pri tem spoštovale načelo subsidiarnosti.

3. člen

Upoštevanje meril varstva okolja v politiki urejanja prostora in trajnostnega razvoja

Politika urejanja prostora in trajnostnega razvoja teži k pravočasnemu usklajevanju gospodarskih interesov z zahtevami varstva okolja, zlasti glede na:

- a) ohranjanje in ponovno vzpostavljanje ekološkega ravnotežja in biotske raznovrstnosti alpskih regij,
- b) ohranjanje in vzdrževanje raznolikosti pomembnih naravnih in kulturnih krajin ter podobe naselij,
- c) varčno in za okolje sprejemljivo rabo naravnih virov kot so tla, zrak, voda, rastlinstvo, živalstvo in energija,
- d) varstvo redkih ekosistemov, vrst in krajinskih prvin,
- e) ponovno vzpostavitev prizadetih življenjskih prostorov in bivalnih območij,
- f) varstvo pred naravnimi nesrečami,
- g) okolju in krajini primerno gradnjo objektov in naprav, ki so potrebni za razvoj,
- h) ohranjanje kulturnih posebnosti v alpskih regijah.

4. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora in spodbujale reševanje skupnih problemov s sodelovanjem na najprimernejši teritorialni ravni.
- (2) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi organi, še posebej pri izdelavi načrtov in/ali programov urejanja prostora in trajnostnega razvoja v skladu z 8. členom na državni in regionalni ravni ter tudi pri opredelitvi sektorskega planiranja, ki pomembno posega v prostor. Na obmejnih območjih bo to sodelovanje potekalo predvsem v obliki usklajevanja prostorskega načrtovanja, gospodarskega razvoja in zahtev okolja.
- (3) Kadar ukrepov ne morejo izvajati teritorialne skupnosti, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, jim je treba dati možnost, da učinkovito zastopajo interese prebivalstva.

5. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo glede na zastavljeni razvoj prostora cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri regionalnem razvoju, razvoju naselij, turizmu, prometu, kmetijstvu, gozdarstvu pri varstvu okolja kot tudi pri infrastrukturi, zlasti za oskrbo z vodo in energijo, tako da bi zmanjšale morebitne škodljive in nasprotujoče učinke.

6. člen

Usklajevanje politike na različnih področjih

Pogodbenice zagotovijo instrumente za usklajevanje politike na različnih področjih povsod, kjer jih še ni, da bi tako pospešile trajnostni razvoj alpskega prostora in njegovih regij. Prizadevajo si za rešitve, ki so združljive z ohranjanjem okolja in trajnostno rabo naravnih virov ter za preprečevanje tveganj, povezanih z enostransko rabo prostora, tako da podpirajo raznovrstnost pobud ter spodbujajo partnerje, da bi izpolnjevali skupne cilje.

7. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike urejanja prostora in trajnostnega razvoja ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

8. člen

Načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj

- (1) Cilji urejanja prostora in trajnostnega razvoja se uresničujejo v skladu z zakoni in drugimi predpisi pogodbenic z izdelavo načrtov in/ali programov urejanja prostora in trajnostnega razvoja.
- (2) Ti načrti in/ali programi se izdelajo za ves alpski prostor na ravni za to pristojnih teritorialnih skupnosti.
- (3) Pripravijo jih pristojne teritorialne skupnosti ali pa se pripravijo skupaj z njimi in v sodelovanju s sosednjimi teritorialnimi skupnostmi, po potrebi tudi čezmejno, in se usklajujejo na različnih teritorialnih ravneh.
- (4) Opredeljujejo usmeritve trajnostnega razvoja in urejanja prostora za med seboj povezana območja. Treba jih je redno preverjati in po potrebi spreminjati. Priprava in uresničevanje teh programov in načrtov temeljita na posnetku stanja in predhodnih študijah, ki opredeljujejo značilnosti določenega območja.

9. člen

Vsebina načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

Načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj obsegajo na najustreznejši teritorialni ravni in v skladu s posameznimi prostorskimi danostmi, zlasti:

(1) Regionalni gospodarski razvoj

- a) ukrepe, ki tam živečemu prebivalstvu omogočajo zadovoljive možnosti za zaposlitev in zagotavljajo oskrbo z blagom in storitvami, potrebnimi za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj, ter enake možnosti,
- b) ukrepe, ki pospešujejo gospodarsko raznovrstnost zaradi odpravljanja strukturnih slabosti in tveganj enostranske rabe prostora,
- c) ukrepe, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo, še posebej s povezovanjem dejavnosti, ki ustvarjajo nova delovna mesta.

(2) Podeželje

- a) ohranitev zemljišč, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo,
- b) opredelitev ukrepov za ohranjanje in razvoj kmetijstva in gozdarstva na hribovitem območju,
- c) ohranitev in ponovno vzpostavitev območij z visoko ekološko in kulturno vrednostjo,
- d) opredelitev potrebnih površin in naprav za prostočasne dejavnosti, ki so združljive z drugimi rabami tal,
- e) opredelitev območij, na katerih se je treba zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav.

(3) Poselitveni prostor

- a) ustrezno in gospodarno omejitev naselitenih območij vključno z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dejansko pozidavo,
- b) zagotovitev potrebnih zemljišč za gospodarske in kulturne dejavnosti, oskrbo ter za prostočasne dejavnosti,

- c) opredelitev območij, na katerih se je treba zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav,
- d) ohranjanje in urejanje zelenih rekreacijskih območij v naseljih in na obrobju naselij,
- e) omejevanje gradnje drugega bivališča,
- f) usmerjanje in zgostitev naselij ob prometnicah in/ali ob že obstoječih pozidavah,
- g) ohranjanje značilnih naselbinskih zasnov,
- h) ohranjanje in ponovna vzpostavitev značilne stavbne dediščine.

(4) Varstvo narave in krajine

- a) določitev območij varstva narave in krajine kot tudi sektorjev varstva voda in drugih naravnih življenjskih osnov,
- b) določitev območij miru in drugih območij, na katerih bodo objekti in naprave ter druge moteče dejavnosti omejene ali prepovedane.

(5) Promet

- a) ukrepe za izboljšanje regionalnih in nadregionalnih povezav,
- b) ukrepe za spodbujanje uporabe prometnih sredstev, sprejemljivih za okolje,
- c) ukrepe za okrepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi prometnimi sredstvi,
- d) ukrepe za umiritev prometa in po potrebi za omejitev prometa z motornimi vozili,
- e) ukrepe za izboljšanje ponudbe javnih prevoznih sredstev za tam živeče prebivalstvo in goste.

10. člen

Sprejemljivost projektov

- (1) Pogodbenice zagotovijo potrebne pogoje za presojo neposrednih in posrednih učinkov javnih in zasebnih projektov, ki lahko bistveno in trajno vplivajo na naravo, krajino, stavbno dediščino in prostor. Pri presoji se upoštevajo življenjske razmere tam živečega prebivalstva, še posebej njegovih teženj na področju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja. Rezultat te presoje je treba upoštevati pri odločanju o izdaji dovoljenj za projekte ali njihovem izvajanju.
- (2) Kadar določeni projekt vpliva na ureditev prostora, trajnostni razvoj in razmere okolja sosednje pogodbenice, morajo biti njeni pristojni organi pravočasno obveščeni. Informacijo je treba predložiti pravočasno, tako da je možno projekt presoditi in zavzeti stališče ter to upoštevati pri sprejemanju odločitve.

11. člen

Raba virov, storitve splošnega pomena, naravne ovire za proizvodnjo in omejitve rabe virov

Pogodbenice proučijo, v kakšni meri je glede na notranje pravo mogoče:

- a) zaračunati uporabnikom alpskih virov tržno ceno, ki vključuje stroške razpoložljivosti omenjenih virov glede na njihovo gospodarsko vrednost,
- b) povrniti stroške za storitve splošnega pomena,

- c) zagotoviti primerno nadomestilo gospodarskim dejavnostim, ki so prizadete zaradi naravnih ovir za proizvodnjo, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu,
- d) zagotoviti primerno odškodnino na podlagi pravnih predpisov ali pogodb, kadar je za okolje sprejemljiva gospodarska raba potenciala naravnega prostora dodatno bistveno omejena.

12. člen

Ukrepi gospodarske in finančne politike

- (1) Pogodbenice proučijo možnosti, da v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora podprejo z ukrepi gospodarske in finančne politike.
- (2) Poleg ukrepov iz 11. člena je treba upoštevati še:
  - a) nadomestila med teritorialnimi skupnostmi na ustrezni ravni,
  - b) preusmeritev politik na tradicionalnih področjih in smiselno uporabo obstoječih sredstev pomoči,
  - c) podporo čezmejnim projektom.
- (3) Pogodbenice proučijo posledice obstoječih in prihodnjih ukrepov gospodarske in finančne politike na okolje in prostor ter dajejo prednost ukrepom, sprejemljivim za varstvo okolja in ilje trajnostnega razvoja.

13. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za urejanje prostora in trajnostni razvoj sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

14. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki pripomorejo k boljšemu poznavanju medsebojnih razmerij med prostorom, gospodarstvom in okoljem v Alpah in oceni prihodnjih razvojnih teženj.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

15. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljnih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

16. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve

zagotovile izvajanje tega protokola.

17. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

18. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

19. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu njenega 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

20. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 20. decembra 1994 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

21. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost, o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno oblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Chamberyju dne 20. decembra 1994, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki pogodbenici overjeno kopijo.

Protokol
Hribovsko kmetijstvo

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

zavedajoč se, da morajo v splošnem interesu in glede na težje gospodarske razmere ohranjati tradicionalno kulturno krajino in spodbujati kmetijstvo, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje,

ob spoznanju, da bo alpski prostor s svojim bogastvom naravnih virov in voda, s svojimi možnostmi za kmetovanje, z zgodovinskim in kulturnim pomenom, z vrednoto, ki jo predstavlja kot evropski življenjski, gospodarski in rekreacijski prostor, ter s prometnimi smermi čez ta prostor tudi v prihodnosti življenjskega pomena zlasti za tamkajšnje prebivalstvo, pa tudi za prebivalstvo z drugih območij,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospo-

darskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve, prepričane, da morajo biti interesi gospodarstva usklajeni z ekološkimi zahtevami, pri čemer je treba upoštevati posebnosti posameznih regij in osrednjo vlogo kmetijstva,

zaradi pomena, ki ga je kmetijstvo od nekdaj imelo v alpskem prostoru in ga bo ta gospodarska panoga zlasti na hribovitih območjih nujno imela tudi v prihodnje kot temelj za ohranjanje primerne gostote poseljenosti, preskrbo prebivalstva s hrano, proizvodnjo značilnih kakovostnih izdelkov, ohranjanje in vzdrževanje kulturne krajine, med drugim tudi zaradi njene turistične rabe ter tudi zaradi varstva tal pred erozijo, plazovi in poplavami,

ob spoznanju, da način in intenzivnost kmetovanja odločilno vplivata na naravo in krajino in da mora ekstenzivno obdelana kulturna krajina izpolnjevati bistveno funkcijo kot življenjski prostor za alpski rastlinski in živalski svet,

priznavajoč, da je kmetovanje zaradi geomorfoloških in podnebnih značilnosti na hribovitih območjih povezano z najtežjimi življenjskimi in proizvodnimi razmerami,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmerno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav ter da je treba sprejeti tako na nacionalni kot na evropski ravni zlasti gospodarske in socialne prilagoditvene in spremeljajoče ukrepe, tako da prihodnost kmetov in njihovih kmetij na hribovitih območjih ne bo odvisna samo od uporabe tržnih meril,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

- (1) Ta protokol določa ukrepe na mednarodni ravni, s katerimi bi ohranjali in spodbujali hribovsko kmetijstvo, primerno kraju in sprejemljivo za okolje, tako da bi trajno priznavali in zagotavljali njegov bistveni prispevek k ohranjanju poseljenosti in trajnostnih gospodarskih dejavnosti – zlasti s proizvodnjo značilnih kakovostnih izdelkov – k varstvu naravnega življenjskega okolja, preprečevanju naravnih nesreč, ohranitvi lepote in rekreacijskih vrednot naravne in kulturne krajine kot tudi h kulturi v alpskem prostoru.
- (2) Pogodbenice si bodo prizadevale, da bodo pri izvajanju tega protokola iskale najboljše rešitve za mnogovrstne naloge hribovskega kmetijstva.

2. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih.

3. člen

Temeljne obveznosti v celotnem gospodarskem okviru

Pogodbenice soglašajo, da je treba kmetijsko politiko v skladu s celotno gospodarsko politiko na vseh ravneh prilagoditi zahtevam trajnostnega in uravnoveženega razvoja, da bi bilo v okviru obstoječih pogojev finančne politike mogoče:

- a) spodbujati, predvsem na hribovitih območjih, za okolje sprejemljivo kmetijstvo in njegove funkcije splošnega pomena v skladu s 7. členom tega protokola,
- b) z ukrepi socialne in strukturne politike v povezavi z ukrepi kmetijske in okoljske politike na hribovitih območjih zagotoviti primerne življenjske razmere in s tem učinkovito preprečevati odseljevanje.

4. člen

Vloga kmetov

Pogodbenice soglašajo, da je kmetijstvo, zlasti na hribovitih območjih, v stoletjih izoblikovalo krajino in ji dalo njeno zgodovinsko podobo ter kulturno vrednost. Zaradi mnogostranskih nalog kmetov je torej treba priznati njihovo odločilno vlogo tudi v prihodnje pri ohranjanju naravne in kulturne krajine ter jih pritegniti k sprejemanju odločitev in ukrepov za hribovita območja.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike hribovskega kmetijstva ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice se dogovorijo:

- a) da bodo skupno presojale razvoj kmetijske politike in se medsebojno posvetovale pred vsako s kmetijsko politiko povezano pomembno odločitvijo za izvajanje tega protokola,
- b) da bodo s čezmejnim sodelovanjem vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti, zagotavljale uresničevanje ciljev in ukrepov, določenih v tem protokolu,
- c) da bodo pospeševale izmenjavo znanja, izkušenj in skupnih pobud z mednarodnim sodelovanjem med raziskovalnimi in izobraževalnimi zavodi, kmetijskimi in okoljskimi organizacijami kot tudi občili.

II. poglavje

Posebni ukrepi

7. člen

Pospeševanje hribovskega kmetijstva

- (1) Pogodbenice si prizadevajo za raznovrstnost ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere in za pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer. Zlasti je treba podpirati kmetije, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah.
- (2) Za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine kot tudi varovanju pred naravnimi nesrečami, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, je potrebno ustrezno nadomestilo na podlagi sporazumov o konkretnih projektih in storitvah.

8. člen

Urejanje prostora in kulturna krajina

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo na hribovitih območjih upoštevale posebne razmere pri urejanju prostora, namenski rabi tal, urejanju in izboljševanju zemljišč ob upoštevanju naravne in kulturne krajine.
- (2) Da bi hribovsko kmetijstvo lahko izpolnilo svoje raznovrstne naloge, mora imeti predvsem na razpolago potrebne površine za kmetijsko rabo, ki bo primerna kraju in sprejemljiva za okolje.

- (3) Pri tem je treba poskrbeti za ohranjanje oziroma obnavljanje tradicionalnih prvin kulturne krajine (gozdov, gozdnih robov, gozdličevja, grmičevja, močvirnih, suhih in pustih travnikov, planinskih pašnikov) kot tudi gospodarjenje z njimi.
- (4) Posebni ukrepi so potrebni za ohranjanje tradicionalnih kmečkih poslopij in arhitekturnih elementov ter za nadaljnjo uporabo značilnih načinov gradnje in gradbenega materiala.

9. člen

Sonaravne metode gospodarjenja in značilni proizvodi

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ob prizadevanju za skupna merila sprejele vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšale uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in da bodo varovale značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigale vrednost.

10. člen

Kraju primerna živinoreja in genetska raznolikost

- (1) Pogodbenice se strinjajo, da je kraju primerna živinoreja na razpoložljivih površinah bistveni sestavni del hribovskega kmetijstva kot vir dohodka in tudi kot element krajinske in kulturne identitete. Zato je treba ohraniti živinorejo z njeno raznovrstnostjo značilnih pasem, vključno s tradicionalnimi domačimi živalmi ter z njihovimi značil-

nimi proizvodi; ta živinoreja mora biti primerna kraju, razpoložljivim površinam in biti sprejemljiva za okolje.

- (2) V skladu s tem je treba ohraniti potrebno strukturo poljedelskih, pašnih in gozdnih površin, pri čemer je ob pogojih ekstenzivne živinoreje treba upoštevati za posamezne kraje primerno razmerje med površinami za pridelavo krme in staležem živine.
- (3) Poleg tega je treba zlasti pri raziskavah in strokovni pomoči sprejeti potrebne ukrepe za ohranjanje genetske raznolikosti živine in kulturnih rastlin.

11. člen

Trženje

- (1) Pogodbenice si prizadevajo ustvariti ugodne razmere za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva, tako da se poveča njihova prodaja na kraju samem in okrepi njihova konkurenčnost na domačih in mednarodnih trgih.
- (2) Spodbujanje med drugim vključuje blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike.

12. člen

Omejitev proizvodnje

Pri omejevanju kmetijske proizvodnje si bodo pogodbenice prizadevale upoštevati posebne zahteve kmetovanja na hribovitih območjih, primernega kraju in sprejemljivega za okolje.

13. člen

Dopolnjevanje kmetijstva in gozdarstva

Pogodbenice soglašajo, da morata biti dopolnjevanje in delna soodvisnost kmetijstva in gozdarstva na hribovitih območjih zasnovana celostno. Zato se zavzemajo:

- a) da se sonaravno gospodarjenje z gozdovi pospešuje kot dodatni vir dohodka na kmetijah ter kot dopolnilna dejavnost zaposlenih v kmetijstvu,
- b) da se upoštevajo varovalne, uporabne, rekreacijske ter ekološke in biogenetske funkcije gozda v razmerju do kmetijskih zemljišč ob upoštevanju posebnosti kraja in skladnosti s krajino,
- c) da se pašništvo in stalež divjadi uravnava z ustreznimi predpisi tako, da ne nastaja nesprejemljiva škoda v gozdu in na kmetijskih zemljiščih.

14. člen

Dodatni viri dohodka

Priznavajoč tradicionalni pomen družinskih kmetij v hribovskem kmetijstvu in da bi jim pomagali in jih ohranili kot nosilce osnovne, dopolnilne ali postranske gospodarske dejavnosti, se pogodbenice zavzemajo za ustvarjanje in razvoj dodatnih virov dohodka, predvsem na pobudo in v dobro tamkajšnjega prebivalstva, posebej na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo, turizem in obrt, v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine.

15. člen

Izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Pogodbenice spodbujajo krepitev in izboljšanje kakovosti storitev, ki so nujne za premostitev neugodnih razmer zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu na hribovitih območjih, da bi izboljšale njihove življenjske in delovne razmere in jih povezale z gospodarskim in družbenim razvojem na drugih področjih in predelih alpskega prostora. Pri tem ne smejo biti odločilna zgolj gospodarska merila. To velja predvsem za prometne povezave, za gradnjo in obnovo stanovanjskih in gospodarskih objektov kakor tudi za nabavo in vzdrževanje tehničnih naprav in opreme.

16. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za hribovsko kmetijstvo sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

17. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, da bi dosegle cilje tega protokola.

- (2) Posebej se zavzemajo za posebne agrarne raziskave hribovskega kmetijstva, ki bodo potekale tako, da bodo čim bolj ustrezale dejanskim lokalnim razmeram in bodo vključene v proces določanja in preverjanja ciljev in ukrepov kmetijske politike, pri čemer pa se bodo pridobljeni rezultati uporabljali pri izobraževanju in strokovni pomoči za kmetijstvo.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (4) Pogodbenice zlasti sestavijo za posamezna hribovita območja in ob upoštevanju ciljev in ukrepov, določenih s tem protokolom, primerljiv posnetek stanja o gospodarskem in družbenem položaju hribovskega kmetijstva.
- (5) Posnetek stanja je treba redno dopolnjevati in mora vsebovati navedbe o posebej problematičnih temah in območjih, o učinkovitosti sprejetih ukrepov ali o tistih, ki jih je treba sprejeti. Prednostno so obdelani podatki demografskega, socialnega in gospodarskega razvoja v povezavi z različnimi krajevnimi geografskimi, ekološkimi in infrastrukturnimi kazalci kot tudi opredelitev meril trajnostnega in uravnoteženega razvoja v smislu Alpske konvencije in tega protokola.
- (6) Poleg tega je treba prednostno obravnavati teme, ki so navedene v prilogi.

18. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Pogodbenice spodbujajo predvsem:
  - a) nadaljnji razvoj izobraževanja in izpopolnjevanja ter strokovne pomoči na področju kmetijstva, poslovodstva in trženja vključno z varstvom narave in okolja. Ponudba izobraževanja se bo oblikovala tako, da bo omogočala usmerjanje in usposabljanje tudi za druge ali dopolnilne poklice, povezane s kmetijstvom,
  - b) obsežne in objektivne informacije, ki se ne omejujejo zgolj na neposredno prizadete osebe in organe, temveč bi z občili dosegle tudi najširšo javnost znotraj in zunaj alpskega prostora, da bi tako omogočile poznavanje vloge hribovskega kmetijstva in vzbudile zanimanje za to.
- (3) Poleg tega je treba prednostno obravnavati teme, ki so navedene v prilogi.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

19. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

20. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

21. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

22. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

23. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 20. decembra 1994 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

24. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odločbi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Chambéryju dne 20. decembra 1994 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Priloga

Prednostne raziskovalne in izobraževalne teme v skladu s 17. in 18. členom

Raziskave:

Določitev in razvrstitev hribovitih območij glede na višinsko lego ter krajevne podnebne, geomorfološke, infrastrukturne in gospodarske razmere.

Preverjanje učinkovitosti ukrepov za hribovsko kmetijstvo, sprejetih na različnih političnih ravneh in ravneh odločanja (skupna kmetijska politika EU, države, regije, teritorialne skupnosti), in njegove ekološke funkcije (družbena in okoljska sprejemljivost).

Presoja gospodarske in ekološke, družbene in kulturne vloge kmetijstva in gozdarstva ter njunih razvojnih možnosti ob upoštevanju posebnih krajevnih razmer različnih hribovitih območij.

Načini proizvodnje in predelave, merila izboljšav in kakovosti kmetijskih proizvodov na hribovitih območjih.

Genetske raziskave in strokovna pomoč za diferencirano ohranjanje raznolikosti pasem živine in kulturnih rastlin, primerno kraju in sprejemljivo za okolje.

Izobraževanje:

Znanstveno-tehnična in socioekonomska pomoč in izobraževanje za kmetije in tudi za podjetja, ki predelujejo njihove proizvode.

Tehnično in ekonomsko upravljanje podjetij, namenjeno zlasti popestritvi ponudbe in različnim alternativnim oblikam proizvodnje in dohodka v kmetijstvu in zunaj njega.

Finančni in tehnični pogoji in učinki uporabe sonaravnih načinov pridelovanja in proizvodnje, sprejemljivih za okolje.

Občila, sporočanje ali razširjanje informacij za usmerjanje javnega mnenja, politike in gospodarstva v alpskem prostoru in zunaj njega.

Protokol
Varstvo narave
in urejanje krajine

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost
so se*

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob spoznanju, da so Alpe eden največjih strnjjenih naravnih prostorov Evrope, ki ga odlikujejo njegova enkratna lepota, ekološka raznovrstnost in izredna občutljivost ekosistemov in da so hkrati življenjski in gospodarski prostor na tem območju živečih ljudi z bogato kulturno dediščino,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zaradi prostorske strukture Alp, kjer v ozkih dolinah prihaja do številnih, pogosto medsebojno konkurenčnih načinov rabe in s tem do obremenitev ekološko pomembnega območja,

zavedajoč se, da sta način in intenzivnost rabe alpskega prostora v minulih desetletjih

na obsežnih območjih povzročila nepopravljivo škodo na delih krajine, biotopih in vrstah, ki jih je treba ohraniti, in da bosta povzročila dodatne izgube, če bi s tem v nespremenjeni obliki nadaljevali,

ob spoznanju, da je na nekaterih območjih alpskega prostora prišlo do preobremenitve narave in krajine ali da do tega lahko pride zaradi gostote prometa, turizma, športne dejavnosti, poselitve, razvoja gošpodarstva in vse intenzivnejšega kmetijstva in gozdarstva,

ob spoznanju, da so ledeniki, alpska travišča, gorski gozdovi in vodovja v alpskem prostoru izjemno pomembni kot življenjski prostor raznovrstnega alpskega rastlinstva in živalstva,

zavedajoč se, da sta ekstenzivno kmetijstvo in gozdarstvo zelo pomembni za ohranjanje in urejanje kulturne krajine in njenih naravnih prvov,

prepričane, da je treba gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

prepričane, da je pri odločanju med ekološko obremenjenostjo in gospodarskimi interesi treba dati prednost ekološkimi zahtevam, kadar je to potrebno za ohranjanje naravnih življenjskih razmer,

z zavestjo, da omejena obremenjenost alpskega prostora zahteva posebne preventivne ukrepe za ohranjanje in ponovno vzpostavitev naravnega ravnotežja,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

Namen tega protokola je določiti mednarodna pravila, da bi zagotovili varovanje, urejanje in po potrebi obnavljanje narave in krajine pri izvajanju Alpske konvencije in ob upoštevanju interesov lokalnega prebivalstva, da bi trajno zagotovili nemoteno delovanje ekosistemov, ohranjanje krajinskih prvin in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst vključno z njihovim naravnim življenjskim prostorom, regeneracijsko in trajnostno produkcijsko sposobnost naravnih dobrin, raznovrstnost, posebnost in lepoto naravne in kulturne krajine v njeni celovitosti ter spodbudili za to potrebno sodelovanje med pogodbenicami.

2. člen

Temeljne obveznosti

V skladu s tem protokolom se vsaka pogodbenica zavezuje, da bo sprejela potrebne ukrepe za varstvo, urejanje in po potrebi tudi obnovo narave in krajine v alpskem prostoru kot tudi prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskega prostora ter pri tem upoštevala njihovo ekološko sprejemljivo rabo.

3. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo še posebej sodelovale pri kartiranju,

opredeljevanju, urejanju in nadzorovanju zavarovanih območij in vseh preostalih prvin naravne in kulturne krajine, ki jih je vredno varovati, pri ustvarjanju mrež biotopov, izdelavi zasnov, programov in/ali načrtov za krajinsko urejanje, pri preprečevanju poškodb narave in krajine in pri nadomestilih zanje, sistematičnem opazovanju narave in krajine, raziskovanju kakor tudi pri vseh preostalih ukrepih za varstvo prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskih prostorov, z določanjem primerljivih meril vred, če je to potrebno in smiselno.

- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo spodbujale čezmejno sodelovanje pri varstvu narave in urejanju krajine na regionalni in lokalni ravni, če je to potrebno za uresničevanje ciljev tega protokola.
- (3) Pogodbenice si bodo v skladu s cilji tega protokola prizadevale uskladiti okvirne pogoje za omejevanje rabe virov.

4. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri urejanju prostora in naselij, ohranjanju čistosti zraka, varstvu tal, ohranjanju vodnega režima in kakovosti vode, v turizmu, kmetijstvu, gozdarstvu, prometu, energetiki, obrti in industriji, pri gospodarjenju z odpadki ter pri izobraževanju in vzgoji, raziskovanju in obveščanju, vključno s čezmejnimi usklajevanjem ukrepov.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike varstva narave in urejanja krajine ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

6. člen

Inventarizacija

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo tri leta po uveljavitvi tega protokola predstavile stanje varstva narave in urejanja krajine po vsebinah, navedenih v I. dodatku. Ta poročila je treba redno dopolnjevati najmanj vsakih deset let.

7. člen

Krajinsko planiranje

- (1) Pogodbenice pripravijo v petih letih po uveljavitvi tega protokola zasnove, programe in/ali načrte, s katerimi opredelijo zahteve in ukrepe za uresničitev ciljev varstva narave in urejanja krajine v alpskem prostoru.
- (2) Zasnove, programi in/ali načrti iz prvega odstavka naj vsebujejo:
  - a) prikaz in vrednotenje obstoječega stanja narave in krajine,
  - b) prikaz zaželenega stanja narave in krajine ter potrebnih ukrepov, še zlasti:
    - splošnih ukrepov za varovanje, urejanje in razvoj,
    - ukrepov za varstvo, urejanje in razvoj določenih delov narave in krajine in
    - ukrepov za varstvo in urejanje prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.

8. člen

Načrtovanje

Pogodbenice na podlagi krajinskega načrtovanja in v skladu s prostorskim načrtovanjem sprejmejo vse potrebne ukrepe za ohranitev in izboljšanje naravnega in sonaravnega življenjskega okolja prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter drugih strukturnih prvin naravne in kulturne krajine.

9. člen

Posegi v naravo in krajino

- (1) Pogodbenice zagotovijo pogoje za presojo neposrednih in posrednih učinkov, ki jih imajo na naravno ravnotežje in krajinsko podobo zasebni in javni ukrepi ter projekti, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino. Rezultat te presoje je treba upoštevati pri izdajanju dovoljenj za te ukrepe in projekte oziroma njihovi izvedbi. Pri tem je treba še posebej zagotoviti, da ne pride do škodljivih vplivov, ki se jim da izogniti.
- (2) Neizogibne škodljive posege je treba nadomestiti z ukrepi varstva narave in urejanja krajine v skladu z notranjim pravom. Če posledic škodljivih posegov ni mogoče nadomestiti, so ti dovoljeni samo, če po pretehtanju vseh interesov ne prevladajo zahteve varstva narave in urejanja krajine, vendar je treba tudi v tem primeru sprejeti ukrepe za varstvo narave in urejanje krajine.

10. člen

Temeljno varstvo

- (1) Pogodbenice si na vsem alpskem prostoru ob hkratnem upoštevanju interesov tam živečega prebivalstva prizadevajo za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino. Delovale bodo tako, da bodo vse za prostor pomembne rabe takšne, da bodo čim manj prizadele naravo in krajino. Poleg tega sprejmejo vse potrebne ukrepe za ohranjanje in po potrebi za ponovno vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin

krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalne kulturne krajine.

- (2) Ker imata kmetijstvo in gozdarstvo pomembno vlogo pri izvajanju ukrepov za varstvo narave in urejanje krajine, je treba, kjer koli je to primerno, na podlagi dogovorov z zemljiškimi lastniki ali uporabniki zagotoviti varovanje, ohranjanje in urejanje sonaravnih biotopov in biotopov, ki jih je vredno varovati, in sicer z ustrežno kmetijsko in gozdarsko rabo. V ta namen so posebej primerne gospodarske spodbude in nadomestila, ki so v skladu s tržnimi pravili.
- (3) Za uresničitev teh ciljev je treba poleg že obstoječih sredstev za zaščito in varstvo narave zagotoviti še dodatne ukrepe za pospeševanje in pomoč kmetijstvu in gozdarstvu ter drugim uporabnikom prostora.

11. člen

Zavarovana območja

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ohranjale, urejale ter po potrebi razširjale obstoječa zavarovana območja v skladu z njihovo namembnostjo in po možnosti ustanovljale nova zavarovana območja. Sprejemale bodo vse ukrepe, potrebne za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanj teh zavarovanih območij.
- (2) Pogodbenice poleg tega pospešujejo ustanavljanje in upravljanje narodnih parkov.
- (3) Spodbujajo ustanavljanje varovanih in mirnih območij, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi. V teh

območjih je treba zagotoviti potreben mir za nemoten potek ekoloških procesov, značilnih za te vrste, in omejiti ali prepovedati vse take rabe, ki tam za ekološke procese ne bi bile sprejemljive.

- (4) Pogodbenice proučijo, v kolikšni meri je treba v skladu z notranjim pravom plačati nadomestila za posebne storitve tam živečemu prebivalstvu.

12. člen

Ekološko omrežje

Pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe za povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov na državni ravni in čezmejno. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo usklajevale cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja.

13. člen

Varstvo tipov biotopov

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele potrebne ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter v primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi. Poleg tega lahko spodbujajo obnavljanje prizadetih življenjskih prostorov.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v dveh letih po uveljavitvi tega protokola izdelale sezname vseh tistih tipov biotopov za celoten alpski prostor, za katere je treba sprejeti ukrepe v skladu s prvim odstavkom.

14. člen

Varstvo vrst

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele ustrezne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile obstoj samoniklih živalskih in rastlinskih vrst v njihovi raznovrstnosti in zadostno populacijo, kar bodo storile z zagotavljanjem dovolj velikih življenjskih prostorov.
- (2) Zaradi sestave seznamov za celoten alpski prostor pogodbenice v dveh letih po uveljavitvi tega protokola določijo tiste ogrožene vrste, za katere so potrebni posebni varstveni ukrepi.

15. člen

Prepoved odvzema in trgovanja

- (1) Pogodbenice prepovedujejo lov, prilaščanje, poškodovanje, ubijanje ter še zlasti motenje določenih živalskih vrst med razmnoževanjem, odraščanjem in prezimovanjem, kakor tudi vsako uničevanje, pobiranje jajc v naravi in njihovo hranjenje ter posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje iz narave odvzetih primerkov navedenih živalskih vrst ali njihovih delov.
- (2) Pogodbenice za določene rastlinske vrste prepovedujejo trganje, zbiranje, rezanje, izkopavanje ali ruvanje rastlin ali njihovih delov na naravnem rastišču ter posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje posameznih primerkov takih vrst, vzetih iz narave. Iz te prepovedi sta izvzeti raba in urejanje ustreznih rastišč za ohranjanje sestojev teh vrst.

- (3) Pogodbenice v dveh letih po uveljavitvi tega protokola določijo živalske in rastlinske vrste, za katere veljajo ukrepi iz prvega in drugega odstavka.
- (4) Pogodbenice lahko predvidijo izjeme k zgornjim določbam, in sicer zaradi:
- znanstvenih namenov,
  - varstva prosto živečih živali in rastlin ali naravnega okolja,
  - zdravja in javne varnosti,
  - preprečevanja pomembnejše go-spodarske škode, še posebej v poljedelstvu, živinoreji, gozdarstvu, ribištvu in vodnem gospodarstvu.

Te izjeme se dovolijo le, če ni druge zadovoljive rešitve in če ukrepi niso taki, da bi ogrožali naravno ravnotežje prizadetih vrst v celoti. Te izjeme morajo spremljati nadzorni in po potrebi tudi kompenzacijski ukrepi.

- (5) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v priloženem strokovnem gradivu čim prej in neodvisno od datuma uveljavitve tega protokola pojasnile izraze: obdobje razmnoževanja, odraščanja in prezimovanja iz prvega odstavka kakor tudi vse druge izraze, ki bi lahko povzročili težave pri znanstveni razlagi.

16. člen

Ponovno naseljevanje samoniklih vrst

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo spodbujale ponovno naseljevanje in razširjanje samoniklih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, podvrst, pasem in ekotipov, če bodo za to izpolnjeni potrebni pogoji, če to prispeva k njihovi ohranitvi in krepitvi in če pri tem ne nastajajo nesprejemljivi vplivi

na naravo in krajino ter na človekove dejavnosti.

- (2) Ponovna naselitev in razširjanje morata potekati na podlagi znanstvenih spoznanj. Pogodbenice se bodo za to dogovorile za skupne smernice. Po ponovni naselitvi je treba nadzirati in po potrebi tudi uravnati nadaljnji razvoj teh živalskih in rastlinskih vrst.

17. člen

Prepoved naseljevanja

Pogodbenice zagotavljajo, da prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ne bodo naseljevale na tista območja, na katerih se v do zdaj znani preteklosti niso naravno pojavljale. Mogoče je predvideti izjeme, če je tako naseljevanje potrebno za določene rabe in ne bo negativno učinkovalo na naravo in krajino.

18. člen

Širjenje gensko spremenjenih organizmov

Pogodbenice zagotavljajo, da v okolje ne bodo vnašale z genetskimi tehnikami spremenjenih organizmov, razen če ni z uradnim preizkusom ugotovljeno, da ne ogrožajo človeka in okolja.

19. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za varstvo narave in urejanje krajine sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

20. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki so podlaga za varstvo narave in krajine ter živalskih in rastlinskih vrst. Posebno pozornost namenjajo raziskovalnim temam, navedenim v II. dodatku.
- (2) Pogodbenice pripravijo skupne ali dopolnjujoče se programe za proučevanje in vrednotenje ekosistemov z namenom, da se poglobijo znanstveno utemeljena spoznanja, na katerih lahko temeljijo ukrepi v skladu s tem protokolom.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

21. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljnih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

22. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

23. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

24. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in preso-
jajo učinkovitost določb tega protokola.
Če je za uresničevanje njegovih ciljev
potrebno, predvidijo sprejem ustreznih
sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritori-
alne skupnosti sodelujejo pri tem pre-
sojanju. Posvetujejo se lahko tudi z
nevladnimi organizacijami, ki so dejav-
ne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

25. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konven-
cije v smislu 2. člena in drugih členov
konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko
samo pogodbenice Alpske konvencije.
Vsaka odpoved Alpske konvencije ve-
lja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o
vprašanih, ki se nanašajo na ta proto-
kol, lahko o njih glasujejo samo pogod-
benice tega protokola.

26. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem
državam podpisnicam Alpske konven-
cije in Evropski skupnosti dne 20. de-
cembra 1994 in v Republiki Avstriji kot
depozitarju od 15. januarja 1995.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje,
da jih ta protokol zavezuje, začne proto-
kol veljati tri mesece po datumu, ko so
tri države deponirale svoje listine o ratifi-
kaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo
soglasje, da jih ta protokol zavezuje,
začne protokol veljati tri mesece po
deponiranju listine o ratifikaciji, spreje-
tju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti
spremembe protokola postane vsaka
nova pogodbenica tega protokola po-
godbenica protokola v spremenjenem
besedilu.

27. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom
vsako državo, navedeno v preambuli, in
Evropsko skupnost, o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji,
sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali
podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenic o od-
povedi vključno z datumom, ko začne
veljati. Da bi to potrdili, so podpisniki,
pravilno pooblaščen v ta namen, pod-
pisali ta protokol.

Sestavljeno v Chambéryu dne 20. decembra 1994 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

I. Dodatek

Seznam vsebin, za katere je treba v skladu s 6. členom pripraviti inventarizacijo

1. Stanje prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih biotopov

- 1.1. Stanje inventarja prosto živečih rastlinskih vrst in rastlinskih združb
  - 1.1.0. Splošno
    - 1.1.1. Rdeči seznam
    - 1.1.2. Sezname pravno zavarovanih vrst
    - 1.1.3. Atlasi razširjenosti
  - 1.2. Stanje inventarja prosto živečih živalskih vrst
    - 1.2.0. Splošno
      - 1.2.1. Rdeči sezname
      - 1.2.2. Sezname pravno zavarovanih vrst
      - 1.2.3. Atlasi razširjenosti
    - 1.3. Stanje inventarja biotopov
      - 1.3.0. Splošno
        - 1.3.1. Rdeči sezname tipov biotopov
        - 1.3.2. Sezname ekološko pomembnih biotopov, vključno z vodnimi
      - 1.4. Stanje inventarja krajin
        - 1.4.0. Splošno
          - 1.4.1. Popisi, sezname, tipologije naravnih in kulturnih krajin, ki jih je treba varovati
          - 1.4.2. Načrti in drugi varstveni ukrepi za posebne krajine in krajinske tipe oziroma za posamezne prvine naravne in kulturne krajine

- 1.4.3. Območja, potrebna sanacije
- 1.5. Raba prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in/ali biotopov
  - 1.5.1. Kmetijstvo in planšarstvo, npr. problemi ali nevarnosti intenzivnejše rabe in opustitve dejavnosti; pomanjkljivosti in prednosti
  - 1.5.2. Gozdarstvo
  - 1.5.3. Lov
  - 1.5.4. Ribolov

2. Zavarovana območja (površine, deleži zavarovanih površin v celotnem prostoru, namen varstva, vsebina varstva, raba, porazdelitev rabe, lastniška razmerja)

- 2.1. Narodni parki
- 2.2. Naravni rezervati
- 2.3. Krajinski parki
- 2.4. Naravni parki
- 2.5. Varovana območja in območja miru
- 2.6. Varovane krajinske sestavine
- 2.7. Varovani biotopi
- 2.8. Druga varovana območja (npr. območja, ki so zavarovana na podlagi zasebnega prava, prostovoljnih dogovorov, zasebnih pogodb o ekstenzivni rabi)

3. Organizacija varstva narave in urejanja krajine (struktura, pristojnosti ali dejavnosti, osebje in finančna sredstva)

- 3.1. Organi za varstvo narave
- 3.2. Druge upravne službe za strokovne naloge s področja varstva narave; druge institucije javnega in zasebnega prava (npr. organizacije, skladi)

- 3.3. Sveti za varstvo narave
- 3.4. Nadzorne službe
- 3.5. Združenja za varstvo narave
- 3.6. Združenja za urejanje krajine
- 3.7. Drugo

4. Pravne podlage (na pristojnih ravneh)

- 4.1. Ustavno pravo
- 4.2. Pravni viri (zakoni, uredbe, direktive, vključno z opisom posebnih določil za varstvo Alp)
- 4.3. Udeležba združenj, tožbe združenj
- 4.4. Navodila za izvajanje
- 4.5. Sodelovanje organov za varstvo narave z drugimi strokovnimi upravnimi službami
- 4.6. Katalogi denarnih kazni itd.
- 4.7. Skladi za urejanje krajine in varstvo narave
- 4.8. Tekoče in načrtovane spremembe

5. Dejavnosti varstva narave (splošni pregled)

- 5.1. Zasnove, programi in smernice za ohranjanje narave v alpskem prostoru
- 5.2. Načrtovanje (npr. krajinski načrti, načrti za urejanje in razvoj)
- 5.3. Pomožni ukrepi za vrste in drugi ukrepi za urejanje, varovanje in razvoj
  - 5.3.1. Splošno
  - 5.3.2. Pomožni programi za vrste
  - 5.3.3. Postaje za vzrejo in spuščanje
- 5.4. Strategije, zasnove, programi, sodelovanje z odgovornimi za rabo prostora (npr. programi za ekstenzivno rabo, za hribovske kmetije)
- 5.5. Znanstveno spremljanje, stalno opazovanje območij ali vrst
- 5.6. Dejavnosti združenj za varstvo nara-

- ve za varstvo vrst in območij
- 5.7. Programi financiranja (obseg sredstev, cilji, področja uporabe)

6. Obveščanje javnosti (uradno, prostovoljno)

- 6.0. Splošno
- 6.1. Raziskovalne in izobraževalne institucije
- 6.2. Informacijski centri
- 6.3. Publikacije
- 6.4. Drugo

7 Sklepi, priporočeni ukrepi

II. Dodatek

Prednostne raziskovalne teme v skladu z 20. členom

- A. Dolgoročno opazovanje razvoja ekosistemov (življenjskih prostorov, biocenoz, populacij, vrst) z namenom raziskovanja razvojnih teženj in sprememb kot odzivov na vplive okolja

Opomba: biološki kazalci, biološko opazovanje in spremljanje, analize vzrokov in posledic, dokumentacija

- B. Raziskave učinkovitosti zavarovanih območij

Opomba: reprezentativnost, učinkovitost, regeneracija, upravljanje, sistemske analize

C. Raziskave vrst in populacij

Opomba: genetika, dinamika, osamitev, biotska raznovrstnost

D. Raziskave vidikov varstva in kmetijske ter gozdne rabe, katerih učinki so zaznavni na širšem območju.

Opomba: sonaravno gospodarjenje, ekološka kompenzacija, mreža biotopov, ekstenzivna raba, omejevanje staleža divjadi

E. Raziskave za izboljšave posebnih metod, postopkov in načrtov

Opomba: rdeči seznam, kartiranje biotopov, zavarovana območja, krajinsko načrtovanje, posegi v naravo in krajino, informacijski sistemi

F. Razvijanje strategij in zasnov za varstvo narave in urejanje krajine

Opomba: strateški cilji in možnosti za uspeh, zasnove varstva, ekstenzivna raba, ekonomski instrumenti, sprejemljivost za javnost

Protokol
Gorski gozd

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost
so se*

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

ob spoznanju, da je gorski gozd oblika vegetacije, ki lahko – pogosto daleč čez gorsko območje – zagotavlja najučinkovitejše, najgospodarnejše in krajini najprimernejše varstvo pred ujmami, še posebej pred erozijo, poplavami, snežnimi in zemeljskimi plazovi, hudourniki ter padanjem kamenja,

vedoč, da gozd ozračju odvzema ogljikov dioksid in v lesu za daljše časovno obdobje veže ogljik, kar vpliva na podnebje,

zavedajoč se, da je gorski gozd nepogrešljiv za regionalno podnebno ravnovesje, za čiščenje zraka ter za uravnavanje vodnega režima,

glede na to, da postaja gorski gozd zaradi svoje rekreacijske funkcije vse pomembnejši za vse ljudi,

vedoč, da je gorski gozd vir obnovljivih surovin, ki so zlasti pomembne ob naraščajoči porabi naravnih virov, obenem pa eksistenčnega pomena kot kraj in vir dohodka še zlasti na podeželju,

vedoč, da so ekosistemi gorskega gozda pomemben življenjski prostor velikega števila živalskih in rastlinskih vrst,

v prepričanju, da predvsem upoštevanje načela trajnostnega razvoja, kot ga oblikujemo in razvijamo v tradiciji evropskega gozdarstva, zagotavlja vse pomembne gozdne funkcije tudi za prihodnje generacije,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

- (1) Cilj tega protokola je ohranjanje in po potrebi razvoj, razširitev ter izboljšanje stabilnosti gorskega gozda kot sonaravnega življenjskega prostora. Temeljni pogoj za izpolnjevanje funkcij, navedenih v preambuli, je negovalno, sonaravno in trajnostno gospodarjenje z gorskim gozdom.

- (2) Pogodbenice se še posebej zavezujejo, da bodo skrbele:
- za to, da gozdove pomlajujejo naravno,
  - za dobro strukturirano, stopničasto zgradbo sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami,
  - za uporabo semen in sadik samoniklih gozdnih vrst,
  - za to, da bodo z neškodljivimi načini sečnje in spravila lesa preprečevale erozijo in zbitje tal.

2. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih. To zlasti velja za navedena področja:

- a) Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi – obremenitve zraka s škodljivimi snovmi je treba postopno zmanjšati do mere, ki ni škodljiva za gozdne ekosisteme. To velja tudi za obremenitve zraka s škodljivimi snovmi, ki prihajajo čez meje.
  - b) Stalež parkljaste divjadi – stalež parkljaste divjadi je treba omejiti do mere, ki brez posebnih varovalnih ukrepov omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov. Za obmejna območja se pogodbenice zavezujejo, da bodo medsebojno uskladle ukrepe za uravnavanje staleža divjadi. Da bi bila ponovno vzpostavljena naravna selekcija pri staležu parkljaste divjadi ter v interesu varstva okolja, se pogodbenice zavzemajo za ponovno naselitev plenilcev v skladu s celotnimi potrebami območja.
- c) Gozdna paša – ohranitev gorskega gozda, ki je sposoben opravljati svojo vlogo, ima prednost pred gozdno pašo. Gozdno pašo je treba zato toliko omejiti ali po potrebi v celoti odpraviti, da se omogoči pomlajevanje gozdov, ki ustrezajo rastišču, preprečujejo poškodbe tal in predvsem, da se ohrani varovalna vloga gozda.
  - d) Raba v namen sprostitev in oddiha – raba gorskega gozda za sprostitev in oddih se usmerja in po potrebi omeji tako, da ne ogroža ohranjanja in pomlajevanja gorskih gozdov. Pri tem je treba upoštevati potrebe gozdnih ekosistemov.
  - e) Gospodarska raba gozda – zaradi pomena trajne rabe lesa za narodno gospodarstvo in nego gozdov pogodbenice spodbujajo večjo uporabo lesa iz gozdov, s katerimi se trajnostno gospodari.
  - f) Nevarnost gozdnih požarov – pogodbenice skrbijo za zmanjševanje nevarnosti gozdnih požarov s primernimi preventivnimi ukrepi in učinkovitim bojem proti požarom.
  - g) Strokovno osebje – ker sonaravno in v izpolnjevanje vseh gozdnih funkcij usmerjeno gojenje gozdov ni mogoče brez strokovno usposobljenega osebja, se pogodbenice zavezujejo poskrbeti za zadostno število strokovnega osebja.

3. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike gospodarjenja z gozdovi ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja politik in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

4. člen

Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice se dogovorijo:

- a) da bodo skupno vrednotile razvoj gozdarske politike in se medsebojno posvetovale pred pomembnimi odločitvami za izvajanje tega protokola,
- b) da bodo s čezmejnim sodelovanjem vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih skupnosti, zagotavljale uresničevanje ciljev in ukrepov, določenih v tem protokolu,
- c) da bodo z mednarodnim sodelovanjem med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami, gozdarskimi in okoljevarstvenimi organizacijami kot tudi med občili pospeševale izmenjavo znanj in izkušenj kakor tudi skupne pobude.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Podlage za načrtovanje

Za uresničevanje ciljev, navedenih v tem protokolu, pogodbenice skrbijo za izdelavo potrebnih podlag za načrtovanje. Te zajemajo tudi raziskavo gozdnih funkcij s posebnim upoštevanjem varovalne funkcije ter zadostnega poznavanja gozdnih rastišč.

6. člen

Varovalna funkcija gorskega gozda

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., določile prednostni položaj in da bo ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju. Te gorske gozdove je treba ohraniti tam, kjer so.
- (2) Potrebne ukrepe je treba strokovno načrtovati in izvajati v okviru projektov za nego oziroma izboljšanje varovalnih gozdov. Upoštevati je treba cilje varstva narave in urejanja krajine.

7. člen

Gospodarska funkcija gorskega gozda

- (1) V gorskih gozdovih, v katerih prevladuje gospodarska funkcija, in kjer to zahtevajo regionalne gospodarske razmere, pogodbenice poskrbijo, da se gospodarjenje z gorskim gozdom lahko razvije kot vir zaposlitve in dohodka za lokalno prebivalstvo.
- (2) Pogodbenice skrbijo, da se gozdovi pomlajujejo z rastišču primernimi drevesnimi vrstami ter da je gospodarjenje z gozdovi negovalno oziroma takšno, da varuje tla in gozdne sestoje.

8. člen

Družbene in ekološke funkcije gorskega gozda

Ker mora gorski gozd izpolnjevati pomembne socialne in ekološke funkcije, se pogodbenice zavezujejo, da bodo izvajale ukrepe, ki zagotavljajo:

- njegovo vplivanje na vodne vire, podnebno ravnovesje, čiščenje zraka in varovanje pred hrupom,
- njegovo biotsko raznovrstnost ter
- doživljanje narave in sprostitve.

9. člen

Odpiranje gozda

Pogodbenice soglašajo, da so za preprečevanje škod, za sonaravno gospodarjenje in nego potrebni ukrepi za odpiranje gozda, ki jih je treba zelo skrbno načrtovati in izvajati ter pri tem upoštevati zahteve varstva narave in krajine.

10. člen

Naravni gozdni rezervati

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo določile naravne gozdne rezervate v zadostnem obsegu in številu ter z njimi ravnale tako, da zagotovijo naravno dinamiko in raziskovanje in bodo v ta namen ustavile vsako rabo ali jo prilagodile cilju rezervata. Pri izbiri teh površin je treba paziti, da so zastopani po možnosti vsi ekosistemi gorskega gozda. V vsakem primeru pa je treba zagotoviti potrebno varovalno funkcijo teh gozdnih sestojev.
- (2) Določitev naravnih gozdnih rezervatov mora načelno biti v skladu z dolgoročno učinkovitim dogovorjenim varstvom narave.
- (3) Pogodbenice zagotovijo potrebno sodelovanje pri načrtovanju in določanju čezmejnih naravnih gozdnih rezervatov.

11. člen

Spodbude in nadomestila

- (1) Ob upoštevanju oteženih gospodarskih razmer v alpskem prostoru in glede na storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi, se pogodbenice zavezujejo, da bodo v danih finančno-političnih okvirnih pogojih in dokler je to za zagotavljanje teh storitev potrebno, zadostno spodbujale gospodarjenje z gozdovi, še posebej ukrepe, navedene v členih 6 do 10.

- (2) Če se v okviru gospodarjenja z gorskimi gozdovi zahtevajo storitve, ki prese-gajo obstoječe z zakonom določene obveznosti, katerih nujnost je utemelje-na v projektih, ima lastnik gozda pravi-co do primernega in storitvi ustreznega nadomestila.
- (3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ustvarile potreben instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila. Pri financiranju je treba poleg narodnogospodarskih koristi za celotno prebivalstvo upoštevati tudi in-terese posameznika.

12. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za gospodarjenje z gorskimi gozdovi sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnil-ne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

13. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, s katerimi se uresničujejo cilji tega protokola.

- (2) še posebej spodbujajo raziskovalne projekte v zvezi z opredelitvijo, nego in varstvom kot tudi s funkcijami ekosis-tema gorskega gozda ter znanstvene projekte, ki omogočajo mednarodno primerljivost spremljanja stanja in zbra-nih podatkov posameznih držav.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne uredi-tve.
- (4) še zlasti bodo pogodbenice za cilje in ukrepe, določene v tem protokolu, se-stavile primerljivo poročilo, ki ga morajo dopolnjevati v rednih časovnih presled-kih.

14. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževa-nje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Zlasti skrbijo za svetovanje lastnikom gozdov in njihovo izobraževanje v skla-du z vsebino tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

15. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

16. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme pripočila.

17. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

18. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

19. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 27. februarja 1996 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 29. februarja 1996.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

20. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o oda) povedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Brdu dne 27. februarja 1996 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Protokol
Turizem

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ob upoštevanju volje pogodbenic, da uskladijo gospodarske interese z ekološkimi zahtevami in zagotovijo trajnostni razvoj,

zavedajoč se, da so Alpe življenjski prostor tamkajšnjega prebivalstva in okvir za njegov gospodarski razvoj,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

ob spoznanju, da ima današnji človek v urbani civilizaciji čedalje večje potrebe po turizmu in različnih prostočasnih dejavnostih,

ob spoznanju, da so Alpe zaradi velikih možnosti za prostočasne dejavnosti, bogastva njihovih krajin in raznolikosti

ekoloških razmer eno velikih območij za turizem in preživljanje prostega časa v Evropi in da je treba njihov pomen obravnavati tudi čez državne okvire,

ob spoznanju, da pomemben delež prebivalstva nekaterih pogodbenic živi v Alpah in da je alpski turizem v javnem interesu, ker prispeva k ohranjanju trajne posejlosti,

ob spoznanju, da se gorski turizem razvija ob vedno večji svetovni konkurenci in pomembno prispeva h gospodarski uspešnosti alpskega prostora,

glede na to, da se v zadnjem času kažejo težnje po vedno večji usklajenosti med turizmom in okoljem, kar se izraža v naraščajočem zanimanju gostov za poleti in pozimi privlačno in ohranjeno naravno okolje in v prizadevanjih številnih lokalnih nosilcev odločanja za izboljšanje kakovosti turističnih območij v smislu varovanja okolja,

glede na to, da je treba v alpskem prostoru še posebej upoštevati meje ekološke sprejemljivosti vsakega kraja in ga oceniti po njegovih posebnostih,

ker se zavedajo, da so naravna in kulturna dediščina ter krajina bistveni temelji za turizem v Alpah,

ker se zavedajo, da so naravne, kulturne, gospodarske in institucionalne razlike, značilne za alpske države, privedle do samostojnega razvoja in raznolikosti turistične ponudbe, ki je ne sme spodriniti enoličnosti na mednarodni ravni, ampak naj bo vir raznovrstnih in dopolnjujočih se oblik turizma,

ker se zavedajo, da je potreben trajnostni razvoj turističnega gospodarstva, ki temelji na dviganju vrednosti naravne dediščine in na kakovosti ponudbe in storitev,

upoštevajoč, da je večina alpskih območij gospodarsko odvisna od turizma, ki daje tudi možnost za preživetje tamkajšnjega prebivalstva,

ker se zavedajo, da je treba turiste, ki obiskujejo ta območja, spodbujati k spoštovanju narave in jim pomagati k boljšemu razumevanju prebivalstva, ki tam živi in dela, ter ustvarjati kar najboljše razmere za pristno spoznavanje narave v alpskem prostoru v vsej njeni raznolikosti,

ker se zavedajo, da je naloga organizacij, ki opravljajo turistične storitve, in teritorialnih skupnosti, da v alpskem prostoru usklajeno poskrbijo za izboljšanje oblikovanja turistične ponudbe in njenega načina delovanja,

v želji, da se zagotovi trajnostni razvoj alpskega prostora s turizmom, ki je sprejemljiv za okolje in je tudi bistveni temelj za življenjske in gospodarske razmere tamkajšnjega prebivalstva,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilj

Cilj tega protokola je v okviru veljavne ureditve prispevati k trajnostnemu razvoju alpskega prostora s turizmom, ki je sprejemljiv

za okolje, in s posebnimi ukrepi in priporočili, ki upoštevajo interese tamkajšnjega prebivalstva in turistov.

2. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora in spodbujale reševanje skupnih problemov s sodelovanjem na ustrezni teritorialni ravni.
- (2) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami. Predvsem skrbijo za večjo veljavo obmejnih območij z usklajevanjem turističnih in prstočasnih dejavnosti, ki so sprejemljive za okolje.
- (3) Kadar ukrepov ne morejo izvajati teritorialne skupnosti, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, jim je treba dati možnost, da učinkovito zastopajo interese svojega prebivalstva.

3. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, zlasti pri urejanju prostora, v prometu, kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja in narave kot tudi pri oskrbi z vodo in energijo, da bi zmanjšale morebitne negativne ali tem ciljem nasprotno učinke.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju turistične politike ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Obvladovanje ponudbe

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo skrbele za trajnost in okolju sprejemljiv razvoj turizma. V ta namen podpirajo oblikovanje in uresničevanje smernic, razvojnih programov in sektorskih načrtov na pobudo pristojnih organov na najustreznejši ravni, ki upoštevajo cilje tega protokola.
- (2) Ti ukrepi bodo omogočili presojo in primerjavo prednosti in slabosti načrtovanega razvoja, zlasti z vidika:

- a) družbenogospodarskih posledic za tamkajšnje prebivalstvo,
- b) posledic za tla, vodo, zrak, naravno ravnovesje in krajino ob upoštevanju posebnih ekoloških danosti, naravnih virov in meja sprejemljivosti ekosistemov,
- c) posledic za javne finance.

6. člen

Usmeritve razvoja turizma

- (1) Pogodbenice pri razvoju turizma upoštevajo načela varstva narave in ohranjanja krajine. Zavezujejo se, da bodo, kolikor je mogoče, spodbujale projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje.
- (2) Zavzemale se bodo za politiko trajnostnega razvoja, ki krepi konkurenčno sposobnost sonaravnega turizma v alpskem prostoru in tako pomembno prispeva k družbenogospodarskemu razvoju alpskega prostora. Dajale bodo prednost ukrepom v korist inovativnosti in uvajanja novih oblik ponudbe.
- (3) Pogodbenice na območjih z močnim turističnim prometom skrbijo za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma.
- (4) Pri spodbujevalnih ukrepih je treba upoštevati naštetе vidike:
  - a) pri intenzivnem turizmu prilagoditev obstoječih turističnih objektov in njihove opreme ekološkim zahtevam ter razvoj novih objektov v skladu s cilji tega protokola,

- b) pri ekstenzivnem turizmu ohranja-nje ali razvoj sonaravne in za okolje sprejemljive turistične ponudbe ter dviganja vrednosti naravne in kultur-ne dediščine turističnih območij.

7. člen

Pospeševanje kakovosti

- (1) Pogodbenice izvajajo politiko, ki je stalno in dosledno usmerjena v kako-vostno turistično ponudbo v celotnem alpskem prostoru, pri čemer je treba zlasti upoštevati ekološke zahteve.
- (2) Spodbujajo izmenjavo izkušenj in izva-janje skupnih programov za izboljšanje kakovosti predvsem pri:
  - a) vključitvi objektov in naprav v kra-jino in v naravno okolje,
  - b) urbanizmu, arhitekturi (novo-gradnje in preнове vasi),
  - c) nastanitvenih objektih in ponudbi turističnih storitev,
  - d) uvajanju novih oblik turistične ponudbe alpskega prostora z večjim poudarkom na kulturnih priredi-tvah na posameznih območjih.

8. člen

Usmerjanje turističnih tokov

Pogodbenice podpirajo usmerjanje turi-stičnih tokov, še zlasti na zavarovanih ob-močjih, z organiziranjem razporeda in spre-jema turistov, tako da zagotavljajo nadaljnji obstoj teh območij.

9. člen

Omejitve razvoja zaradi naravnega okolja

Pogodbenice skrbijo, da bo razvoj turizma prilagojen posebnostim okolja in razpo-ložljivim virom kraja ali regije. Če bi določeni projekti lahko zelo vplivali na okolje, jih je treba v okviru veljavne ureditve predhodno ovrednotiti in izsledke upoštevati pri od-ločanju.

10. člen

Območja miru

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v skladu s svojimi predpisi in ekološkimi me-rili določile območja miru, na katerih se odpovedujejo urejanju prostora v turistične namene.

11. člen

Politika razvoja nastanitvenih zmogljivosti

Pogodbenice pri politiki razvoja nastanitve-nih zmogljivosti ob upoštevanju omejenosti razpoložljivega prostora dajejo prednost komercialnim nastanitvenim enotam, obno-vi in uporabi obstoječih objektov ter poso-dabljanju in izboljšanju kakovosti obstoječih nastanitvenih zmogljivosti.

12. člen

Žičnice

- (1) Pogodbenice se strinjajo, da v okviru svojih nacionalnih postopkov za izda-janje dovoljenj za žičnice uveljavljajo

politiko, ki poleg varnostnih zahtev in gospodarskih potreb upošteva tudi ekološke in krajinske zahteve.

- (2) Pogoji za izdajo novih obratovalnih dovoljenj in koncesij za žičnice je razstavitev in odstranitev naprav, ki se ne uporabljajo več, in zasaditev sproščeni površin predvsem s samoniklimi rastlinskimi vrstami.

13. člen

Promet in prevoz turistov

- (1) Pogodbenice spodbujajo ukrepe za omejevanje prometa z motornimi vozili v turističnih krajih.
- (1) Poleg tega podpirajo zasebne ali javne pobude za boljšo dostopnost turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi in spodbujajo turiste k uporabi takega prevoza.

14. člen

Posebne tehnike urejanja površin

1. Smučarske proge

- (1) Pogodbenice skrbijo za tako ureditev, vzdrževanje in uporabo smučarskih prog, ki se najbolje vključujejo v krajino ob upoštevanju naravnega ravnovesja in občutljivosti biotopov.
- (2) Čim bolj je treba omejiti spreminjanje terena in preurejene površine zazeleniti predvsem s samoniklimi rastlinskimi vrstami, če naravne danosti to dopuščajo

2. Naprave za zasneževanje

Zakonodaje posameznih držav lahko dovolijo zasneževanje v obdobjih nizkih temperatur, značilnih za posamezne kraje, predvsem za zavarovanje izpostavljenih delov smučišč, če to dovoljujejo krajevne vodne, podnebne in ekološke razmere..

15. člen

Športne dejavnosti

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo določile politiko usmerjanja športnih dejavnosti na prostem, zlasti na zavarovanih območjih, da bi preprečile negativne vplive na okolje. Če je potrebno, jih lahko tudi prepovejo.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo skrajno omejile, in če bo potrebno, prepovedale motorizirani šport, razen v območjih, ki jih za to določijo pristojni organi.

16. člen

Dovoz z zračnimi plovili

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zunaj letališč skrajno omejile ali po potrebi prepovedale dovoze z zračnimi plovili v športne namene.

17. člen

Razvoj gospodarsko manj razvitih območij

Pogodbenicam se priporoča, da na ustrezni teritorialni ravni proučijo rešitve, ki omogočajo uravnotežen razvoj gospodarsko manj razvitih območij.

18. člen

Razporejanje počitnic

- (1) Pogodbenice si prizadevajo za boljše prostorsko in časovno razporeditev turističnega povpraševanja na turističnih območjih.
- (2) V ta namen je treba podpreti meddržavno sodelovanje pri razporejanju počitnic in izmenjavo izkušenj o podaljšanju sezone.

19. člen

Spodbujanje inovacij

Pogodbenicam se priporoča, da razvijajo primerne spodbude za uresničevanje usmeritev tega protokola. V ta namen bodo zlasti proučile organizacijo natečaja alpskih držav za nagrajevanje inovativnih turističnih rešitev in proizvodov, ki upoštevajo cilje tega protokola.

20. člen

Sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo

Pogodbenice podpirajo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo. Spodbujajo predvsem povezave dejavnosti, ki ustvarjajo delovna mesta v smislu trajnostnega razvoja.

21. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za trajnostni razvoj turizma sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

22. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, ki koristi boljšemu poznavanju medsebojnih vplivov med turizmom in okoljem v Alpah kot tudi analizi prihodnjega razvoja.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice se zavezujejo, da si bodo izmenjevale informacije o svojih izkušnjah, ki so koristne za uresničevanje ukrepov in priporočil tega protokola, in zbirale pomembne podatke o kakovostnem razvoju turizma.

23. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Pogodbenicam se priporoča, da v izobraževanje za poklice, ki so neposredno ali posredno povezani s turizmom, vključijo znanje o naravi in okolju. Lahko bi izvajali izvirne programe izobraževanja, ki povezujejo turizem in okolje, kot na primer:
  - "animator narave",
  - "pospeševalec kakovosti turističnih središč",
  - "turistični spremljevalec invalidnih oseb".

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

24. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

25. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih

ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.

- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

26. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

27. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

28. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

29. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Protokol Energija

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po enciji o varstvu Alp (Alpska encija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske encije,

s ciljem, da udeležajo načine pridobivanja, distribucije in rabe energije, ki prizanašajo naravi in krajini, so sprejemljivi za okolje in spodbujajo ukrepe za varčevanje z energijo,

upoštevajoč potrebo po znižanju emisij plinov energetskega izvora, ki povzročajo učinek tople grede tudi v alpskem prostoru, ter s tem izpolnijo tudi obveznosti iz Okvirne encije Združenih narodov o spremembi podnebja,

prepričane, da morajo biti gospodarski interesi usklajeni z ekološkimi zahtevami,

zavedajoč se, da je alpski prostor pomemben za vso Evropo in je po geomorfologiji, podnebju, vodah, rastlinstvu, živalstvu, krajini in kulturi edinstvena kot tudi raznovrstna dediščina ter da njen visokogorski svet, doline in predalpski svet sestavljajo okoljske

enote, katerih ohranitev ne more biti zgolj naloga alpskih držav,

zavedajoč se, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor za tam živeče prebivalstvo, hkrati pa so izjemnega pomena za zunajalpska območja, med drugim kot tranzitno območje, ne samo za čezevropski potniški in blagovni promet, temveč tudi za mednarodna omrežja za distribucijo energije,

upoštevajoč okoljsko ranljivost alpskega prostora tudi zaradi proizvodnje, prenosa in rabe energije, ki jo je treba upoštevati pri varstvu narave, prostorskem planiranju in rabi tal,

v spoznanju, da je treba glede na nevarnosti za okolje, med katerimi so lahko tudi spremembe podnebja, ki jih povzroča človek, posvetiti posebno pozornost tesni medsebojni povezanosti med človekovimi družbenimi in gospodarskimi dejavnostmi ter ohranjanjem ekosistemov, ki še zlasti v alpskem prostoru zahtevajo primerne in različne ukrepe, sprejete v dogovoru s tamkajšnjim prebivalstvom, političnimi institucijami ter gospodarskimi in družbenimi organizacijami,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav in teritorialnih skupnosti, ki jih to neposredno zadeva,

prepričane, da je zadovoljevanje energetskih potreb pomemben dejavnik gospodarskega in družbenega razvoja v alpskem prostoru in zunaj njega,

prepričane, da sta bistvenega pomena uporaba in nadaljnji razvoj ekonomskih instrumentov, s katerimi je možno v izračun stroškov energije bolj vključiti dejanske stroške,

prepričane, da alpski prostor trajno prispeva k zadovoljevanju potreb po energiji in po zadostni oskrbi s pitno vodo na evropski ravni in tudi sam potrebuje zadostno preskrbo z energijo za izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva in možnosti gospodarstva,

prepričane, da ima alpski prostor še posebej pomembno vlogo pri povezovanju energetskih sistemov evropskih držav,

prepričane, da lahko v alpskem prostoru ukrepi za racionalno rabo energije kot tudi trajnostna raba vodnih virov ter lesnega bogastva v okviru narodnega gospodarstva bistveno prispevajo k oskrbi z energijo in da postajata raba biomase in sončne energije vedno pomembnejši,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo na območju izvajanja Alpske encije ustvarjale okvirne razmere in sprejemale konkretne ukrepe za varčevanje z energijo, za njeno proizvodnjo, prenos, distribucijo in rabo, da bi ustvarile energetske razmere za trajnostni

razvoj v skladu z obremenitvami, ki so sprejemljive za alpski prostor; s tem bodo pogodbenice pomembno prispevale k varstvu prebivalstva in okolja ter varovanju virov in podnebja.

2. člen

Temeljne obveznosti

- (1) V skladu s tem protokolom si pogodbenice prizadevajo zlasti za:
  - a) usklajevanje načrtovanja v energetiki s splošnim prostorskim planiranjem v alpskem prostoru,
  - b) usmerjanje sistemov za proizvodnjo, prenos in distribucijo energije v splošno optimiranje celotnega infrastrukturnega sistema v alpskem prostoru ob upoštevanju zahtev varstva okolja,
  - c) zmanjševanje obremenitev okolja, ki so energetskega izvora, z optimiranjem energetskih storitev za končnega porabnika med drugim po možnosti z:
    - zmanjševanjem potrebe po energiji z uporabo učinkovitejših tehnologij,
    - večjim zadovoljevanjem preostale potrebe po energiji iz obnovljivih virov,
    - optimiranjem obstoječih objektov za proizvodnjo energije iz neobnovljivih virov,
  - d) omejevanje negativnih vplivov energetskih infrastruktur na okolje in krajino, vključno z ravnanjem z njihovimi odpadki, in sicer z uvajanjem preventivnih ukrepov pri novih in po potrebi z uvajanjem sanacijskih ukrepov na obstoječih objektih in napravah.

- (2) Pogodbenice pri gradnji velikih novih energetskih infrastruktur ter obsežnejših širitvah obstoječih v okviru veljavne ureditve poskrbijo za presojo vplivov na okolje v alpskem prostoru in analizo njihovih prostorskih in družbenogospodarskih učinkov v skladu z 12. členom, vključno s pravico, da izrazijo svoje mnenje na mednarodni ravni, kadar lahko pride do čezmejnih učinkov.
- (3) V svoji energetski politiki upoštevajo, da je alpski prostor primeren za rabo obnovljivih virov energije, in zato spodbujajo medsebojno sodelovanje pri razvojnih programih na tem področju.
- (4) Ohranjajo zavarovana območja z njihovimi tamponskimi območji, varovana območja in območja miru ter neokrnjena območja narave in krajine ter optimirajo energetske infrastrukture glede na različne stopnje ranljivosti, obremenljivosti in obstoječe poškodovanosti alpskih ekosistemov.
- (5) Pogodbenice se zavedajo, da lahko ustrezna raziskovalna in razvojna politika s preventivnimi in sanacijskimi ukrepi bistveno prispevata k varovanju Alp pred vplivi energetskih infrastruktur na okolje. Zato spodbujajo raziskovalne in razvojne projekte na ustreznih področjih ter izmenjavo njihovih pomembnih rezultatov.
- (6) Pogodbenice na področju energetike sodelujejo pri razvijanju metod, ki najbolj upoštevajo dejanske stroške.

3. člen

Skladnost z mednarodnim pravom in s politiko na drugih področjih

- (1) Protokol se izvaja v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravnimi normami, zlasti z določbami Alpske encije in njenih izvedbenih protokolov kot tudi veljavnih mednarodnih sporazumov.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih, še posebej pri urejanju prostora in regionalnem razvoju, v prometu, kmetijstvu, gozdarstvu in turizmu, da bi se izognile morebitnim negativnim ali nasprotujočim si vplivom v alpskem prostoru.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju energetske politike v alpskem prostoru ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice spodbujajo mednarodno sodelovanje med institucijami, pristojnimi za energetska in okoljska vprašanja, da bi tako lažje sporazumno reševale skupne probleme.

II. poglavje

Posebni ukrepi

5. člen

Prihranek energije in racionalna raba energije

- (1) Alpski prostor zahteva ustrezne ukrepe za varčevanje z energijo, njeno distribucijo in racionalno rabo, ki upošteva-
jo:
  - a) potrebo po energiji, ki je prostor-
sko razpršena in močno niha glede
na nadmorsko višino, letni čas in
turistično dejavnost,
  - b) krajevno razpoložljivost obnovljivih
virov energije,
  - c) poseben vpliv imisij zraka na kotli-
ne in doline zaradi njihove geomor-
fološke konfiguracije.
- (2) Pogodbence skrbijo za okolju pri-
jaznejšo rabo energije, prednostno
spodbujajo varčevanje z energijo in
njeno racionalno rabo, predvsem pri
proizvodnih procesih, javnih storitvah,
velikih hotelskih obratih kot tudi v pro-
metu ter pri objektih za šport in prosti
čas.
- (3) Sprejmejo ukrepe in predpise pred-
vsem na naslednjih področjih:
  - a) izboljšanje toplotne izolacije pri
stavbah in učinkovitosti sistemov za
distribucijo toplote,
  - b) optimiranje učinkovitosti naprav za
ogrevanje, prezračevanje in klimati-
zacijo,
  - c) reden nadzor in morebitno zmanjša-
nje okolju škodljivih emisij pri termo-
energetskih napravah,

- d) prihranek energije s tehnološko na-
prednimi procesi za rabo in pretvor-
bo energije,
- e) obračun stroškov za toploto in to-
plo vodo po porabi,
- f) projektiranje in spodbujanje no-
vogradenj z uporabo tehnologij z
nizko porabo energije,
- g) spodbujanje in udeležanje občin-
skih/lokalnih energetskih zasnov in
zasnov za varovanje podnebja ob
upoštevanju ukrepov iz pododstav-
ka c prvega odstavka 2. člena,
- h) energetska sanacija stavb pri re-
konstrukcijah in spodbujanje okolju
prijaznih sistemov ogrevanja.

6. člen

Obnovljivi viri energije

- (1) Pogodbence se zavezujejo, da v okvi-
ru svojih finančnih možnosti spodbuja-
jo in prednostno uporabljajo obnovljive
vire energije po pogojih, sprejemljivih
za okolje in krajino.
- (2) Spodbujajo uporabo decentraliziranih
objektov in naprav za rabo energije iz
obnovljivih virov, kot so voda, sonce in
biomasa.
- (3) Podpirajo rabo energije iz obnovljivih
virov tudi v kombinaciji z obstoječo
encionalno oskrbo z energijo.
- (4) Pogodbence za proizvodnjo energije
še posebej spodbujajo racionalno rabo
vodnih virov in lesa iz gorskih gozdov, s
katerimi trajnostno gospodarijo.

7. člen

Vodna energija

- (1) Pogodbenice pri novih in v okviru možnosti tudi pri že obstoječih hidroenergetskih objektih zagotovijo ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajin s primernimi ukrepi, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti za živali.
- (2) Pogodbenice lahko ob spoštovanju svojih varnostnih in okoljskih predpisov uvedejo ukrepe za krepitev konkurenčnosti obstoječih hidroelektrarn.
- (3) Zavezujejo se tudi, da bodo varovale vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine.
- (4) Pogodbenice priporočajo ponovno obratovanje opuščenih hidroelektrarn namesto novogradenj. Tudi pri ponovnem obratovanju veljajo določila prvega odstavka glede ohranjanja funkcionalnosti vodnih ekosistemov in drugih prizadetih sistemov.
- (5) Pogodbenice lahko v okviru notranje zakonodaje preverijo možnosti, kako bi se lahko od končnih porabnikov alpskih virov zahtevalo plačilo po tržnih cenah in na kakšen način ter v kakšnem obsegu je možno tamkajšnjemu prebivalstvu dati pravično nadomestilo za storitve, ki jih opravlja v interesu javnosti.

8. člen

Energija iz fosilnih goriv

- (1) Pogodbenice zagotavljajo, da bodo pri novih termoeenergetskih objektih in napravah za proizvodnjo električne in/ali toplotne energije na fosilna goriva uporabljale najboljše razpoložljive tehnologije. Pri obstoječih objektih in napravah v alpskem prostoru bodo čim bolj omejevale emisije z uporabo primernih tehnologij in/ali goriv.
- (2) Pogodbenice preverijo tehnično in ekonomsko izvedljivost ter okoljsko primernost zamenjave termoeenergetskih naprav na fosilna goriva z napravami, ki uporabljajo obnovljive vire energije, in z decentraliziranimi napravami.
- (3) Pogodbenice sprejemajo ukrepe za spodbujanje sočasne proizvodnje elektrike in toplote s ciljem učinkovitejše rabe energije.
- (4) Na obmejnih območjih skrbijo, če je to izvedljivo, za harmonizacijo in povezavo svojih sistemov za nadzor emisij in imisij.

9. člen

Jedraska energija

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da si bodo v okviru mednarodnih sporazumov izmenjavale vse informacije o jedrskih elektrarnah in drugih jedrskih objektih in napravah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na alpski prostor, s ciljem, da bodo zagotovile trajno varovanje zdravja ljudi, živalstva in rastlinstva, njihovih združb in habitatov, vključno z njihovimi medsebojnimi vplivi.

- (2) Pogodbenice v okviru možnosti poskrbijo za uskladitev in povezavo svojih sistemov za nadzor radioaktivnosti v okolju.

10. člen

Prenos in distribucija energije

- (1) Pogodbenice si pri vseh obstoječih infrastrukturah prizadevajo za njihovo racionalizacijo in optimizacijo, upoštevajo zahteve varstva okolja, predvsem potrebno ohranitev zelo občutljivih ekosistemov in krajine, ter po potrebi sprejemajo ukrepe za varovanje prebivalstva in alpskega prostora.
- (2) Pri gradnji električnih vodov in ustreznih omrežnih postaj, plinovodov in naftovodov vključno s črpalnimi in kompresijskimi postajami ter drugih naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, sprejmejo pogodbenice vse potrebne ukrepe, da se zmanjša obremenitev prebivalstva in okolja, pri čemer je treba čim bolj uporabljati obstoječe objekte in trase.
- (3) Pogodbenice pri energetskih vodih posebej upoštevajo pomen zavarovanih območij z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območij in območij miru ter neokrnjena območja narave in krajine kot tudi ptic.

11. člen

Renaturacija in sonaravne gradbene metode

Pogodbenice pri idejnih projektih oziroma pri predvidenih presojah vplivov na okolje v okviru veljavne zakonodaje opredelijo pogoje, pod katerimi morata potekati renaturaci-

ja lokacij in ponovna vzpostavitev vodnega režima po dokončanju gradnje javnih in zasebnih energetskegospodarskih objektov, ki vplivajo na okolje in ekosisteme v alpskem prostoru, pri čemer je treba čim bolj uporabljati sonaravne gradbene metode.

12. člen

Presoja vplivov na okolje

- (1) Pogodbenice pri projektiranju energetskegospodarskih naprav, navedenih v 7., 8., 9. in 10. členu tega protokola, kot tudi pri pomembnejših spremembah teh objektov in naprav predhodno izdelajo presoj o vplivov na okolje v skladu z veljavno notranjo zakonodajo ter mednarodnimi sporazumi in dogovori.
- (2) Pogodbenice soglašajo, da je treba čim bolj uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije za odpravljanje ali zmanjševanje obremenitev okolja, pri čemer se predvideva kot možna alternativa tudi morebitna odstranitev objektov in naprav, ki se ne uporabljajo in niso sprejemljive za okolje.

13. člen

Usklajevanje

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da se bodo pri projektih z morebitnimi čezmejnimi učinki predhodno posvetovale o njihovih vplivih.
- (2) Pri projektih z morebitnimi čezmejnimi učinki morajo imeti prizadete pogodbenice možnost, da pravočasno sporočijo svoja stališča, ki se bodo ustrezno upoštevala pri postopku za dodeljevanje dovoljenj.

14. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za področje energije in trajnostnega razvoja sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

15. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje za izvajanje tega protokola, še zlasti o metodah in merilih za analizo in presojo vplivov na okolje in podnebje kot tudi o posebnih tehnologijah za varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo v alpskem prostoru.
- (2) Pri opredelitvi in preverjanju energetskopolitičnih ciljev in ukrepov kot tudi pri izobraževanju in svetovanju prebivalstvu, gospodarstvu in teritorialnim skupnostim na lokalni ravni upoštevajo rezultate raziskav.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.

16. člen

Izobraževanje in obveščanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.
- (2) Zavzemajo se predvsem za nadaljnji razvoj izobraževanja in izpopolnjevanja ter svetovanja na področju energetike in v to vključujejo varstvo okolja, narave in podnebja.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

17. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

18. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.

- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.
- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

19. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

20. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.

- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

21. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

22. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Protokol
Varstvo tal

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

s ciljem, da zmanjšajo količinsko in kakovostno razvrednotenje tal, zlasti z uporabo tlom neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljišči in tlemi, preprečevanjem erozije ter omejevanjem pozidave tal,

zavedajoč se, da so varstvo alpskih tal, trajnostno gospodarjenje z njimi in obnova njihovih naravnih funkcij na prizadetih krajih v splošnem interesu,

ob spoznanju, da so za Alpe kot enega največjih strnjenih naravnih prostorov Evrope značilni ekološka raznovrstnost in zelo občutljivi ekosistemi, katerih funkcijsko sposobnost je treba ohraniti,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospo-

darskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da so Alpe po eni strani pomemben življenjski in gospodarski prostor za tamkajšnje prebivalstvo in prostor za odih za ljudi z drugih območij, po drugi strani pa je ohranitev funkcij tal ogrožena zaradi različnih potreb po rabi, ki se srečujejo v tem zelo omejenem alpskem prostoru, in je zato treba gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

zavedajoč se, da zavzemajo tla v ekosistemih posebno mesto, da potekata novo nastajanje in regeneracija prizadetih tal le zelo počasi, da je zaradi topografskih danosti v alpskem prostoru pričakovati močnejšo erozijo tal, da se tu po eni strani nabirajo škodljive snovi, po drugi strani pa se lahko iz onesnaženih tal prenašajo škodljive snovi v sosednje ekosisteme in lahko ogrožajo ljudi, živali in rastline,

zavedajoč se, da lahko raba tal zlasti zaradi poseljevanja, industrije in obrti, infrastrukture, izkoriščanja rudnega bogastva, turizma, kmetijstva in gozdarstva ter prometa povzroči količinsko in kakovostno razvrednotenje tal in da je zaradi tega treba za preventivo in za omejevanje in odpravljanje škode skupaj z drugimi področji predlagati ukrepe, primerne za varstvo tal,

upoštevajoč, da varstvo tal raznovrstno vpliva na politiko drugih področij v alpskem prostoru in ga je treba zato usklajevati z drugimi strokami in področji,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav, ki jih bodo v posameznih podpisnicah uresničevali v skladu z razpoložljivimi sredstvi,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

- (1) Ta protokol je namenjen uresničevanju obveznosti glede varstva tal, o katerih so se pogodbenice dogovorile v Alpski konvenciji.
- (2) Tla je treba
  1. v njihovih naravnih funkcijah kot
    - a) podlago za življenje in življenjski prostor za ljudi, živali, rastline in mikroorganizme,
    - b) prvino, ki značilno zaznamuje naravo in krajino,
    - c) del naravnega ravnovesja, predvsem z njihovimi vodnimi krogi in krogotoki hranilnih snovi,
    - d) medij preobrazbe in izravnavanja za snovno delovanje, zlasti zaradi njihovih filtrirnih, pufrskih in zadrževalnih sposobnosti, predvsem za varovanje podtalnice,
    - e) genetski zbiralnik,
  2. v njihovi funkciji arhiva naravne in kulturne zgodovine,
  3. z vidika zagotavljanja njihovih vrst rabe kot
    - a) prostora za kmetijstvo, vključno s pašništvom in gozdarstvom,
    - b) površine za naselitev in turistične dejavnosti,
    - c) prostora za druge gospodarske rabe, promet, preskrbo ter gospodarjenje z odpadki,
    - d) nahajališča surovin

ohraniti trajnostno učinkovita. Zlasti ekološke funkcije tal je treba dolgoročno kakovostno in količinsko zavarovati in ohraniti kot bistveni sestavni del naravnega ravnovesja. Podpirati je treba obnovo razvrednotenih tal.

- (3) Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, so zlasti usmerjeni v kraju primerno rabo tal, varčno ravnanje s površinami, preprečevanje erozije in negativnih sprememb strukture tal ter zmanjševanje vnašanja snovi v tla, ki jih obremenjujejo, na najmanjšo možno mero.
- (4) Zlasti je treba ohranjati in podpirati za alpski prostor tipično raznolikost tal in značilne kraje.
- (5) Pri tem je posebej pomembno načelo preventive, ki zagotavlja varovanje funkcijskih sposobnosti in možnosti rabe tal v različne namene ter njihovo razpoložljivost za prihodnje rodove v smislu trajnostnega razvoja.

2. člen

Temeljne obveznosti

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele potrebne pravne in upravne ukrepe za zagotavljanje varstva tal v alpskem prostoru. Za nadzorovanje teh ukrepov so odgovorni organi posameznih držav.
- (2) Če obstaja nevarnost težje in trajne prizadetosti funkcijske sposobnosti tal, imajo vidiki varovanja načeloma prednost pred vidiki rabe.

- (3) Pogodbenice proučijo možnosti, da bi ukrepe za varstvo tal v alpskem prostoru, zastavljene s tem protokolom, podprle z davčnimi in/ali finančnimi ukrepi. Posebej je treba podpreti ukrepe, ki so v skladu z varstvom tal in cilji varčne in okolju prijazne rabe tal.

3. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi v svoji politiki na drugih področjih. V alpskem prostoru to velja zlasti za urejanje prostora, poseljevanje in promet, energetiko, kmetijstvo in gozdarstvo, pridobivanje surovin, industrijo, obrt, turizem, varstvo narave in urejanje krajine, vodno gospodarstvo in gospodarjenje z odpadki ter ohranjanje čistega zraka.

4. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) V okviru veljavne ureditve vsaka pogodbenica določi najboljšo raven usklajevanja in sodelovanja med institucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da pospešuje skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju politike varstva tal ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (2) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

5. člen

Mednarodno sodelovanje

- (1) Pogodbenice podpirajo okrepljeno mednarodno sodelovanje med ustreznimi pristojnimi institucijami, zlasti pri sestavljanju katastrof tal, pri opazovanju tal, pri opredelitvi in nadzorovanju območij varstva tal in obremenjenih tal ter območij ogroženosti, pri pripravi in usklajevanju podatkovnih baz, usklajevanju raziskav o varstvu tal v alpskem prostoru in pri medsebojnem poročanju.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo odpravile ovire za mednarodno sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi v alpskem prostoru in da bodo podpirale reševanje skupnih problemov na najprimernejši ravni.
- (3) Če je določitev ukrepov za varstvo tal v državni ali mednarodni pristojnosti, je treba dati teritorialnim skupnostim možnosti, da učinkovito predstavijo interese prebivalstva.

II. poglavje

Posebni ukrepi

6. člen

Določitev zavarovanih območij

Pogodbenice skrbijo za to, da se pri določitvi zavarovanih območij upoštevajo tudi tla, ki jih je vredno varovati. Zlasti je treba ohraniti pedološke in skalnate tvorbe z izredno značilnimi posebnostmi ali posebnim pomenom za dokumentiranje zgodovine zemlje.

7. člen

Varčno in neškodljivo ravnanje s tlemi

- (1) Pri izdelavi in uresničevanju načrtov in/ali programov po tretjem odstavku 9. člena Protokola "Urejanje prostora in trajnostni razvoj" je treba upoštevati potrebe varstva tal, zlasti varčno ravnanje z zemljišči in tlemi.
- (2) Zaradi omejevanja pozidave tal in rabe tal bodo pogodbenice skrbale za gradnjo, ki varčuje s površinami in ne škoduje tlom. Razvoj naselij bodo usmerjale predvsem v notranjost naselij in omejevale širitev naselij navzven.
- (3) Pri presoji vplivov na prostor in okolje pri velikih projektih v industriji, gradbeništvu in infrastrukturi, zlasti prometu, energiji in turizmu, je treba v okviru državnih postopkov upoštevati varstvo tal in omejeno ponudbo površin v alpskem prostoru.
- (4) Če naravne danosti to dopuščajo, je treba opuščena ali razvrednotena tla, zlasti odlagališča odpadkov, rudniška jalovišča, infrastrukturne objekte, smučarske proge renaturirati ali rekultivirati.

8. člen

Varčna uporaba in tlom neškodljiv izkop rudnega bogastva

- (1) Pogodbenice skrbijo za varčno ravnanje z rudnim bogastvom. Prizadevajo si, da se prednostno uporabljajo nadomestki in izčrpajo možnosti predelave odpadnih snovi za ponovno uporabo ali da se podpira razvoj v tej smeri.

- (2) Pri izkopu, predelavi in uporabi surovin je treba čim manj obremenjevati druge funkcije tal. Na območjih, ki so posebno pomembna za varstvo funkcij tal, in na območjih, ki so opredeljena kot nahajališča pitne vode, se je treba opovedati izkopu rudnega bogastva.

9. člen

Ohranjanje tal na mokriščih in barjih

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ohranile visoka in nizka barja. Zato si je treba srednjeročno prizadevati, da bi uporabo šote povsem nadomestili.
- (2) Na mokriščih in barjih je treba izsuševalne ukrepe, razen v utemeljenih izjemnih primerih, omejiti na vzdrževanje obstoječih omrežij. Na že izsušenih območjih naj bi spodbudili ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja.
- (3) Načeloma naj ne bi uporabljali barjanskih tal ali pa naj bi z njimi v primeru kmetijske rabe gospodarili tako, da se ohrani njihova svojevrstnost.

10. člen

Določitev in obravnavanje ogroženih območij

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo kartirale alpska območja, ki jih ogrožajo geološke, hidrogeološke in hidrološke nevarnosti, zlasti premiki mas (premikanje pobočij, hudourniški nanosi, zemeljski usadi), plazovi in poplave, jih vnesle v katastre ogroženih območij in po potrebi določile območja ogroženosti. V danem primeru je treba upoštevati tudi potresne nevarnosti.

(2) Pogodbenice skrbijo za to, da se na ogroženih območjih uporabljajo čim bolj sonaravne inženirske tehnike ter lokalni in tradicionalni, krajinskim danostim prilagojeni gradbeni material. Te ukrepe je treba podpreti s primernimi gozdnogojitvenimi ukrepi.

11. člen

Določitev in obravnavanje alpskih območij, ogroženih zaradi erozije

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo na podlagi primerljivih meril za določitev obsega erozije tal kartirale alpska območja, prizadeta zaradi večje erozije, in jih vnesle v katastrofe tal, če je to potrebno za zaščito materialnih dobrin.
- (2) Erozijo tal je treba omejiti na najmanjšo možno mero. Površine, prizadete zaradi erozije in plazanja, je treba sanirati, če je to potrebno za zaščito ljudi in dobrin.
- (3) Za zaščito ljudi in dobrin je treba pri ukrepih za zajezitev erozije zaradi voda in za zmanjševanje površinskega odtoka prednostno uporabljati sonaravne vodnogospodarske, inženirskogradbene in gozdarske tehnike.

12. člen

Kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo

- (1) Za varstvo pred erozijo in škodljivim zbijanem tal se pogodbenice zavezujejo, da bodo uporabljale dobro, krajevnim razmeram prilagojeno poljedelsko, pašniško in gozdarsko prakso.

(2) Glede vnašanja snovi z uporabo gnojil in sredstev za zaščito rastlin si pogodbenice prizadevajo izdelati skupna merila za dobro strokovno prakso in jih uresničevati. Vrsto, količino in čas gnojenja je treba prilagoditi potrebam rastlin ob upoštevanju v tleh razpoložljivih hranilnih in organskih snovi ter krajevnim razmeram in pogojem pridelave. Temu sta namenjena uporaba ekoloških/bioloških in integriranih metod pridelave ter prilagajanje staleža živine naravnim krajevnim in ravnim razmeram.

(3) Na alpskih pašnikih je treba zlasti zmanjšati uporabo mineralnih gnojil in sintetičnih sredstev za varstvo rastlin na najmanjšo možno mero. Odpovedati se je treba uporabi gošče iz čistilnih naprav.

13. člen

Gozdnogojitveni in drugi ukrepi

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče ali predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske obdelovalne površine ipd., priznale prednostni položaj in da bo ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju. Te gorske gozdove je treba ohranjati tam, kjer so.
- (2) Zlasti je treba gozd izkoriščati in negovati tako, da se preprečujeta erozija in škodljivo zbijanje tal. V ta namen je treba pospeševati kraju primerno gojitev gozdov in njihovo naravno pomlajevanje.

14. člen

Učinki turistične infrastrukture

- (1) Pogodbenice si na najprimernejši način prizadevajo, da
  - se preprečijo negativni učinki turističnih dejavnosti na alpska tla,
  - se stabilizirajo tla, ki so že prizadeta zaradi intenzivne rabe v turistične namene, zlasti in kolikor je le mogoče z obnovo rastlinske odeje in uporabo sonaravnih inženirskih tehnik; nadaljnjo rabo je treba usmerjati tako, da tovrstna škoda ne bo več nastajala,
  - se izdajo dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v gozdovih z varovalno funkcijo samo izjemoma in ob izvajanju kompenzacijskih ukrepov, na labilnih območjih pa sploh ne.
- (2) Kemični in biološki dodatki za pripravo smučišč so dopustni le, če so dokazano sprejemljivi za okolje.
- (3) Če se ugotovijo pomembne poškodbe tal in vegetacije, bodo pogodbenice čim prej sprejele potrebne ukrepe za ponovno vzpostavitev prejšnjega stanja.

15. člen

Omejevanje vnašanja škodljivih snovi

- (1) Pogodbenice bodo storile vse, da v čim večji meri in preventivno zmanjšajo vnašanje škodljivih snovi v tla po zraku, z vodo, odpadki in snovmi, ki obremenjujejo okolje. Prednost imajo ukrepi, ki omejujejo emisije na njihovem izvoru.

- (2) Za preprečevanje onesnaževanja tal pri ravnanju z nevarnimi snovmi sprejmejo pogodbenice tehnične predpise, predvidijo kontrole ter izvajajo raziskovalne programe in ukrepe za obveščanje.

16. člen

Okoljsko sprejemljiva uporaba sredstev za posipanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zmanjšale uporabo soli za posipanje na najmanjšo možno mero in po možnosti uporabljale ustrezna sredstva proti drsenju, ki manj onesnažujejo, kot sta na primer drobljenec in pesek.

17. člen

Onesnažena tla, stara ekološka bremena, koncepti za ravnanje z odpadki

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ugotovljale in dokumentirale svoja stara ekološka bremena in površine, za katere sumijo, da so ekološko obremenjene (kataster starih ekoloških bremen), stanje teh površin preiskale in ocenile po primerljivih metodah njihov potencial ogrožanja.
- (2) Za preprečevanje onesnaževanja tal ter za okoljsko sprejemljivo predhodno obdelavo, obdelavo in odlaganje odpadkov in ostankov je treba izdelati in uresničevati ustrezne programe za ravnanje z odpadki.

18. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za varstvo tal sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

19. člen

Raziskave in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, da bi uresničile cilje tega protokola.
- (2) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupni sistem za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (3) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo usklajevale svoje raziskovalne projekte o varstvu tal v alpskem prostoru ob upoštevanju razvoja drugih državnih in mednarodnih raziskav in načrtovale skupne raziskovalne dejavnosti.
- (4) Posebna pozornost se posveča vrednotenju ranljivosti tal glede na različne človekove dejavnosti, vrednotenju sposobnosti obnavljanja tal ter preverjanju najustreznejših tehnologij.

20. člen

Izdelava usklajenih podatkovnih baz

- (1) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo v okviru sistema za opazovanje in informiranje o Alpah izdelale primerljive podatkovne baze (talni parametri, vzorčenje, analitika, ovrednotenje) in zagotovile možnosti za izmenjavo podatkov.
- (2) Pogodbenice se obveščajo o snoveh, ki ogrožajo tla in jih je treba prednostno preiskati, in si prizadevajo oblikovati primerljiva merila za vrednotenje.
- (3) Pogodbenice si prizadevajo ob upoštevanju geoloških in hidrogeoloških razmer zbrati podatke o stanju tal v alpskem prostoru na podlagi enakih meril za vrednotenje in usklajenih metod.

21. člen

Ureditev površin za trajno opazovanje in usklajevanje opazovanja okolja

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo uredile površine za trajno opazovanje (monitoring) alpskega prostora in jih vključile v vsealpsko omrežje za opazovanje tal.
- (2) Pogodbenice se dogovorijo, da bodo opazovanje tal v svoji državi usklajevale z ustanovami za opazovanje okolja na področju zraka, vode, rastlinstva in živalstva.
- (3) V okviru teh raziskav bodo pogodbenice na podlagi primerljivih meril uredile banke vzorcev tal.

22. člen

Izobraževanje in obveščanje

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljnih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

23. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

24. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.
- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.

- (4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

25. člen

Presojanje učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojajo učinkovitost določb tega protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve tudi teritorialne skupnosti sodelujejo pri tem presojanju. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

26. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov konvencije, na katere se nanaša.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.

- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

27. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis vsem državam podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti dne 16. oktobra 1998 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 16. novembra 1998.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

28. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno na Bledu dne 16. oktobra 1998 v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Protokol
Promet

Preambula

*Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost*

so se

v skladu s svojimi nalogami na osnovi Konvencije o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

zavedajoč se, da zaobsega alpski prostor območje, ki ga označujejo posebno občutljivi ekosistemi in krajine ali geografske in topografske razmere, ki povečujejo obremenitev s škodljivimi snovmi in hrupom, ali edinstveni naravni viri ali edinstvena kulturna dediščina,

zavedajoč se, da se bodo zaradi povečane integracije trgov, družbenega in gospodarskega razvoja ter preživljanja prostega časa brez ustreznih ukrepov nadalje povečevali promet in obremenitve okolja zaradi prometa,

prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju ter sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne ureditve,

zavedajoč se, da vplivi prometa niso okoljsko nevtralni in da povzročajo obremenitve okolja zaradi prometa vedno večje ekološke, zdravstvene in varnostnotehnične obremenitve in tveganja, ki zahtevajo skupno ukrepanje,

zavedajoč se, da so potrebni pri prevozu nevarnega blaga okrepljeni ukrepi za zagotovitev varnosti,

zavedajoč se, da je potrebno obsežno opazovanje, raziskovanje, informiranje in svetovanje, da bi se ponazorile povezave med prometom, zdravjem, okoljem in gospodarskim razvojem ter povečalo razumevanje za potrebo po zmanjšanju obremenitev okolja,

zavedajoč se, da prometna politika v alpskem prostoru, usmerjena v načela trajnosti, ni samo v interesu alpskega, temveč tudi zunajalpskega prebivalstva in je nujno potrebna tudi za zavarovanje Alp kot življenjskega, naravnega in gospodarskega prostora,

zavedajoč se, da je na eni strani današnji potencial nosilcev prometa delno le nezadostno izkoriščen in da se na drugi strani le nezadostno upošteva pomen infrastrukture za okolju prijazne prevozne sisteme, kot so železnica, plovba in kombinirani sistemi kot tudi transnacionalna kompatibilnost in operabilnost različnih prometnih sredstev in da je zato potrebno optimirati te prevozne sisteme z bistveno krepitevijo omrežij znotraj in zunaj Alp,

zavedajoč se, da so prostorskopolične in gospodarskopolične odločitve znotraj kot tudi zunaj Alp izrednega pomena za razvoj prometa v alpskem prostoru,

v prizadevanju, da bi odločilno prispevale k trajnostnemu razvoju kot tudi k izboljšanju

kakovosti življenja in zaradi tega zmanjšale promet, bodo urejale potek prometa na okolju prijazen način in povečevale uspešnost in učinkovitost obstoječih prometnih sistemov,

prepričane, da je potrebno med seboj uskladiti gospodarske interese, družbene zahteve in okoljske potrebe,

ob upoštevanju bilateralnih in multilateralnih sporazumov pogodbenic z Evropsko skupnostjo, predvsem na področju prometa,

prepričane, da se določeni problemi lahko razrešijo le čezmejno in s skupnim ukrepanjem alpskih držav,

sporazumele kot sledi:

I. Poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

- (1) Pogodbenice se zavezujejo k trajnostni prometni politiki, ki
  - a) zmanjšuje obremenitve in tveganja na področju znotrajalpskega in čezalpskega prometa na mero, ki je sprejemljiva za ljudi, živali in rastline kot tudi za njihove življenjske prostore, med drugim z večjo preusmeritvijo prometa, zlasti tovarnega prometa, na železnico predvsem z vzpostavitvijo primer-
nih infrastruktur in trgu prilagojenih stimulacij;

- b) prispeva z med seboj usklajeno prometno politiko pogodbenic, ki zaobsega vse nosilce prometa, k trajnostnemu razvoju življenjskega in gospodarskega prostora kot osnove za življenje v alpskem prostoru živečega prebivalstva;
- c) prispeva k temu, da se zmanjšajo in kolikor mogoče preprečijo vplivi, ki ogrožajo vlogo in vire alpskega prostora, katerega pomen seže prek njegovih meja, kot tudi varstvo njegovih kulturnih dobrin in sonaravnih krajin;
- d) zagotavlja znotrajalpski in čezalpski promet s povečanjem uspešnosti in učinkovitosti prometnih sistemov in s spodbujanjem okolju in virom prijaznih nosilcev prometa ob ekonomsko sprejemljivih stroških;
- e) zagotavlja fair konkurenčne pogoje med posameznimi nosilci prometa.

- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo razvijale področje prometa z upoštevanjem načela preventive, preprečevanja in povzročitelja.

2. člen

Določitve pojmov

V smislu tega Protokola pomenijo:

"*čezalpski promet*": promet s ciljem in izvorom zunaj alpskega prostora;

"*znotrajalpski promet*": promet s ciljem in izvorom v alpskem prostoru (notranji promet), vključno s prometom s ciljem ali izvorom v alpskem prostoru;

"sprejemljive obremenitve in tveganja": obremenitve in tveganja, ki jih je potrebno v postopkih presoje vplivov na okolje in analizah tveganj opredeliti s ciljem, da se zaustavi nadaljnja porast obremenitev in tveganj in da se le-te po potrebi zmanjšajo z ustreznimi ukrepi tako pri novogradnjah kot tudi pri obstoječih infrastrukturah, ki pomembno vplivajo na prostor;

"eksterni stroški": stroški, ki jih ne krijejo uporabniki dobrin ali storitev. Zaobsegajo stroške za infrastrukturo, ki se ne zaračunavajo uporabnikom, stroške za onesnaževanje okolja, hrup ter osebno in gmotno škodo, ki jo povzroča promet;

"velike novogradnje ali bistvene spremembe ali rekonstrukcije obstoječih prometnih infrastruktur": infrastrukturni projekti, ki imajo takšen vpliv, da je zanje potrebno v skladu s pravnimi predpisi o PVO-ju ali v skladu z določbami mednarodnih sporazumov opraviti presoje vplivov na okolje;

"ceste višjega reda": vse avtoceste in večpasovne, izvennivojske ali po učinkovitosti prometa podobne ceste;

"cilji kakovosti okolja": cilji, ki opisujejo želeno stanje okolja z upoštevanjem ekosistemskih povezanosti. Navajajo materialno, prostorsko in časovno opredeljene kakovosti varovanih naravnih in kulturnih prvin, ki jih je moč po potrebi ažurirati;

"standardi kakovosti okolja": konkretna ocenjevalna merila za doseg ciljev kakovosti okolja; za določene parametre opredeljujejo zelene rezultate, postopek merjenja ali okvirne pogoje;

"okoljski kazalci": okoljski kazalci merijo ali ocenjujejo stanje obremenitve okolja in utemeljujejo prognoze o njihovem razvoju;

"načelo preventive": tisto načelo, po katerem se ukrepi za preprečevanje, obvladovanje ali zmanjševanje hudih ali nepopravljivih vplivov na zdravje in okolje ne smejo odložiti z utemeljitvijo, da znanstvene raziskave še niso dokazale jasne vzročne povezave med zadevnimi vplivi na eni strani in njihovo potencialno škodljivostjo za zdravje in okolje na drugi strani;

"načelo povzročitelja": vključno z zaračunavanjem posledic je tisto načelo, po katerem bremenijo stroški za preprečevanje, obvladovanje in zmanjševanje obremenitve okolja ter za saniranje okolja povzročitelja. Povzročitelji morajo, kolikor je to mogoče, kriti celotne stroške vplivov prometa na zdravje in okolje;

"presoja smotrnosti": postopek presoje v skladu z nacionalno zakonodajo pri planiranju velikih novogradenj ali pomembnejših sprememb ali rekonstrukcij obstoječih prometnih infrastruktur, ki zaobsega presoje v zvezi s prometnopolitično nujnostjo kot tudi prometne, ekološke, ekonomske in socialnokulturne vplive.

3. člen

Trajnostni promet in mobilnost

(1) Da bi razvijale promet v okvirnih pogojih trajnosti, se pogodbenice zavezujejo, da bodo z med seboj usklajeno okoljsko in prometno politiko za omejitve obremenitev in tveganj, ki jih povzroča promet,

- a) tako upoštevale okoljske zadeve, da aa) se bo poraba virov zmanjšala na mero, ki se bo gibala kolikor mogoče znotraj sposobnosti naravne reprodukcije;

- bb*) se bo sproščanje škodljivih snovi zmanjšalo na mero, ki ne bo presegala obremenljivosti prizadetih okoljskih medijev;
- cc*) se bo vnos škodljivih snovi v okolje omejil na mero, ki bo preprečila negativne vplive na ekološke strukture in naravne cikle;
- b) tako upoštevale socialne zadeve, da
- aa*) bo omogočena dostopnost do ljudi, delovnih mest, dobrin in storitev na okolju prijazen kot tudi učinkovit način, ki bo varčeval z energijo in prostorom, ter zagotovljena zadostna osnovna oskrba;
- bb*) ne bo ogroženo zdravje ljudi in da se bo zmanjšala možnost okoljskih nesreč, kot tudi število in težavnost nesreč;
- c) tako upoštevale gospodarske zadeve, da
- aa*) se bo povečala rentabilnost prometa in internalizirali eksterni stroški;
- bb*) se bo spodbujala optimalna izkoriščenost obstoječe infrastrukture;
- cc*) bodo zagotovljena delovna mesta konkurenčno sposobnih obratov in podjetij v posameznih gospodarskih sektorjih;
- d) bo zaradi posebne topografije Alp sprejela okrepljene ukrepe za varstvo pred hrupom.
- (2) V skladu z veljavnimi nacionalnimi in mednarodnimi pravnimi predpisi na področju prometa se pogodbenice zavezujejo, da bodo razvijale nacionalne, regionalne in lokalne cilje, strategije in ukrepe, ki
- a) upoštevajo različne naravnoprostorske, gospodarske in socialno-kulturne danosti kot tudi različne potrebe;

- b) s kombinacijo ekonomskih instrumentov, ukrepov urejanja prostora in planiranja prometa omejujejo razširjanje obremenitev okolja zaradi prometa.

4. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo upoštevale cilje tega Protokola tudi v svoji politiki na drugih področjih.
- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo perspektivno in retrospektivno preverjale vplive politik, strategij in zasnov na drugih področjih na področje prometa.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

- (1) Pogodbenice spodbujajo mednarodno sodelovanje med pristojnimi inštitucijami, da bi čezmejno dosegle čim boljše in med seboj usklajene rešitve.
- (2) Vsaka pogodbenica določi v okviru svoje veljavne ureditve najprimernejšo raven usklajevanja in sodelovanja med inštitucijami in teritorialnimi skupnostmi, ki jih to neposredno zadeva, z namenom, da spodbudi skupno odgovornost, zlasti da izkoristi in razvija sinergijo pri izvajanju prometne politike ter iz tega izhajajočih ukrepov.
- (3) Teritorialne skupnosti, ki jih to neposredno zadeva, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Strožji nacionalni predpisi

Pogodbenice lahko s pridržkom določb veljavnih mednarodnih dogovorov sprejmejo zaradi določenih, predvsem naravnoprostorskih danosti, ali iz razlogov zdravja, varnosti in varstva okolja za zaščito okoljsko senzibilnega alpskega prostora ukrepe, ki so strožji od ukrepov, predvidenih v tem Protokolu.

II. Poglavje

Posebni ukrepi

A) Strategije, zasnove, planiranje

7. člen

Splošna prometnopolitična strategija

- (1) V interesu trajnosti se pogodbenice zavezujejo, da bodo udeležene racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki bo čezmejno med seboj usklajeno, in ki bo
  - a) med seboj usklajevalo nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa, kot tudi dajalo prednost intermodalnosti;
  - b) čim bolj izkoriščalo obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru, med drugim z uporabo telematike, ter zaračunavalo povzročitelju eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah;

- c) z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivalo na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajalo prednost intermodalnim prevoznim sistemom;
- d) zajelo in izkoristilo potencialne za zmanjšanja prometa.

- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo po najboljših močeh sprejele potrebne ukrepe

- a) za zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi kot tudi
- b) v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa za zaščito ljudi in okolja;
- c) za postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije;
- d) za povečanje prometne varnosti.

8. člen

Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravile presoje smotrnosti, presoje vplivov na okolje in analize tveganj ter upoštevale njihove rezultate glede na cilje tega Protokola.
- (2) Projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru je potrebno usklajevati in koncentrirati. Vsaka pogodbenica se zavezuje, da bo pri projektih, ki

imajo pomemben čezmejni vpliv, naj-pozneje po predložitvi presoji opravila predhodne konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva. Te določbe ne prejudicirajo pravice vsake pogodbenice, da gradi prometne infrastrukture, za katere je bil v okviru njihove pravne ureditve v trenutku sprejetja tega Protokola že sprejet sklep o gradnji ali je bila potreba njihove izgradnje opredeljena z zakonom.

- (3) Pogodbenice podpirajo močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svojih deželah.

B) Tehnični ukrepi

9. člen

Javni promet

Za trajnostno ohranitev in izboljšanje poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in prostočasnih aktivnosti v alpskem prostoru se pogodbenice zavezujejo, da bodo spodbujale vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa.

10. člen

Železniški in ladijski promet

- (1) Da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpskih regij, bodo pogodbenice podpirale v okviru svojih pristojnosti

- a) izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali;
- b) nadaljnjo optimizacijo obratovanja, kot tudi posodobljenje železnice, predvsem v čezmejnem prometu;
- c) ukrepe s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture;
- d) intermodalne prevozne sisteme, kot tudi nadaljnji razvoj železnice;
- e) povečano uporabo železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim kot tudi lokalnim prometom.

- (2) Pogodbenice podpirajo okrepljena prizadevanja, da bi se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljalo zmogljivosti plobove.

11. člen

Cestni promet

- (1) Pogodbenice se odpovedujejo gradnji novih cest višjega reda za čezalpski promet.
- (2) Cestni projekt višjega reda za znotrajalpski promet se lahko udejanji le takrat, če:
  - a) je moč z ustreznimi preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi na osnovi rezultata presoje vplivov na okolje doseči cilje, določene v črki j 2. odstavka 2. člena Alpske konvencije in

- b) potreb po prevoznih zmogljivostih ni moč zadovoljiti z boljšo izkoriščenostjo obstoječih cestnih in železniških zmogljivosti, z rekonstrukcijo ali novogradnjo železniških in plovniških infrastruktur ter z izboljšanjem kombiniranega prometa kot tudi z nadaljnjimi prometno-organizacijskimi ukrepi in
  - c) je presoja smotrnosti pokazala, da je projekt ekonomičen, da obvlada tveganja in da je rezultat presoje vplivov na okolje pozitiven in
  - d) se upoštevajo plani/programi urejanja prostora in trajnostni razvoj.
- (3) Zaradi geografskih razmer in poselitvene strukture alpskega prostora, ki vedno ne dovoljuje učinkovitih prometnih povezav s sredstvi javnega prometa, priznavajo pogodbenice v teh odročnih območjih vendarle potrebo po vzpostavitvi in vzdrževanju zadostnih prometnih infrastruktur za funkcionirajoč individualen promet.

12. člen

Zračni promet

- (1) Ne da bi to zahtevale od drugih regij, se pogodbenice zavezujejo, da bodo kolikor mogoče zmanjševale obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom. Ob upoštevanju ciljev tega Protokola si bodo prizadevale omejiti ali po potrebi prepovedati izkrcanje iz zrakoplovov zunaj letališč. Za varovanje divjadi sprejmejo pogodbenice ustrezne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega prostočasnega letalskega prometa.

- (2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo izboljšale sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, da bi bile v stanju zadovoljiti povpraševanje po prometu, ne da bi s tem povečevale obremenitev okolja. V tej zvezi bodo pogodbenice kolikor mogoče omejile novogradnje letališč in večje rekonstrukcije obstoječih letališč v alpskem prostoru.

13. člen

Turistični objekti

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo ob upoštevanju ciljev tega Protokola preverile vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet in po potrebi sprejele preventivne in kompenzacijske ukrepe za doseganje ciljev tega ali drugih protokolov. Pri tem je potrebno dajati prednost javnemu prometu.
- (2) Pogodbenice bodo podpirale ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov.

14. člen

Realni stroški

Da bi z boljšim zaračunavanjem realnih stroškov različnih nosilcev prometa vplivali na učinke usmerjanja prometa, se pogodbenice dogovorijo za udeležanje načela povzročitelja ter podpirajo razvoj in uporabo obračunskega sistema za ugotavljanje

stroškov poti in eksternih stroškov. Cilj je postopna uvedba sistemov pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški. Pri tem bi bilo potrebno uvesti sisteme, ki:

- a) dajejo prednost uporabi okolju prijaznih nosilcev prometa in prometnih sredstev;
- b) vodijo k uravnovešenejši uporabi prometnih infrastruktur;
- c) stimulirajo k večji izrabi potencialov zmanjševanja okoljskih in socialno-gospodarskih obremenitev s strukturnimi ukrepi in ukrepi urejanja prostora, ki vplivajo na promet.

C) Opazovanje in nadzor

15. člen

Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

- (1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirale in periodično ažurirale stanje in razvoj kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja.
- (2) Na osnovi tega referenčnega dokumenta preverijo pogodbenice, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega Protokola.

16. člen

Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

- (1) Pogodbenice določijo cilje kakovosti okolja za dosegajo trajnostnega prometa in jih udejanjijo.
- (2) Strinjajo se, da je potrebno imeti na voljo standarde in kazalce, ki so prilagojeni specifičnim razmeram alpskega prostora.
- (3) Cilj uporabe teh standardov in teh kazalcev je, da se oceni razvoj obremenitev okolja in zdravja zaradi prometa.

III. Poglavje

Usklajevanje, raziskovanje, izobraževanje in obveščanje

17. člen

Usklajevanje in obveščanje

Pogodbenice se sporazumejo, da bodo po potrebi organizirale skupna srečanja, da bi

- a) preverile vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem Protokolom;
- b) se med seboj posvetovala pred pomembnimi prometnopolitičnimi odločitvami, ki vplivajo na druge pogodbenice;
- c) spodbujale izmenjavo informacij za izvajanje tega Protokola in pri tem prednostno uporabljale obstoječe informacijske sisteme;

- d) se pred pomembnimi prometno-političnimi odločitvami o njih medsebojno obveščale, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora.

18. člen

Raziskovanje in opazovanje

- (1) Pogodbenice spodbujajo in v tesnem sodelovanju usklajujejo raziskovanja in sistematično opazovanje o soodvisnosti med prometom in okoljem v alpskem prostoru kot tudi o specifičnih tehnoloških razvojih, ki povečujejo ekonomičnost okolju prijaznih prometnih sistemov.
- (2) Pri preverbi izvajanja tega Protokola pogodbenice ustrezno upoštevajo rezultate skupnega raziskovanja in opazovanja, predvsem pri pripravi metodologije in kriterijev, ki dovoljujejo opisovanje trajnostnega razvoja prometa.
- (3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati ustreznih nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupen sistem za stalno opazovanje in informiranje ter da bodo na voljo javnosti v okviru veljavne ureditve.
- (4) Pogodbenice podpirajo pilotne projekte za udejanjanje trajnostnih prometnih zasnov in tehnologij, usmerjene v praktično uporabo.
- (5) Pogodbenice podpirajo raziskave o uporabnosti metod intermodalne strateške presoje okolja.

19. člen

Izobraževanje in obveščanje javnosti

Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in dodatno usposabljanje kot tudi obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega Protokola.

IV. Poglavje

Nadzor in ocena

20. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zagotovile izvajanje tega Protokola s primernimi ukrepi v okviru veljavne ureditve.

21. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti iz Protokola

- (1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, sprejetih na osnovi tega Protokola. V poročilih je potrebno prikazati tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.
- (2) Stalni odbor pregleda poročila zaradi preverjanja, ali so pogodbenice izpolnile svoje obveznosti iz tega Protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.

- (3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti po pogodbenic iz tega Protokola.
- (4) Alpska konferenca se seznanj s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

22. člen

Presoja učinkovitosti določb

- (1) Pogodbenice redno preverjajo in presojujejo učinkovitost določb tega Protokola. Če je za uresničevanje njegovih ciljev potrebno, predvidijo sprejetje ustreznih sprememb tega Protokola.
- (2) V okviru veljavne ureditve sodelujejo pri tem presojanju tudi teritorialne skupnosti. Posvetujejo se lahko tudi z nevladnimi organizacijami, ki so dejavne na tem področju.

V. Poglavlje

Sklepne določbe

23. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in Protokolom

- (1) Ta Protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih členov Alpske konvencije, na katere se nanaša.

- (2) Pogodbenice tega Protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega Protokola.
- (3) Kadar Alpska konferenca odloča o vprašanih, ki se nanašajo na ta Protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega Protokola.

24. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta Protokol je na voljo v podpis vsem podpisnicam Alpske konvencije in Evropski skupnosti, dne 31. oktobra 2000 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 6. novembra 2000.
- (2) Ta Protokol prične veljati za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta Protokol zavezuje, tri mesece po datumu, ko bodo tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta Protokol zavezuje, prične Protokol veljati tri mesece po deponiranju listin o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po pričetku veljavnosti spremembe Protokola postane vsaka nova pogodbenica tega Protokola pogodbenica Protokola v spremenjenem besedilu.

25. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem Protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu pričetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi, vključno z datumom, ko prične veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta Protokol.

Sestavljeno v Luzernu, dne 31. oktobra 2000, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem izvorniku, ki je deponiran v državnem arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Protokol
Reševanje sporov

Preambula

Republika Avstrija,
Francoska republika,
Italijanska republika,
Kneževina Lihtenštajn,
Kneževina Monako,
Zvezna republika Nemčija,
Republika Slovenija,
Švicarska konfederacija
kot tudi
Evropska skupnost

*pogodbenice Konvencije o varstvu Alp
(Alpske konvencije),*

*so se v prizadevanju, da bi izdelale učinkovit
postopek posvetovanj in reševanja sporov
za Alpsko konvencijo in njene protokole,*

sporazumele, kot sledi:

1. člen

Če pride do spora med pogodbenicami glede razlage ali uporabe Alpske konvencije ali katerega koli njenega protokola, ga poskušajo pogodbenice najprej rešiti s posvetovanji.

2. člen

Če spora ni moč rešiti v 6 mesecih po pisni zahtevi ene izmed udeleženihih pogodbenic po posvetovanjih, lahko ena udeležena stranka s pisnim obvestilom drugi stranki in predsedstvu Alpske konference sproži arbitražni postopek za rešitev spora v skladu z naslednjimi določili. Predsedstvo o tem nemudoma obvesti vse pogodbenice.

3. člen

Za izvedbo arbitražnega postopka iz 2. člena bo oblikovano razsodišče, sestavljeno iz treh članov, kot sledi:

- a) Vsaka stranka v sporu določi enega člana razsodišča. Če ena stranka v sporu ne določi člana razsodišča v roku 60 dni potem, ko predsedstvo prejme obvestilo iz 2. člena, določi člana razsodišča generalni sekretar Stalnega razsodišča v Haagu na prošnjo druge stranke v sporu v nadaljnjih 30 dneh.
- b) Člana, ki sta bila določena v točki a), sporazumno imenujeta predsednika razsodišča. Če v 120 dneh potem, ko predsedstvo prejme obvestilo iz 2. člena, ni dosežen sporazum, imenuje predsednika generalni sekretar Stalnega razsodišča v Haagu na prošnjo ene stranke v sporu v nadaljnjih 30 dneh.
- c) Odpoklic člana razsodišča je možen samo s soglasjem strank v sporu.
- d) Vsako prosto mesto se zasede po postopku, ki je določen za prvotno imenovanje.

4. člen

- (1) Vsaka pogodbenica ima pravico seznaniti razsodišče s svojim mnenjem o sporu.
- (2) Če je katera pogodbenica mnenja, da ima pravni interes, ki bi ga lahko prizadela odločitev v tem sporu, lahko s pristankom razsodišča intervenira v postopku.

5. člen

Če se stranke v sporu ne dogovorijo drugače, razsodišče samo sprejme svoj poslovnik.

6. člen

Stranke v sporu se vzdržijo vsakega ukrepa, ki prejudicira odločitev razsodišča. Razsodišče lahko na prošnjo ene stranke v sporu sprejme začasne zaščitne ukrepe za varstvo pravic vseh strank v sporu.

7. člen

Če se stranke v sporu ne dogovorijo drugače, določi razsodišče, kateri izmed uradnih jezikov Alpske konvencije bodo uporabljeni v postopku.

8. člen

- (1) Stranke v sporu ob uporabi vseh sredstev, ki so jim na voljo, olajšujejo razsodišču delo, še posebej pa mu:
  - a) predložijo vse koristne dokumente in posredujejo informacije ter
  - b) omogočijo, če je to potrebno, sklic prič ali strokovnjakov in dobijo njihova pričevanja.
- (2) Vse dokumente in informacije, ki jih stranka v sporu predloži razsodišču, mora stranka v sporu hkrati poslati drugi stranki v sporu.

9. člen

Razsodišče sprejme svojo odločitev v skladu z mednarodnim pravom in Alpsko konvencijo ter njenimi protokoli.

10. člen

Če stranka v sporu pred razsodiščem ne nastopi ali ne poda svojega mnenja,

to ne zadrži postopka. Pred sprejemom dokončne odločitve se mora razsodišče prepričati, da je zahtevek dejansko in pravno utemeljen.

11. člen

Razsodišče sprejme dokončno odločitev v 6 mesecih od dne, ko se je prvič sestalo v polni zasedbi; če je po mnenju razsodišča podaljšanje roka potrebno, ga lahko podaljša za obdobje, ki ne sme presegati nadaljnjih 6 mesecev.

12. člen

Razsodišče odloča o postopkovnih in materialnih vprašanjih z večino glasov svojih članov. Razsodba je za stranke v sporu dokončna in obvezujoča. Razsodišče mora obrazložiti razsodbo. Stranke v sporu nemudoma izvršijo razsodbo.

13. člen

Če se razsodišče zaradi posebnih okoliščin v posameznem primeru ne odloči drugače, krijejo stranke v sporu v enakih deležih stroške razsodišča vključno s honorarji njegovih članov.

14. člen

Predsednik razsodišča pošlje strankam v sporu in predsedstvu Alpske konference razsodbo. Predsedstvo pošlje razsodbo pogodbenicam Alpske konvencije in opazovalke v smislu 5. odstavka 5. člena Alpske konvencije.

15. člen

- (1) Ta protokol se lahko odpove le hkrati z Alpsko konvencijo.
- (2) Ta protokol še naprej velja za stranko v sporu, ki ga je odpovedala, za postopke, ki tečejo v času, ko odpoved začne veljati. Te postopke je treba nadaljevati, dokler niso končani.

16. člen

- (1) Ta protokol je na voljo za podpis pogodbenicam Alpske konvencije dne 31. oktobra 2000 in pri Republiki Avstriji kot depozitarju od 6. novembra.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

17. člen

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- a) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko začne veljati.

Da bi to potrdili, so podpisniki, pravilno pooblaščeni v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Luzernu, dne 31. oktobra 2000, v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem originalu, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjeno kopijo.

Deklaracija Prebivalstvo in kultura

*Ta deklaracija je bila sprejeta
9. novembra 2006 na IX. Alpski konferenci.*

pripisujemo družbenogospodarskim in družbenokulturnim načelom v črki a), drugi odstavek 2. člen Alpske konvencije osrednji pomen za izvajanje celovite politike varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

prepričani smo, da je vrednost alpskega prostora v njegovi raznolikosti in si zato prizadevamo ohranjati in spodbujati kulturno raznolikost v Alpah ter ustvarjati kulturne povezave in spodbujati dialog med kulturami,

zavedamo se, da lahko samo trajnostna politika, ki je usmerjena v izpolnjevanje potreb, želja in predstav ljudi, pripomore k temu, da se bo prebivalstvo istovetilo z vsebino Alpske konvencije in njenih protokolov,

menimo, da je temeljna usmeritev našega političnega delovanja uresničitev pravic alpskega prebivalstva, da stalno živi in gospodari v Alpah, kot tudi pravica do enakih možnosti v alpskem prostoru z ozirom na nealpsko prebivalstvo,

zavedamo se posledic demografskih sprememb na živlenske in delovne pogoje, ki so nastale v alpskem prostoru,

in se opredeljujemo naslednjim načelom in ciljem, ki se bodo uresničili v okviru veljavne državne ureditve in razpoložljivih virov z izvajanjem omenjenih ukrepov, ki predstavljajo le posamezne primere in so navedeni v prilogi k tej deklaraciji:

I. Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje

Zavest o pripadnosti skupnosti in identiteta

- (1) Krepitev skupne odgovornosti alpskega in nealpskega prebivalstva ter vseh ravni političnega odločanja za ohranjanje kulturnih posebnosti alpskega življenjskega prostora, še posebej glede utrjevanja zavesti o pripadnosti skupnosti in identitete domačega prebivalstva.

Sodelovanje znotraj in izven območja Alp

- (2) Spodbujanje jezikovnega razumevanja, dialog, sodelovanje in izmenjava znanja v alpskem prostoru ter med alpskim in nealpskim prebivalstvom v smislu sredstev za krepitev medsebojnega razumevanja in spoštovanja.
- (3) Krepitev trajnostnega regionalnega razvoja s sodelovanjem in izmenjava izkušenj med različnimi kulturnimi skupnostmi na območju Alp in z drugimi gorskimi območji sveta.

Preglednost in udeležba

- (4) Priznavanje pomembne vloge, ki jo ima civilna družba pri prizadevanjih za uveljavitev trajnostnega razvoja na alpskem območju, in spodbujanje največje možne transparence v odnosih med državno upravo in prebivalstvom ter spodbujanje udeležbe prebivalcev v zadevah javnega interesa.

II. Kulturna raznolikost

Materialna in nematerialna kulturna dediščina

- (1) Preučevanje, ohranjanje in razvoj obstoječe materialne in nematerialne kulturne dediščine in ustnega izročila. To velja zlasti za načine oblikovanja kulturne krajine ter arhitekturno in umetnostno-zgodovinsko dediščino, vključno s tradicionalnimi načini obdelave v kmetijstvu, gozdarstvu, obrti in industriji.
- (2) Podpora sodobni kulturi ter negovanje in nadaljnji razvoj krajevnih in regionalnih šeg in navad pri izraznih in upodobitvenih oblikah (šege, književnost, glasba, ples, gledališče, oblike komuniciranja, itn.).

Jezikovna raznovrstnost

- (3) Izboljšanje okvirnih pogojev, ki so potrebni za negovanje in spodbujanje jezikovne raznovrstnosti na območju Alp, pri čemer je treba upoštevati zlasti tradicionalne jezikovne in kulturne skupnosti.
- (4) Priznavanje pomena in vrednost toponastične dediščine alpskega prostora (še posebno krajevna in ledinska imena) tudi z ozirom na njen kulturno-zgodovinski pomen ter povečanje njene vrednosti.

Ustvarjalno umetniško delovanje

- (5) Podpiranje umetniškega ustvarjanja v vseh izraznih oblikah ter umetniških prikazih vsebin, ki se navezujejo na alpski svet.

III. Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti

Poselitveni pogoji in strukture

- (1) Ohranjanje in posodabljanje obstoječih poselitvenih struktur in razvoj poselitvenih pogojev v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob upoštevanju krajevnih posebnosti.

Storitve splošnega interesa in osnovne storitve

- (2) Ohranitev, zagotavljanje in razvoj decentraliziranih storitev splošnega interesa in decentralizacija osnovne oskrbe.

Šolsko in poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih

- (3) Ohranjanje in razvoj sodobnega sistema šolskega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja ustreznih programov izobraževanja odraslih na lokalni in regionalni ravni z upoštevanjem alpskih vidikov na vseh področjih izobraževanja.

Ponudba prostočasnih dejavnosti

- (4) Ohranjanje široko razvejane celoletne ponudbe kulturnih dejavnosti in, glede na možnosti, ohranjanje ustrezne celoletne ponudbe prostočasnih dejavnosti za lokalno prebivalstvo.

Sporočanje in obveščanje

- (5) Ohranjanje in spodbujanje uporabe različnih oblik sredstev javnega obveščanja kot sredstva za ohranjanje kulturnih posebnosti alpskega prostora.
- (6) Olajšava dostopa alpskih prebivalcev do sodobnih komunikacijskih sredstev in tehnologij.

Življenje skupnosti

- (7) Podpora medsebojnemu razumevanju in dialogu v skupnem življenju različnih skupnosti v alpskem prostoru.

IV. Gospodarski prostor

Regionalni razvoj

- (1) Uresničevanje posebne regionalne politike, ki je usmerjena v uravnotežen, diverzificiran in samostojen regionalni razvoj preko trajnostne rabe obstoječih lokalnih potencialov in rabe novih socialnih in okolju prijaznih tehnologij.

Verige dodane vrednosti

- (2) Krepitev in razvoj verig ustvarjanja dodane vrednosti za spodbujanje lokalnih in regionalnih proizvodov in storitev.

Zaposlovanje

- (3) Ustvarjanje okvirnih pogojev za zadostno ponudbo delovnih mest in mešanih oblik dohodka, kjer je to potrebno.

V. Vloga mest in podeželja

Povezave med mesti in njihovimi okoliškimi regijami

- (1) Priznavanje pomena mest v Alpah, še posebno njihove vloge, ki jo imajo kot središča socialnih, kulturnih in gospodarskih storitev v sožitju z njihovim okoljem.

Povezave med mesti znotraj in izven območja Alp

- (2) Vzpostavljanje in krepitev povezav alpskih mest z mesti in velemesti izven območja Alp, da bi tako zagotovili stike in izmenjavo informacij med alpskim prebivalstvom ter gospodarskimi, znanstveno-raziskovalnimi in kulturnimi središči izven območja Alp.

Vloga podeželja

- (3) Priznavanje pomena alpskega podeželja kot raznovrstnega, heterogenega in samostojnega gospodarskega, naravnega in kulturnega prostora ter podpiranje integriranih strategij, ki so prilagojene razvojnim možnostim.

Priloga

Deklaracija Prebivalstvo in kultura

I. Zavest o pripadnosti skupnosti in sodelovanje

Ukrepi za področje

Zavest o pripadnosti skupnosti in identiteta

- podpora organizacijam, ki posredujejo tovrstne vrednote,
- spodbujanje in nadaljnji razvoj partnerstev med krajevnimi in teritorialnimi skupnostmi v Alpah,
- dejavnosti, ki prebivalcem posredujejo dostop do zgodovinskih, gospodarskih in okoljskih znanj o alpskem življenjskem prostoru,
- programi in projekti obveščanja in izobraževanja o Alpski konvenciji in njenih protokolih.

Ukrepi za področje

Sodelovanje znotraj in izven območja Alp

- vzpostavljanje oz. utrjevanje in nadaljnji razvoj mrež čezmejnega in medobmočnega sodelovanja,

- dejavnosti za spodbujanje kulturne izmenjave in izmenjava informacij in izkušenj o specifičnih temah,
- organiziranje prireditev, razstav, filmske produkcije in raziskovalnega dela, objavljanja publikacij,
- oblikovanje in širjenje večjezičnih publikacij v alpskih jezikih,
- projekti v okviru mednarodnih gorskih partnerstev,
- programi in projekti čezmejnne izmenjave na znotrajalpski, čezalpski in mednarodni ravni.

Ukrepi za področje

Preglednost in udeležba

- spodbujanje izobraževanja in nadaljnega usposabljanja nosilcev odločanja pri postopkih udeležbe in poravnave,
- podpora postopkom v zvezi z Lokalno agendo 21.

II. Kulturna raznolikost

Ukrepi za področje

Materialna in nematerialna kulturna dediščina

- vzpostavitev in širjenje krajevnih in območnih dokumentacijskih centrov o materialni in nematerialni naravni in kulturni dediščini in njihovem povezovanju v mrežo,
- ohranjanje in obnavljanje struktur in objektov zgodovinsko-arhitektonskega pomena,
- ponudba poklicnega izobraževanja, namenjena posredovanju starih rokodelskih tehnologij na območju Alp,
- podpiranje inovativnih oblik kulturnega delovanja in izražanja.

Ukrepi za področje
Jezikovna raznovrstnost

- načrtno spodbujanje učenja alpskih jezikov, zlasti regionalnih jezikov pri pouku, vključno z narečji,
- izobraževanje in nadaljnje usposabljanje učiteljev,
- pridobivanje potrebnih didaktičnih sredstev,
- spodbujanje jezikovne raznovrstnosti in večjezičnosti ter jezikovnega vključevanja priseljencev,
- oblikovanje partnerstev med šolami z različnih jezikovnih območij,
- kulturne prireditve v lokalnih jezikih, zlasti glasbene, literarne in/ali gledališke, jezikovni tečajji, tiskani in elektronski mediji,
- projekti za razvoj in pridobivanje krajevnega znanja s preučevanjem in uporabo toponomastike,
- postavitve informacijskih tabel z imeni najpomembnejših krajev določenega območja v občinah in vaseh.

Ukrepi za področje
Ustvarjalno umetniško delovanje

- organiziranje umetniških razstav in prireditvev,
- razpisi natečajev za oblikovanje znakov kakovosti, logotipov, izdelavo celostne podobe (corporate design) občinske uprave in podjetij na območju Alp,
- prirejanje umetniških tečajev in delavnic o alpskih temah,
- projekti in pobude za umetniško ustvarjanje, pri čemer se uporablja surovina iz alpskega prostora.

III. Življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti

Ukrepi za področje
Poselitveni pogoji in strukture

- upoštevanje trajnostnih načel pri načrtovanju in izvajanju gradbenih ukrepov,
- programi izobraževanja in nadaljnega usposabljanja o trajnostni gradnji na območju Alp za gradbene strokovnjake in uslužbenca organov, pristojnih za izdajo dovoljenj,
- prireditve in pobude namenjene javnosti z namenom obveščanja in oza-veščanja o trajnostni gradnji in trajnostnem ravnanju z naravnimi viri.

Ukrepi za področje
Storitve splošnega interesa in osnovne storitve

- ukrepi za spodbujanje boljše prostorske razporeditve storitev za zadovoljitev osnovnih potreb,
- ohranjanje storitev na krajevni ravni z boljšo ponudbo večnamenskih ustanov,
- obnova in krepitev storitev javnega prevoza.

Ukrepi za področje
Šolsko in poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih

- ustvarjanje zadostne ponudbe izobraževalnih ustanov, vključno z ustreznimi učnimi sredstvi in pripadajočo tehnologijo,
- organiziranje izobraževalnih tečajev za odrasle,
- spodbujanje šolskih partnerstev.

Ukrepi za področje

Ponudba prostočasnih dejavnosti

- zagotavljanje ustreznih prostočasnih ponudb in ustanov, ki upoštevajo zlasti potrebe in povpraševanje prebivalstva in posebnosti posameznega območja,
- večja podpora kulturnim in športnim društvom,
- v primeru socialne in okoljevarstvene vzdržljivosti gradnja, vzdrževanje in obnavljanje objektov, namenjenih kulturnim in športnim dejavnostim,
- spodbujanje udejstvovanja mladih na športnem in kulturnem področju.

Ukrepi za področje

Sporočanje in obveščanje

- zagotavljanje prisotnosti sredstev javnega obveščanja tudi v oddaljenejših predelih Alp s strani javnih ponudnikov,
- spodbujanje sporočanja in obveščanja v regionalnih jezikih,
- ustvarjanje okvirnih pogojev za ponudbo tiskanih medijev v regionalnih jezikih,
- spodbujanje poročanja o alpskem življenjskem prostoru.

Ukrepi za področje

Življenje skupnosti

- ohranjanje in spodbujanje lokacij, namenjenih medsebojnemu spoznavanju,
- spodbujanje projektov sodelovanja in izmenjave,
- povečanje vrednosti prostovoljnega dela in sosedske pomoči.

IV. Gospodarski prostor

Ukrepi za področje

Regionalni razvoj

- sprejemanje posebnih ukrepov za gospodarsko šibkejša gorska območja v vseh področnih politikah,
- krepitev pobud za spodbujanje razvoja turističnih dejavnosti, ki je sprejemljiv s socialnega, kulturnega in okoljskega vidika,
- spodbujanje regionalne politike, ki je usmerjena v posebne potrebe gorskih območij,
- posebni programi spodbujanja gospodarskega razvoja za mlade,
- pospeševanje regionalnega razvojnega delovanja, ki si prizadeva okrepiti sodelovanje med kmetijstvom, gozdarstvom, obrtjo in turizmom ter drugimi deležniki v gospodarstvu.

Ukrepi za področje

Verige dodane vrednosti

- oblikovanje in uveljavljanje regionalnih znakov, standardov kakovosti in sistemov označevanja kakovosti izdelkov in storitev, ki so značilni za območje Alp,
- podpora trženju lokalnih in regionalnih izdelkov,
- spodbujanje oblik nadaljnega izobraževanja na tem področju.

Ukrepi za področje *Zaposlovanje*

- spodbujanje trajnostnih javnih/zasebnih vlaganj z namenom ustvarjanja novih delovnih mest, zlasti za visoko kvalificirane delavce,
- ustvarjanje okvirnih pogojev za pridobitev možnosti zaposlitve s primernim dohodkom,
- izboljšanje socialne varnosti, zlasti za sezonske delavce.

V. Vloga mest in podeželja

Ukrepi za področje *Povezave med mesti in njihovimi okoliškimi regijami*

- pobude, namenjene krepitvi ozaveščenosti prebivalcev mest in podeželja o skupni odgovornosti za kulturno in naravno dediščino prihodnjih generacij,
- sodelovanje med mesti ter med mesti in okoliškimi občinami v okviru izmenjave izkušenj in medobčinskih razvojnih projektov na nacionalni in transnacionalni ravni, katerih cilj je uresničevanje okoljskih in gospodarskih ciljev v sklopu Alpske konvencije,
- pobude za učenje in obveščanje z namenom preprečevanja in reševanja konfliktov pri rabi prostora.

Ukrepi za področje *Povezave med mesti znotraj in izven območja Alp*

- prostovoljno sklepanje dogovorov med alpskimi teritorialnimi skupnostmi in ustanovami izven območja Alp,
- programi za izmenjavo in obiske študentk in študentov ter mladinkami in mladinci v okviru partnerskega sodelovanja med alpskimi in izvenalpskimi mesti v zvezi s specifičnimi strokovnimi temami,
- vzpostavljanje partnerstev med alpskimi in izvenalpskimi mesti in občinami za izmenjavo informacij in predstavitev primerov dobrih praks.

Ukrepi za področje *Vloga podeželja*

- zagotavljanje in podpora sodelovanju in izmenjavi izkušenj med podeželskimi območji,
- razvoj političnih strategij za izkoriščanje endogenih potencialov in sinergij ter kreativnega regionalnega okolja,
- zagotavljanje enakovrednega dostopa do infrastrukture, informacij in znanja za krepitev podeželja v konkurenci pridobivanja najboljše lokacije.

Deklaracija o spremembi podnebja

*Ta deklaracija je bila sprejeta
9. novembra 2006 na IX. Alpski konferenci.*

sklicujoč se na sklep VIII. Alpske konferen-
ce o naravnih nevarnostih,

z zaskrbljenostjo ugotavlja, da svetovne
podnebne spremembe še posebej vplivajo
na alpski prostor, kjer povečanje povprečne
temperature od predindustrijske dobe dalje
občutno presega svetovno povprečje. To
se že danes kaže v naraščanju števila na-
ravnih nesreč ali vedno obsežnejšem talje-
nju ledenikov in stalno zamrznjenih tal,

ugotavlja, da moramo v skladu s podneb-
nimi scenariji, ki jih je izdelala mednarodna
znanstveno-raziskovalna skupnost, na ob-
močju Alp do leta 2100 pričakovati občutne
spremembe podnebja,

še naprej odločno zahteva, da se Okvirna
konvencija o spremembi podnebja in Kjotski
protokol izvajata na svetovni ravni ter da se
opredelijo zahtevni cilji zmanjševanja toplo-
grednih plinov za obdobje po letu 2012 z
ozirom na nujno ustalitev vsebnosti toplo-
grednih plinov v ozračju na raven, na kateri
bodo preprečene nevarne antropogene mo-
tnje podnebnega sistema in na kateri bo rast
temperature zemeljskega površja omejena
največ za 2 °C glede na raven predindustrij-
ske dobe, kot je bilo navedeno v zaključkih
Predsedstva na srečanju Sveta Evrope, ki je
potekalo od 22. do 23. marca 2006,

zaradi podnebnih sprememb, ki se bodo v
prihodnje še povečale, opozarja, da je treba
za območje Alp razviti ustrezne strategije
in dejavnosti prilagajanja posledicam pod-
nebnih sprememb, ki bodo upoštevale tako
program »Five-year programme of work on
impacts, vulnerability and adaptation to cli-
mate change« v okviru Okvirne konvencije
Združenih narodov o spremembi podnebja
kot Evropski program za varstvo podnebja
(ECCP), bodo usmerjene v posamezne

sektorje ter bodo vključevale regionalne
posebnosti, zahteve in sposobnost za pri-
laganje,

meni, da so prizadevanja za spodbujanje
mednarodnih raziskovalnih pobud nujna, če
želimo doseči boljše razumevanje vplivov
podnebnih sprememb na alpski prostor (med
drugim na rabo tal, na spremembo rabe
tal, na vodno bilanco z napovedanim po-
gostim pojavljanjem ek-stremnih padavin in
sušnih obdobji ter posledicami za vitalnost
gorskega gozda) in s tem ustvariti podlago
za uresničevanje učinkovitih prilagoditvenih
strategij, ki jih je mogoče z ustreznimi, skup-
no financiranimi programi usposabljanja
prenesti na druga gorska območja na sve-
tu, ki se spopadajo s primerljivimi težavami,

poziva alpske države in ES, da v nacional-
ne politike in skupno alpsko politiko vključi-
jo naslednja priporočila za delovanje pri
preprečevanju nadaljnjih podnebnih spre-
memb in prilagajanju nanje:

1. Preprečevanje

nadaljnega povečevanja podnebnih spre-
memb z ustreznimi ukrepi za zmanjševanje
emisij in absorpcije toplogrednih plinov, še
zlasti

- z izboljšanjem energijske učinkovitosti
in rabo obstoječih možnosti varčevanja
z energijo,
- z večjo snovno rabo domačih obnovljivih
surovin (npr. lesa) in z večjo rabo obno-
vljivih virov energije v alpskem prostoru,
- s spodbujanjem energijsko učinkovite
gradnje in obnove stavb z namenom
varčevanja z energijo,
- z okolju prijaznim načrtovanjem prome-
ta, poselitve in krajine ter z ukrepi za
spodbujanje okolju prijaznega razvoja
cestnega prometa,

- s spodbujanjem metod kmetijske pridelave, ki povzročajo malo toplogrednih plinov, vključno z ekološkim kmetijstvom,
- s spodbujanjem trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

2. Prilagajanje

vplivom podnebnih sprememb z oblikovanjem konkretnih prilagoditvenih strategij za vključevanje prilagoditvenih ukrepov v sektorske politike, z zagotavljanjem organizacijskih, zakonskih in ustreznih proračunskih okvirnih pogojev, izvajanjem novih ali intenziviranjem aktualnih ukrepov, z oblikovanjem okoljske zavesti in s sistematičnim raziskovanjem, še zlasti

- hitra izdelava predlogov za ustrezne, dodatne trajnostne ukrepe v še posebej prizadetih gospodarskih panogah, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in promet,
- integralno obvladovanje tveganj s ciljem preprečevanja in odzivanja na naravne nevarnosti, ki jih je treba pričakovati pogosteje,
- zagotavljanje rabe površin, ki bo prilagojena morebitnemu ogrožanju zaradi naravnih nesreč in pomikom vegetacijskih pasov, in uskladive ukrepov prostorskega načrtovanja glede zmanjševanja možnosti za ogrožanje in nastajanje škode,
- raziskovanje ocene morebitnih posledic načrtovanih ukrepov za prilagajanje na Alpe kot sistem in na tam živeče ljudi,
- sistemi zgodnjega opozarjanja, načrtovanja v nujnih primerih ter integriranega in po potrebi čezmejnega obvladovanja naravnih nesreč, prilagajanja dogodka večjih razsežnosti in vzpostavljanja ustreznih rešitev za nadomestilo škode v primeru večjih tveganj,

- spodbujanju poznavanja naravnih nevarnosti in zavedanju o njihovem obstoju z obveščanjem in sodelovanjem prebivalstva v postopkih odločanja (prizadeti postanejo soudeleženci),
- varstvo in obnova gorskega gozda zaradi varstva tal in izboljšanja varstva pred naravnimi nesrečami v Alpah, intenzivnejših prizadevanj za ohranitev, nego in, kjer je potrebno, obnovo varovalnih gozdov v gorskem svetu,
- strategije prilagajanja na spremembe v vodni bilanci z napovedanimi pogostejšimi ekstremnimi padavinami in sušnimi obdobji ter reševanja ciljnih konfliktov na področju rabe vode,
- izmenjava informacij o prilagoditvenih strategijah in ukrepih ter izmenjave o poznavanju vplivov podnebnih sprememb na alpski prostor kot tudi o njihovem izvajanju;

poudarja, da bodo organi Alpske konvencije v sodelovanju s partnerji upoštevali problematiko, vzroke in posledice podnebnih sprememb pri vseh svojih dejavnostih.

še posebej je Alpska konferenca k omenjeni temi sprejela dve dolgoročni pobudi:

- Platforma za naravne nevarnosti se bo ukvarjala v okviru svojega mandata z vplivi podnebnih sprememb na varnost ljudi, naselij in infrastrukture.
- V okviru izvajanja Večletnega programa dela in raziskovalne agende, ki jo je v ta namen izdelal ISCAR, bo globalnim spremembam in možnostim prilagajanja vplivom na vodno bilanco priznalo posebno mesto.

Izjava
XIV. Alpske konference
o krepitvi trajnostnega
gospodarstva v Alpah

*Ta izjava je bila sprejeta
13. oktobra 2016 na XIV. Alpski konferenci.*

priznavajo posebno občutljivost Alp kot življenjskega prostora za več kot 14 milijonov ljudi, bogato kulturo in tradicijo Alp, izredne naravne in kulturne krajine ter obravnavajo Alpe kot središče biotske raznovrstnosti evropskega in globalnega pomena, ki so še posebej občutljive za podnebne spremembe; kot območje, kjer se križajo evropske poti in kot regije z omejeno razpoložljivostjo še posebej prostora in tal;

poudarjajo vlogo prebivalcev v Alpah, njihovo raznolikost in znanje, njihov potencial za inovacije in njihov prispevek k trajnostnemu gospodarstvu v regiji;

se zavedajo, da bi moral biti dolgoročni cilj za alpsko regijo, da se postopoma preusmeri na zeleno in trajnostno gospodarstvo, ki upošteva omejitve okolja regije, obravnava izzive kot so podnebne spremembe, demografski razvoj in omejene naravne vire ter prispeva k dobremu zdravstvenemu stanju ter visoki kakovosti življenja prebivalstva;

poudarjajo pomen celovitega doseganja ciljev Alpske konvencije in njenih protokolov, še posebej v luči izzivov, s katerimi se sedaj sooča območje Alp;

pozdravljajo prizadevanja na tem področju, ki jih je izvedlo nemško predsedstvo v okviru svojega dvoletnega predsedovanja ter cenijo delo, ki so ga izvedle delovne skupine in platforme, opazovalke in delo izvedeno v okviru ad-hoc procesov v okviru Alpske konvencije;

pozdravljajo sprejem izjave o trajnostnem prostorskem razvoju v Alpah, ki so jo sprejeli ministri pristojni za prostorsko načrtovanje;

še posebej pozdravljajo 6. Poročilo o stanju Alp o »Zelenem gospodarstvu« in njegove zaključke ter priporočila; prav tako upoštevajo pretekla poročila o temah, ki so povezane s trajnostnim gospodarstvom v Alpah, kot so promet in mobilnost, vode, razvoj podeželja in inovacije, trajnostni turizem in demografske spremembe;

želijo prispevati k implementaciji pariškega sporazuma in k doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov, strategiji Evropa 2020 in k 7. okoljskemu akcijskemu programu Evropske unije;

poudarjajo potrebo po implementaciji Večletnega programa dela 2017-2020 Alpske konference, ki določa »Zeleno gospodarstvo« kot eno izmed prednostnih nalog sodelovanja.

Zs namenom krepitev trajnostnega gospodarstva v Alpah, pogodbenice izjavljajo naslednje:

1. Trajnostno alpsko gospodarstvo bo služilo potrebam ljudi

Pogodbenice Alpske konvencije bodo definirale nadaljnji razvoj v smeri trajnostnega gospodarstva. To bodo izvedle na osnovi ciljev za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe, za učinkovito in varčno rabo energetskih virov, ki so usklajeni z ohranjanjem ekosistemskih storitev ter biotske raznovrstnosti in krajine ter prenašajo takšne cilje v izvedljive strategije in politike.

Pogodbenice Alpske konvencije bodo še nadalje krepile svoja prizadevanja za zagotavljanje blagostanja prebivalstva v Alpah in bodo delale v smeri celovite rabe potencialov konkurenčnosti in zelenih delovnih mest. Potenciali se še posebej nahajajo znotraj

gradbene dejavnosti, energije, prometa, turizma, industrijske in storitvene dejavnosti, kakor tudi v okviru kmetijstva in gozdarstva. Vse to lahko dosežemo z ustvarjanjem in nadaljnjim razvojem trajnostnih regionalnih proizvodov ter verig ustvarjanja dodane vrednosti.

Pri spodbujanju zelenih in trajnostnih inovacij bodo pogodbenice Alpske konvencije izkoristile znanje, talente in kulturne vire, ki so na razpolago v Alpah. Osredotočile se bodo na sposobnosti in potrebe prebivalstva in poudarile odpornost ter prilagodljivost regije na gospodarske, socialne in okoljske izzive.

Da bi bolje zadostile potrebam ljudi po mobilnosti, dostopnosti, svežem zraku, zdravem okolju in krajinah bodo pogodbenice Alpske konvencije nadaljevale svoja prizadevanja za razvoj trajnostih, v prihodnost usmerjenih prometnih politik na osnovi inteligentne mešanice različnih možnosti mobilnosti znotraj in čez Alpe tako za ljudi kot za blago.

Da bi ustvarile prednosti za vsa družbena področja bodo pogodbenice Alpske konvencije okrepile sodelovanje in omogočale dialog med vsemi relevantnimi akterji vključno z akterji iz gospodarstva, državljan, strokovnjaki ter vladnimi in nevladnimi organizacijami. Da bi zagotovili razvoj celostnih politik za celo vrsto deležnikov, pogodbenice spodbujajo široko soudeležbo vseh področij delovanja njihovih nacionalnih in regionalnih vlad.

2. Trajnostno alpsko gospodarstvo bo pomagalo premostiti podnebne in energetske izzive

V osrčju trajnostnega gospodarstva je preobrazba Alp v regijo, ki je odporna za

podnebje kot predvidevajo mednarodni in evropski sporazumi. Kot predvideva pariški sporazum bodo pogodbenice Alpske konvencije okrepile svoje aktivnosti pri blaženju in prilagajanju do idealnega cilja splošne podnebne nevtralnosti v Alpah do 2050 in razširitve dometa konvencije na tem področju – prav tako ustvarjanje javne zavesti.

Posvetovalni odbor za alpsko podnebje, ki ga ustanavlja ta Alpska konferenca, bo združil različne obstoječe pobude na ravni Alp ter pripravil sistem merljivih ciljev za celovito strategijo podnebno nevtralnih Alp, ki bo upoštevala Akcijski načrt za podnebje v Alpah. Pogodbenice Alpske konvencije z velikim zanimanjem spremljajo ustanovitve virtualnega alpskega observatorija kot konkretnega ukrepa za sodelovanje, ki želi okrepiti znanstveno razumevanje za Alpe pomembnih podnebnih procesov in pričakuje več informacij o njegovem napredku.

Razvoj učinkovitih in nizko-ogljčnih sistemov je ključnega pomena za trajnostno gospodarstvo, kjer je pomemben sestavni del napredka k viziji »obnovljivih Alp«. Pogodbenice Alpske konvencije si bodo še nadalje prizadevale za energetske učinkovitost in energetske prihranke, med drugim s pomočjo nizkoenergetskih zgradb in četrti ter v prometu. Zaradi tega z velikim zanimanjem pozdravljajo rezultate pobude iz konference o gradnji v Alpah ter se veselijo nadaljevanja izmenjav o teh temah kakor tudi nadaljevanja arhitekturnega natečaja »Constructive Alps« ter prizadevanj v smeri blaženja in energetske učinkovitosti v hotelirstvu in turizmu. Nadalje poudarjajo pomen širjenja proizvodnih zmogljivosti za obnovljive vire energije, kjer bosta upoštevana ohranjanje narave in trajnostna raba tal.

Da bi še nadalje razvijali potencial za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe na lokalni in regionalni ravni, bodo pogodbenice Alpske konvencije še nadalje podpirale številna konstruktivna prizadevanja, ki jih izvajajo lokalne uprave in njihova omrežja ter nevladni akterji in dejavnosti. Krepitev odpornosti na celotnem območju Alp lahko tudi poveča njegov potencial za zeleno rast. To lahko dosežemo s povečanjem prizadevanj vseh deležnikov na vseh ravneh, vključno z občinami, državljani in gospodarskim sektorjem. Ta prizadevanja naj gredo v smeri prilagajanja na podnebne spremembe s pomočjo projektov na vseh teritorialnih ravneh, prav tako s priznavanjem rezultatov, ki so pri tej temi bili doseženi v okviru Alpske konvencije preko izvirnih pobud in skupnih raziskav ter projektov sodelovanja.

3. Narava in krajina sta vira za trajnostno alpsko gospodarstvo

Narava, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in krajina predstavljata vrednoti, ki zdaleč presegata gospodarske vrednosti in zagotavljata temelj življenja in osnovo za številne gospodarske dejavnosti v Alpah. Da bi te vrednote intenzivneje vključili in sprejemanje odločitev v gospodarstvu, bodo pogodbenice Alpske konvencije krepile dialoge in skupne projekte med relevantnimi javnimi in zasebnimi akterji iz dejavnosti, ki so povezane z naravo in varstvom krajine, vključno z oceno in internalizacijo zunanjih okoljskih dejavnikov.

Da bi okrepili upravljanje z naravnimi nevarnostmi in tveganji, bo Alpska konferenca svoje 7. Poročilo o stanju Alp namenila temi »Obladovanje tveganj v kontekstu naravnih nesreč«. Prav tako bodo pogodbenice Alpske konvencije okrepile svoja prizadevanja na področju trajnostnega upravljanja

voda, ki ustvarja sinergije med ohranjanjem ekološkega stanja in obnovo rek ter med zahtevami za poplavno zaščito.

Pogodbenice Alpske konvencije poudarjajo vlogo ekoloških omrežij zaščitenih in nezaščitenih območij pri ustvarjanju zelenih delovnih mest, trajnostnih verigah ustvarjanja dodane vrednosti ter regionalnih okolju prijaznih proizvodih. Uporabile bodo obstoječe in nove pilotne regije znotraj okvira platforme za ekološko omrežje, da bi tako preizkusili najbolj obetavne primere dobrih praks, ki bi pozitivno vplivali na trajnostni regionalni razvoj gospodarstva. Da bi omogočili biotsko raznovrstnost in varstvo krajine, ki presega osrčje alpske regije, bi bilo potrebno okrepiti sodelovanje med platformo za ekološko omrežje in med na novo ustanovljeno akcijsko skupino 7 o ekološki poveztivosti, ki deluje v okviru Strategije Evropske unije za alpsko regijo (EUSALP).

Naravni in kulturni viri, krajine in biotska raznovrstnost predstavljajo prednost za alpski turizem, prav tako pa so gonilne sile za gospodarski razvoj in okoljske spremembe. Da bi ustvarili ravnovesje med temi vidiki, se bodo pogodbenice Alpske konvencije še nadalje posvetile potencialu turistične dejavnosti za ustvarjanje trajnostnih delovnih mest, dohodka in rekreativnih priložnosti. Pogodbenice Alpske konvencije spodbujajo vse relevantne deležnike, da razvijejo dodatno ponudbo trajnostnega turizma, vključno s trajnostno celoletno ponudbo.

4. Gospodarstvo z učinkovito rabo virov je ključ do trajnostne prihodnosti

Pogodbenice Alpske konvencije bodo podprle aktivnosti o učinkoviti rabi virov ter zmanjšanem vnosu virov – kot denimo vode, energije, materiala, prostora in tal.

Podprle bodo zmanjšanje odpadkov in recikliranje virov, tudi na osnovi načel krožnega gospodarstva. Spodbujale bodo povišano rabo regionalno dostopnih, obnovljivih virov kot je les za proizvodnjo in gradnjo z uporabo celotnega življenjskega kroga vira.

Prostor in tla sta omejena in dragocena vira. Pogodbenice Alpske konvencije bodo podpirale politike in aktivnosti, ki so usmerjene v trajnostno upravljanje s prostorom in tlemi ter v trajnostni prostorski razvoj. Pozdravljajo sprejetje Izjave o trajnostnem prostorskem razvoju v Alpah, ki so jo sprejeli ministri pristojni za prostorsko načrtovanje, veselijo se nadaljevanja del v okviru ad hoc ekspertne skupine o tej temi in krepitev izmenjave o skupni viziji za prostorski razvoj v Alpah, da bi tako v celoti dosegli cilje protokola »Urejanje prostora in trajnostni razvoj«.

Kar zadeva ohranjanje in preudarno rabo tal bodo pogodbenice Alpske konvencije izvedle nadaljnje korake v smeri izvajanja protokola »Varstvo tal« in okrepile kvalitativno in kvantitativno ohranjanje tal.

Trajnostno gorsko gozdarstvo in hribovsko kmetijstvo sta ključni gonilni sili za trajnostno alpsko gospodarstvo. Trajnostno hribovsko kmetijstvo med drugim proizvaja visoko kakovostne proizvode, ki varčujejo z viri, ohranjajo in razvijajo tipične kulturne krajine, varujejo biotsko raznovrstnost ter zagotavljajo prednosti za gospodarstvo in varstvo hrane. Gorsko gozdarstvo igra pomembno vlogo pri zagotavljanju trajnostnega energetskega vira kakor tudi pri zagotavljanju visoko kakovostnih materialov ter prispeva k zmanjševanju tveganj za naravne nevarnosti.

V kontekstu trajnostne rabe virov bodo pogodbenice Alpske konvencije vestno izpolnjevale svoje odgovornosti pri podpori

Stalnemu sekretariatu in Deželi Koroški v njuni vlogi so-vodilnih v EUSALP akcijski skupini 6 o naravnih virih vključno z vodo in kulturnimi viri. Hkrati bodo tudi sodelovale pri drugih akcijskih skupinah kot je akcijska skupina 4 o intermodalnosti in interoperabilnosti prometa. Na splošno zagotavlja konvencija in njeni protokoli znanje, ki je osnova za prispevek Alpske konvencije k EUSALP, njeni cilji bi morali biti na splošno vključeni v delo EUSALP.

5. Trajnostno alpsko gospodarstvo zahteva stalna prizadevanja

Pogodbenice Alpske konvencije pozivajo vse opazovalke in druge relevantne akterje, da podprejo skupna prizadevanja za postopni prehod na trajnostno gospodarstvo v Alpah.

Da bi mobilizirali vire in širok spekter deležnikov bodo pogodbenice Alpske konvencije obravnavale dejavnosti trajnostnega gospodarstva v skupnih transnacionalnih projektih, kjer bodo uporabile vire financiranja kot je INTERREG Program Območje Alp.

Pri nadaljnjih konkretnih korakih za spodbujanje trajnostnega gospodarstva bo upoštevano 6. Poročilo o stanju Alp in njegova priporočila. Na tej osnovi bodo pogodbenice Alpske konvencije pod vodstvom Nemčije sodelovale pri pripravi vse obsegajočega in ambicioznega akcijskega programa za zeleno gospodarstvo v alpski regiji, kar bi upoštevali pri naslednji Alpski konferenci.

Mehanizem za
preverjanje upoštevanja
Alpske konvencije in njenih
izvedbenih Protokolov

Alpska konferenca,

- prepričana, da je upoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov osrednjega pomena,
- prepričana, da lahko mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov pomembno prispeva k učinkovitejšemu udejanjanju obveznosti, ki so jih pogodbenice prevzele,
- ob upoštevanju njenega sklepa VII/4 in v luči izkušenj s tega področja,
- **določi**, na novo urediti vsebino in časovne presledke poročanja, strukturo in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma za preverjanje v skladu s prilogo, ki je sestavni del tega sklepa in nadoમેશ્ચા prilogo k Sklepu VII/4;
- **poveri** Odboru za preverjanje, da po potrebi predela standardizirane strukture, ki koristijo pogodbenicam kot osnova za njihovo periodično poročanje;
- **potrjuje**, da morata biti poročanja pogodbenic in mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih protokolov uporabna tudi za prihodnje spremembe Alpske konvencije in njenih protokolov neodvisno od morebitnih drugih nalog preverjanja, ki jih je izdala Alpska konferenca,

- **ponovno** odloča, da je mogoče postopek poročanja, strukturo in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma preveriti vsakokrat na Alpski konferenci;
- **ponavlja** da je postopek mehanizma posvetovalen in da ni konfrontativen, soden ter diskriminativen,
- **ugotavlja**, da stanje na področju upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov je bilo nazadnje predstavljeno v poročilu Odbora za preverjanje za XI. Alpsko konferenco z dne 1. 9. 2009.

Priloga

I. Postopek poročanja

1. Formalne zadeve

- 1.1. Vsaka pogodbenica mora Odboru za preverjanje prek Stalnega sekretariata vsakih deset let poročati o stanju izvajanja Alpske konvencije in njenih protokolov. Poročila je treba prvič³ predložiti konec avgusta 2019 v štirih jezikih Alpske konvencije. Pogodbenice se v svojih poročilih omejujejo na spremembe glede na prejšnja nacionalna poročila.
- 1.2. Nacionalna poročila je treba pripraviti na temelju strukture, ki jo je izdelal Odbor za preverjanje in odobril Stalni odbor. Pri tem se lahko zadnje predloženo poročilo oblikuje z uporabo orodja za sledenje spremembam.

- 1.3. Stalni sekretariat posreduje nacionalna poročila neposredno po njihovem prejetju drugim pogodbenicam Alpske konvencije in opazovalkam, zastopanim v Stalnem odboru. Stalni sekretariat jih daje na voljo tudi javnosti. Objaviti se ne smejo informacije, ki jih/so je/jih prizadeta pogodbenica/prizadete pogodbenice opredelila/opredelile kot zaupne.

2. Vsebina nacionalnih poročil

Pogodbenice morajo poročati predvsem o:

- 2.1. Uvod
splošen prikaz dosedanjih in prihodnjih prizadevanj za upoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov.
- 2.2. Upoštevanje obveznosti, ki veljajo za vse protokole v skladu s 3. in 4. členom Alpske konvencije
- sodelovanje pri raziskavah in sistematičnem opazovanju, vključno s harmonizacijo s tem povezanega evidentiranja in upravljanja podatkov;
  - sodelovanje in informiranje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju;
  - redno informiranje javnosti o rezultatih raziskav in opazovanj ter sprejetih ukrepih.
- 2.3. Upoštevanje obveznosti, ki izhajajo iz posameznih protokolov

- ukrepi, sprejeti za upoštevanje protokolov, ter dodatni ukrepi, ki presegajo ukrepe, predvidene v posameznem protokolu, in ocena njihove učinkovitosti;
- problemska področja, kot so različni interesi pri rabi naravnih virov in ustrezni ukrepi;
- ukrepi, uresničeni v sodelovanju z drugimi pogodbenicami.

2.4. Udejanjanje sklepov in priporočil

- udejanjanje sklepov in priporočil Alpske konference v skladu s 6. členom Alpske konvencije;
- udejanjanje sklepov in priporočil Alpske konference, ki jih je le-ta izdala na temelju poročila Odbora za preverjanje.

2.5. Perspektiva pomembne dejavnosti, načrtovane v naslednjih letih (stopnja konkretizacije, akterji, terminski plani).

II. Struktura in funkcije Odbora za preverjanje ter postopek mehanizma

1. Institucionalne zadeve

- 1.1. Odbor za preverjanje sestavlja največ dva predstavnika vsake pogodbenice Alpske konvencije. Pogodbenice določijo, v kakšni vlogi se njihovi predstavniki udeležujejo sej Odbora za preverjanje. Opazovalke, zastopane v Stalnem odboru

³ XII. Alpske konference leta 2012 je določila podaljšati obdobje poročanja s 4 na 10 let. Izraz "prvič" se nanaša na prvo predložitev poročil držav po revizijskem mehanizmu, spremenjenem leta 2012. Pred tem so bila poročila o državah že pripravljena v letih 2005 in 2009.

- ru, lahko na omenjene seje pošljejo največ po dva predstavnika. Po potrebi so lahko vabljeni k sodelovanju tudi izvedenci. Predsedstvo Odbora za preverjanje se ravna po predsedstvu Alpske konference.
- 1.2. V okviru nalog, ki mu jih dodeli Alpska konferenca, mora Stalni sekretariat podpirati Odbor za preverjanje pri njegovem delu. Odbor za preverjanje lahko daje Stalnemu sekretariatu zadevna navodila.
- 1.3. Za Odbor za preverjanje je mero-dajen poslovnik Stalnega odbora. Če je potrebno, lahko Odbor za preverjanje sprejme dopolnilne ali nekoliko prilagojene določbe.

2. Funkcije Odbora za preverjanje

Odbor za preverjanje izvaja naslednje funkcije:

- 2.1. preverja upoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov s strani pogodbenic na podlagi nacionalnih poročil in informacij, ki so mu na voljo; pri tem lahko od pogodbenic zahteva dodatne informacije ali si pridobi informacije iz drugih virov;
- 2.2. podpira pogodbenice na njihovo prošnjo pri upoštevanju Konvencije in njenih protokolov;
- 2.3. preverja zahtevke za presojo domnevnega neupoštevanja Konvencije in njenih protokolov, ki so mu jih posredovale pogodbenice in opazovalke;

- 2.4. obvešča prizadeto pogodbenico/prizadete pogodbenice o rezultatih svojega dela;
- 2.5. pripravi periodično poročilo o stanju upoštevanja Konvencije in njenih protokolov s predlogi sklepov in priporočil;
- 2.6. predlaga ukrepe za izboljšanje poročanja ter za izboljšanje upoštevanja Konvencije in njenih protokolov in pri tem lahko upošteva tudi primere dobre prakse na področju izvajanja Alpske konvencije.

3. Postopek

- 3.1. Splošne določbe
- 3.1.1. Redni postopek preverjanja je sestavljen iz poročila o stanju upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov pripravljenega na podlagi poročil, ki jih vsakih deset let pripravijo in predložijo pogodbenice (prva faza), in poglobljene analize tistih področij, na katerih so lahko v prvi fazi ugotovljene morebitne pomanjkljivosti pri izvajanju (druga faza).
- 3.1.2. Pogodbenice ali opazovalci lahko kadarkoli v pisni obliki in z utemeljitvijo zaprosijo Odbor za preverjanje, da preveri domnevno neupoštevanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov. Na podlagi zaprosila se izvede izredni postopek preverjanja, za katerega smiselno veljajo enaka postopkovna določila kot za redni postopek preverjanja. Če se obravnava zahtevke, ki zadeva pogodbenico, ki v tistem trenutku predseduje Odboru

- za preverjanje, lahko Odbor za preverjanje v času predsedovanja te pogodbenice poveri predsedovanju pri obravnavi tega zahtevka drugi pogodbenici.
- 3.1.3. Vsaka prizadeta pogodbenica ima pravico do udeležbe v celotnem postopku, do vpogleda v celotno relevantno dokumentacijo in do zavzemanja stališč k aktivnostim Odbora za preverjanje.
- 3.1.4. Pri obravnavi vprašanj v zvezi z izvedbenimi protokoli imajo pravico glasovanja samo pogodbenice ustreznega protokola.
- 3.1.5. S privolitvijo prizadete pogodbenice lahko Odbor za preverjanje poizveduje na njenem ozemlju. Za te izvedbe pregledov na kraju samem velja postopek, ki ga pripravi Odbor za preverjanje.
- 3.1.6. Informacije, ki so, s strani katerekoli stranke v postopku, označene kot zaupne, je potrebno zaupno obravnavati.
- 3.1.7. Razprave v celotnem postopku mehanizma so zaupne. Opazovalko, ki je zastopana v Stalnem odboru, se lahko izključi iz razprave, predvsem v naslednjih primerih:
- v primeru kršitve zaupnosti;
  - pri obravnavi informacij, ki so v skladu s točko 3.1.6. zaupne.
- 3.1.8. Pri sestavljanju poročila Odbora za preverjanje je treba zagotoviti, da je poročilo razumljivo tudi za širšo javnost.
- 3.1.9. Odbor za preverjanje sprejme svoja poročila s konsenzom. Če predsedujoči izrecno ugotovi, da konsenza ni mogoče doseči, se lahko poročila sprejmejo s tričetrtinsko večino pogodbenic, ki so navzoče in imajo glasovalno pravico.

3.2. Časovni potek postopka

Prva faza

- 3.2.1. Pogodbenice morajo Stalnemu sekretariatu predložiti svoja poročila vsakokrat do konca avgusta v koledarskem letu, v katerem se izteče desetletno obdobje poročanja.
- 3.2.2. Stalni sekretariat posreduje dobljena nacionalna poročila in informacije v najkrajšem času po njihovem prejetju Odboru za preverjanje.
- 3.2.3. V devetih mesecih po tem, ko Stalni sekretariat razpošlje nacionalno poročilo, predloži Odbor za preverjanje prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam rezultate svojih preverjanj ter morebitna stališča drugih pogodbenic in v Stalnem odboru zastopanih opazovalk v obliki osnutka poročila.
- 3.2.4. Prizadeta pogodbenica /prizadete pogodbenice lahko v treh mesecih po seznanitvi z rezultati k temu zavzame/zavzamejo stališče in Odboru za preverjanje sporoči/sporočijo, katere ukrepe bo/bodo sprejela/sprejele v zvezi z osnutkom poročila.

- 3.2.5. Če prizadeta pogodbenica izrazi pripravljenost odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti, in določi konkretne ukrepe za njihovo rešitev, lahko Odbor za preverjanje odstopi od predloga, da naj Alpska konferenca sprejme sklepe ali priporočila.
- 3.2.6. Odbor za preverjanje posreduje svoje poročilo prek Stalnega sekretariata Stalnemu odboru najpozneje šest mesecev po prejemu komentarjev prizadete pogodbenice/prizadetih pogodbenic.
- 3.2.7. Stalni odbor posreduje poročilo Odbora za preverjanje nespremenjena z morebitnimi ocenami na naslednji Alpski konferenci najpozneje dva meseca pred njenim zasedanjem.

Druga faza

- 3.2.8. Ko Alpska konferenca sprejme katerokoli poročilo Odbora za preverjanje iz prve faze, se lahko pogodbenice pozove, da v določenem roku Odboru za preverjanje in Stalnemu sekretariatu sporočijo katere protiukrepe oz. izvedbene ukrepe bodo sprejele na področjih, na katerih so bile v poročilu ugotovljene pomanjkljivosti pri izvajanju. Pri tem se lahko Odbor za preverjanje odloči za razvrstitev, na primer na tematske bloke.

- 3.2.9. Pri pripravi svojega poročila lahko Odbor za preverjanje določi tudi roke in s pogodbenicami opravi razgovor glede protiukrepov oz. izvedbenih ukrepov. To velja predvsem za področja za katera Odbor za preverjanje ugotovi potrebo po preverjanju. Odbor za preverjanje poleg tega presodi, katere teme bo poglobljeno analiziral in v kakšnem vrstnem redu.
- 3.2.10. Odbor za preverjanje preuči napredek pri odpravljanju pomanjkljivosti. Pri tem lahko uporabi tako informacije, ki so jih zagotovile pogodbenice, kot tudi dodatne vire, kot so npr. poročila o stanju Alp, različna poročila, študije in mnenja delovnih skupin ter platform, rezultate projektov in posvetovanja s strokovnjaki. Poleg tega lahko predlaga izboljšave pri izvajanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov. V ta namen lahko uporabi tudi primere dobrih praks izvajanja drugih pogodbenic.
- 3.2.11. Prizadeta/prizadete pogodbenica/pogodbenice lahko po seznanitvi z rezultati k temu zavzame/zavzamejo stališče in Odboru za preverjanje sporoči/sporočijo, katere nadaljnje ukrepe bo/bodo sprejela/sprejele v zvezi z osnutkom poročila.
- 3.2.12. Če prizadeta pogodbenica izrazi pripravljenost odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti, in določi konkretne ukrepe za njihovo rešitev, lahko Odbor za preverjanje odstopi od predloga, da naj Alpska konferenca sprejme nadaljnje sklepe ali priporočila.

4. Posledice

- 4.1. Alpska konferenca lahko sprejme sklepe ali priporočila na osnovi poročil in predlogov sklepov, ki jih je sprejel Odbor za preverjanje in ji jih je posredoval Stalni odbor. Takšna priporočila se sprejemajo s konsenzom; če so izčrpani vsi napor za doseg konsenza in predsedujoči to izrecno ugotovi, se lahko poročila sprejemajo s tričetrtinsko večino prisotnih pogodbenic z glasovalno pravico.
- 4.2. Ti sklepi in priporočila obsegajo:
- svetovanje in podporo pogodbenici v zvezi z vprašanji, ki zadevajo upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
  - podporo pogodbenici pri pripravi strategije za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
  - posredovanje strokovnjakov, ki pomagajo prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam;
  - poizvedovanje na kraju samem, s privolitvijo prizadete pogodbenice/prizadetih pogodbenic, da bi lahko identificirali probleme upoštevanja Konvencije in njenih protokolov ter možne ukrepe;
  - ukrepe za spodbujanje sodelovanja med prizadeto pogodbenico/prizadetimi pogodbenicami in vladnimi ter nevladnimi organizacijami (primerjajte 3. odstavek 4. člena Alpske konvencije);
  - poziv prizadeti pogodbenici/prizadetim pogodbenicam, da pripravi/pripravijo strategijo za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
  - poziv k pripravi termiskega načrta za upoštevanje Konvencije in njenih protokolov;
- predstavitev uspešnih primerov izvajanja;
  - drugi ustrezni posvetovalni ukrepi, ki niso konfrontativni, sodni ali diskriminativni.
- 4.3. Poročilo ter sklepi in priporočila Alpske konference se objavijo. Odbor za preverjanje lahko sklene, da se končna poročila, ki jih je sprejel pri obravnavi zahtevkov za presojo domnevnega neupoštevanja Konvencije in njenih protokolov, vendar brez priporočil, predhodno objavijo že pred naslednjo Alpsko konferenco. Pri tem je treba opozoriti na nadaljnje proceduralne korake, ki jih je treba izvesti do naslednje Alpske konference.
- 4.4. Mehanizem za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih protokolov je neodvisen od postopka za reševanje sporov v skladu s Protokolom Sporazuma o varstvu Alp (Alpska konvencija) o reševanju sporov in nanj nima prejudicialnega učinka.

Poslovník
konference pogodbenic
(Alpske konvencije)

I. Področje uporabe

1. člen

Ta poslovnik se uporablja na vseh zasedanjih Alpske konference, ki se jih skliče v smislu 5. člena Alpske konvencije.

II. Sklic zasedanj

2. člen

- (1) Kraj, datum in trajanje rednega zasedanja določa Predsedstvo, po posvetovanju s Stalnim odborom.
- (2) Predsedstvo obvesti pogodbenice in opazovalke o kraju, datumu in trajanju Alpske konference vsaj dva meseca pred pričetkom zasedanja.

III. Opazovalke

3. člen

- (1) V smislu 5. odstavka 5. člena Alpske konvencije Predsedstvo povabi na osnovi njihove zahteve Združene narode, njihove posebne organizacije, Svet Evrope, vsako evropsko državo ter čezmejna združenja alpskih teritorialnih skupnosti kot opazovalke na zasedanja Konference.

- (2) V smislu 5. odstavka 5. člena Konvencije odloča Alpska konferenca na predlog Stalnega odbora o udeležbi mednarodnih nevladnih organizacij kot opazovalk na zasedanjih Konference.
- (3) Alpska konferenca pooblasti Stalni odbor, da mednarodnim nevladnim organizacijam še pred odobritvijo v smislu 2. odstavka tega člena do naslednjega zasedanja Alpske konference dovoli udeležbo kot opazovalkam na sejah Stalnega odbora.
- (4) Udeležbo opazovalk iz 2. odstavka tega člena se lahko deloma ali v celoti izključi iz določenih zasedanj.

IV. Dnevni red

4. člen

Osnutek dnevnega reda, ki ga v skladu s 3. odstavkom 5. člena Alpske konvencije za vsako redno zasedanje izdela Predsedstvo, praviloma vsebuje:

- Potrditev dnevnega reda.
- Odločitev o pooblastilih.
- Odobritev udeležbe mednarodnim nevladnim organizacijam.
- Točke dnevnega reda, ki pomenijo izvajanje posameznih členov Alpske konvencije, zlasti iz 6. člena.
- Točke dnevnega reda, ki pomenijo izvajanje posameznih členov protokolov v smislu 3. odstavka 2. člena Alpske konvencije.
- Točke dnevnega reda, sprejete na predhodnem zasedanju Konference.

- Točke dnevnega reda v skladu z 9. členom tega poslovnika.
- Vsako točko dnevnega reda, ki jo Predsedstvu predlaga ena od pogodbenic in jo Predsedstvo prejme še pred pričetkom razpošiljanja osnutka dnevnega reda.
- Razno.
- Potrditev zapisnika sklepov v skladu s 1. odstavkom 22. člena tega poslovnika.

5. člen

Predsedstvo razpošlje osnutek dnevnega reda vsakega zasedanja, po možnosti skupaj z gradivom zasedanja, vsaj dva meseca pred pričetkom zasedanja pogodbenicam in opazovalkam.

6. člen

Predsedstvo vključi vsako dodatno točko dnevnega reda, ki jo po razpošiljanju osnutka dnevnega reda predlaga ena od pogodbenic, po možnosti osem dni pred pričetkom zasedanja v dnevni red zasedanja.

7. člen

Osnutek dnevnega reda izrednega zasedanja sestavljajo izključno tiste točke dnevnega reda, katerih obravnavo se je zahtevala v skladu s 6. odstavkom 5. člena Alpske konvencije. Ta osnutek se skupaj z vabilom na izredno zasedanje razpošlje pogodbenicam in opazovalkam.

8. člen

Alpska konferenca sprejme dnevni red.

9. člen

Če Konferenca ne odloči drugače, se vsako točko dnevnega reda, ki je ni bilo mogoče zaključiti v okviru zasedanja, avtomatično postavi na dnevni red naslednjega rednega zasedanja.

V. Zastopstvo in pooblastila

10. člen

Vsako pogodbenico, ki se udeležuje zasedanj Konferenca, zastopa delegacija, ki jo sestavljajo vodja delegacije in eventualno drugi pooblaščen delegati in svetovalci.

11. člen

Vodja delegacije in eventualno drugi pooblaščen delegati morajo imeti ustrezna pooblastila, razen če to zaradi njihove funkcije ni potrebno. Pooblastila se predajo Predsedstvu po možnosti pred otvoritvijo zasedanja Alpske konference. Vodje delegacij notificirajo Predsedstvu imena svetovalcev in vsako poznejšo spremembo v sestavi delegacije.

12. člen

Predsedstvo pregleda pooblastila in o tem na začetku zasedanja poda poročilo. Alpska konferenca odloča o pooblastilih. Delegacije so lahko do te odločitve začasno prisotne na zasedanju.

VI. Predsedstvo

13. člen

Predsedstvo ostaja v svoji funkciji dokler se v skladu z 2. odstavkom 5. člena Alpske konvencije ne določi novega Predsedstva.

14. člen

(1) Naloga Predsedstva je, da v svojem mandatnem obdobju skrbi za odvijanje vseh rednih in izrednih zasedanj Alpske konference ter sej Stalnega odbora in delovnih skupin, zlasti še:

- a) pripravo in organizacijo zasedanj Konference;
- b) zbiranje, prevajanje in posredovanje uradnih gradiv;
- c) pripravo poročil zapisnikov s sej in zasedanj v skladu s 1. in 2. odstavkom 21. člena in njihovo predložitev.

(2) Predsedstvo lahko s soglasjem pogodbenic prenese posamezne naloge na eno od drugih pogodbenic.

15. člen

- (1) Predsedujoči je delegat ali delegatka predsedujoče pogodbenice, ki mu oziroma ji je ta poverila vodenje zasedanja Alpske konference.
- (2) Predsedujoči se udeležuje zasedanj Konference izključno v tej svoji funkciji in v tem času ne uresničuje pravic delegata pogodbenice, ki te v tem primeru prenese na drugega delegata.
- (3) Predsedujoči ob svoji začasni odsotnosti ali zadržanosti imenuje svojega namestnika. Namestnik med opravljanjem funkcije predsedujočega ne sme uresničevati pravic delegata pogodbenice.

VII. Poslovanje

16. člen

Pogodbenice lahko med razpravo kadarkoli zastavijo proceduralno vprašanje, o katerem se nemudoma odloča. V primeru več proceduralnih vprašanj se najprej obravnava tisto, ki se najbolj oddaljuje od predhodno obravnavanega postopka. Pogodbenica lahko do proceduralnega vprašanja zavzame pritrjevalno ali odklonilno stališče. Če predsedujočemu ne uspe ugotoviti konsenza, postane predlog, ki je bil predmet proceduralnega vprašanja, veljaven, če sta ga sprejeli dve tretjini glasujočih pogodbenic.

17. člen

Razen v primerih, za katere veljajo določbe 11. člena Alpske konvencije, se zahtevki za sklepe, ki naj bi jih sprejela Konferenca, vlagajo pisno v enem od uradnih jezikov najkasneje dva meseca pred pričetkom vsakokratnega zasedanja Alpske konference, zahtevke za spremembo prispelih predlogov pa najkasneje en mesec pred pričetkom vsakokratnega zasedanja. Predsedstvo mora te zahtevke posredovati pogodbenicam in opazovalkam. Konferenca lahko na zahtevo ene od pogodbenic izjemoma sprejme sklep o skrajšanju teh rokov.

VIII. Glasovanje

18. člen

Za glasovanje pri sprejemanju sklepov Konference v skladu z določbami 6. in 7. člena Konvencije ter pri sprejemanju odločitev o proceduralnih vprašanjih v skladu z 16. členom tega poslovnika je potrebna dvotretjinska prisotnost vseh pogodbenic.

19. člen

- (1) Glasovanje načeloma poteka z dvigovanjem rok.
- (2) Na zahtevo ene od pogodbenic se izvede tajno glasovanje.
- (3) Vzdržanje ni v nasprotju s konsenzom v smislu 7. člena Alpske konvencije.
- (4) Glasovanje v zvezi s proceduralnimi vprašanji po 16. členu tega poslovnika vedno poteka z dvigovanjem rok.

IX. Pisni postopek

20. člen

- (1) Alpska konferenca lahko na predlog ene pogodbenice sprejema sklepe s pisnim postopkom.
- (2) Ta predlog s predlogom sklepov se pošlje Predsedstvu. Predsedujoči nemudoma pošlje predlog sklepa pogodbenicam za stališča v roku štirih tednov in se v tem času posvetuje s Stalnim odborom. Obvesti opazovalke. Sklep je izpeljan, potem ko vse pogodbenice pisno izrazijo soglasje. Predsedujoči obvesti pogodbenice in opazovalke o izidu pisnega postopka.

X. Jeziki

21. člen

- (1) Uradni jeziki Alpske konference so nemščina, francoščina, italijanščina in slovenščina.
- (2) Izjave, dane v enem od uradnih jezikov, se prevajajo v druge uradne jezike.
- (3) Uradno gradivo zasedanj Konference je sestavljeno v enem od uradnih jezikov in se prevaja v druge uradne jezike.

XI. Zapisniki zasedanj Konference

22. člen

- (1) Alpska konferenca sprejme ob koncu vsakega zasedanja zapisnik, ki vsebuje sklepe, sprejete na zasedanju (zapisnik sklepov).
- (2) Predsedujoči posreduje pogodbenicam in opazovalkam ter predsedujočemu Stalnega odbora in vodjem podrejenih organov v roku enega meseca zapisnik sklepov, dopolnjen zlasti z naslednjimi elementi:
  - seznamom udeležencev zasedanja,
  - navedbah o poreklu vloženih zahtevkov,
  - navedbah o glasovalnih postopkih,
  - izjavami k sklepom,
  - povzetki drugih izjav pogodbenic in opazovalk na njihovo zahtevo.

- (3) Zapisnik, dopolnjen v skladu z 2. točko tega člena, potrdi Konferenca na svojem naslednjem zasedanju.

XII. Spremembe poslovnika

23. člen

Konferenca lahko ta poslovnik spremeni v skladu z določili točke c. 6. člena in 1. odstavka 7. člena Konvencije.

*V skladu s sklepom
XIV. Alpske konference
z dne 13. oktobra 2016.*

Poslovník
Stalnega odbora
Konference pogodbenic
(Alpske konference)

I. Področje uporabe

1. člen

- (1) Ta poslovnik se uporablja na vseh sejah Stalnega odbora Alpske konference.
- (2) Določbe tega poslovnika veljajo kot dopolnilo k določbam pravilnika Konference, če se le-te nanašajo na Stalni odbor. Pri vprašanih razlage ima prednost pravilnik Konference.

II. Sklicevanje sej

2. člen

- (1) Seje se sklicujejo po potrebi, vendar pa najmanj enkrat letno.
- (2) Predsedstvo po posvetovanju s pogodbenicami določi kraj, datum in trajanje vsake seje.
- (3) Seje se sklicujejo tudi na podlagi pisnega zahtevka dveh tretjin pogodbenic, ki ga vložijo pri predsedstvu.
- (4) Predsedstvo obvesti vse pogodbenice in opazovalke o kraju, datumu in trajanju seje vsaj šest tednov pred njenim pričetkom, najkasneje pa takoj po sprejetju sklepa o njenem sklicu.

III. Opazovalke in drugi udeleženci

3. člen

- (1) Čezmejno združenje alpskih teritorialnih skupnosti se lahko sprejme kot opazovalka, če teritorialne skupnosti, ki so njeni člani, niso že zastopane v Stalnem odboru.
- (2) Stalni odbor lahko Alpski konferenci predlaga mednarodne nevladne organizacije kot opazovalke in odobri udeležbo teh organizacij na sejah Stalnega odbora in delovnih skupin v skladu s 14. členom tega Poslovnika do naslednjega zasedanja Alpske konference, če:
  - a) v skladu s statutom zasledujejo cilje Alpske konvencije in substancialno prispevajo k delu Alpske konference in Stalnega odbora;
  - b) delujejo na območju celotnega alpskega prostora;
  - c) imajo svoj sedež v alpskem prostoru in stalno organizacijsko strukturo s predsedstvom, sekretariatom in statuti kot tudi
  - d) obravnavajo zadevo (področje dela), ki ga druge organizacije s statusom opazovalke še ne zastopajo v zadostni meri.
- (3) Pri tem je potrebno paziti na uravnoteženo zastopanje različnih interesov.
- (4) Opazovalke v skladu z 2. odstavkom tega člena se lahko delno oziroma z določenih sej popolnoma izključijo.

4. člen

Stalni odbor odloča v posamičnem primeru o udeležbi nevladnih organizacij na svojih sejah (drugi udeleženci).

5. člen

- (1) Za vzpostavitev omrežij in za povečanje transparentnosti ima predsedstvo Stalnega odbora popis, v katerem so zaobsežene vse zainteresirane vladne in nevladne organizacije brez statusa opazovalke.
- (2) Zainteresirane organizacije v skladu s 1. odstavkom se na primeren način seznanjajo z aktivnostmi Alpske konference in Stalnega odbora.

6. člen

Stalni odbor lahko v skladu s 4. odstavkom 8. člena Alpske konvencije povabi vladne in nevladne organizacije, da se udeležijo razprav o posebnih tematikah, ki se obravnavajo na njegovih sejah in v skladu s 14. členom tega poslovnika tudi na sejah delovnih skupin.

IV. Dnevni red

7. člen

Osnutek dnevnega reda vsake seje praviloma vsebuje:

- (1) Potrditev dnevnega reda.
- (2) Potrditev dopolnjenega zapisnika sklepov predhodne seje v skladu z 2. odstavkom 20. člena tega poslovnika.
- (3) Odobritev udeležbe vladnih in nevladnih organizacij.
- (4) Točke dnevnega reda, katerih obravnavo zahteva Konferenca.
- (5) Točke dnevnega reda, katerih obravnavava je bila sklenjena na predhodni seji.
- (6) Točke dnevnega reda v skladu z 11. členom tega poslovnika.
- (7) Vsako točko dnevnega reda, ki jo predsedstvu predlaga ena od pogodbenic in jo predsedstvo prejme še pred pričetkom razpošiljanja osnutka dnevnega reda.
- (8) Razno.
- (9) Potrditev zapisnika sklepov v skladu s 1. odstavkom 20. člena tega poslovnika.

8. člen

Predsedstvo razpošlje osnutek dnevnega reda za vsako sejo, po možnosti skupaj z gradivom, vsaj šest tednov pred pričetkom seje pogodbenicam in opazovalkam ter vodjem delovnih skupin v skladu s 14. členom tega poslovnika.

9. člen

Predsedstvo pred pričetkom seje v njen dnevni red vključi vsako dodatno točko dnevnega reda, ki jo po razpošiljanju osnutka dnevnega reda predlaga ena od pogodbenic.

10. člen

Stalni odbor sprejme dnevni red seje.

11. člen

Če Stalni odbor ne odloči drugače, se lahko vsako točko dnevnega reda, ki je ni bilo mogoče zaključiti v okviru seje, avtomatično postavi na dnevni red naslednje seje.

V. Sestava delegacij

12. člen

- (1) Pogodbenice in opazovalke zastopajo delegacije.
- (2) Pogodbenice in opazovalke notificirajo predsedstvu vodje svojih delegacij. Vodje delegacij notificirajo v skladu s

14. členom tega poslovnika predsedstvu sestavo svojih delegacij v Stalnem odboru in v delovnih skupinah ter vsako njihovo poznejšo spremembo.

VI. Predsedstvo

13. člen

- (1) Predsedujoči se udeležuje sej Stalnega odbora izključno v tej svoji funkciji in v tem času ne uresničuje pravic delegata pogodbenice, ki jih ta v tem primeru prenese na drugega delegata.
- (2) Predsedujoči ob svoji začasni odsotnosti ali zadržanosti imenuje svojega namestnika. Namestnik med opravljanjem funkcije predsedujočega ne sme uresničevati pravic delegata pogodbenice.

VII. Delovne in ad hoc delovne skupine stalnega odbora

14. člen

- (1) Stalni odbor ustanovi za izvajanje Alpske konvencije in za pripravo sklepov Alpske konference in Stalnega odbora v skladu z točko e. 6. člena in 6. odstavkom 8. člena Alpske konvencije delovne skupine in koordinira njihovo delo.

- (2) Če Stalni odbor za ustanovljeno delovno skupino ne sprejme posebnega poslovnika, velja zanjo ustrezno poslovnik Stalnega odbora.
- (3) Pogodbenica, ki ji je bilo poverjeno vodenje delovne skupine, opravlja naloge predsedstva v skladu s 14. členom Poslovnika Alpske konference.
- (4) Stalni odbor poveri vodenje ustanovljene delovne skupine eni od pogodbenic. Vodjo te delovne skupine se notificira pogodbenicam in opazovalkam.
- (5) Vodja delovne skupine je vabljen, da se udeležuje posvetovanj v Stalnem odboru, na katerih se obravnavajo področja, ki zadevajo dejavnosti delovne skupine.

15. člen

Če oceni za potrebno, lahko Stalni odbor ustanovi ad hoc strokovne skupine in jim poveri določene naloge.

VIII. Poslovanje

16. člen

Pogodbenice lahko med razpravo kadarkoli zastavijo proceduralno vprašanje, o katerem se nemudoma odloča. V primeru več proceduralnih vprašanj se najprej obravnava tisto, ki se najbolj oddaljuje od predhodno obravnavanega postopka. Pogodbenica

lahko do proceduralnega vprašanja zavzame pritrdilno ali odklonilno stališče. Če predsedujočemu ne uspe ugotoviti konsenza, postane predlog, ki je bil predmet proceduralnega vprašanja, veljaven, če sta ga sprejeli dve tretjini glasujočih pogodbenic.

IX. Glasovanje

17. člen

Za glasovanje pri sprejemanju sklepov Stalnega odbora v skladu s 6. in 7. členom Alpske konvencije in pri sprejemanju odločitev o proceduralnih vprašanjih v skladu s 16. členom tega poslovnika je potrebna dvotretjinska prisotnost vseh pogodbenic.

18. člen

- (1) Glasovanje poteka z dvigovanjem rok.
- (2) Na zahtevo ene od pogodbenic se izvede tajno glasovanje.
- (3) Vzdržanje ni v nasprotju s konsenzom v smislu 7. člena Alpske konvencije.
- (4) Glasovanje v zvezi s proceduralnimi vprašanji v skladu s 16. členom tega poslovnika vedno poteka z dvigovanjem rok.

X. Jeziki

19. člen

- (1) Uradni jeziki Alpske konference so tudi uradni jeziki Stalnega odbora, delovnih skupin in ad hoc delovnih skupin v skladu s 14. členom in ad hoc delovnih skupin v skladu s 15. členom tega poslovnika.
- (2) Izjave, ki so dane v enem od uradnih jezikov, se prevedejo v druge uradne jezike.
- (3) Uradna gradiva sej Stalnega odbora se sestavijo v enem od uradnih jezikov in prevedejo v druge uradne jezike.

XI. Zapisniki sej stalnega odbora

20. člen

- (1) Stalni odbor sprejme ob koncu vsake seje zapisnik, ki vsebuje sklepe, sprejete na seji (zapisnik sklepov).

- (2) Zapisnik sklepov, dopolnjen zlasti z navedbami o
  - udeležbi,
  - poreklu vloženih zahtevkov,
  - glasovalnih postopkih,
  - izjavah k zapisniku,
  - posreduje predsedujoči v roku enega meseca vsem pogodbenicam in opazovalkam ter vodjem obstoječih delovnih skupin v skladu s 14. členom tega poslovnika.
- (3) Zapisnik, dopolnjen v skladu z 2. točko tega člena, potrdi Stalni odbor na svoji naslednji seji.

XII. Spremembe poslovnika

21. člen

Stalni odbor lahko ta poslovnik spremeni v skladu z določbami 3. in 7. odstavka 8. člena konvencije.

*V skladu s sklepom
60. Stalnega odbora
z dne 25. in 26. februarja 2016.*

Statut
Stalnega sekretariata
Alpske konvencije

Zavedajoč se pomena, ki ga imata izvajanje in razvoj Alpske konvencije in njenih Protokolov;

zavedajoč se odločilne vloge, ki jo bo v tem okviru imel Stalni sekretariat;

v skladu z 9. členom Alpske konvencije in sklepom 7A VI. Alpske konference, ki je sklenila ustanoviti Stalni sekretariat;

VII. Alpska konferenca sklene naslednje:

A. Sedež Stalnega sekretariata

Alpska konferenca sklene, da se v Innsbrucku ustanovi sedež Stalnega sekretariata Alpske konvencije z oddeljenim operativnim sedežem v Bolzanu/Boznu.

Zadolžitve bodo tako porazdeljene:

Sedež v Innsbrucku⁴ bo opravljal naslednje zadolžitve:

- sedež Generalnega sekretarja, političnih in administrativnih zadolžitev Sekretariata, predvsem
- zastopanje Sekretariata navzven
- stiki z javnostmi
- politično-tehnična podpora Predsedstva

Sedež v Bolzanu/Boznu⁵ bo opravljal naslednje zadolžitve:

- tehnično-operativne zadolžitve, predvsem
- sistem opazovanja in informiranja o Alpah (SOIA),
- usklajevanje raziskovalnih dejavnosti o Alpah (poleg drugih z Bolzanom, Grenoblem, Innsbruckom, Luganom in Munchnom),
- prevajanje in tolmačenje

Generalni podsekretar prevzema posebno odgovornost, kar zadeva sedež v Bolzanu/Boznu.

Dejavnosti sedeža v Bolzanu bodo deloma zagotovljene skozi financiranje italijanske vlade in s podporo Evropske akademije v Bolzanu/Boznu.

B. Zadolžitve

- (1) Stalni sekretariat podpira delo organov, ki so ustanovljeni v okviru Alpske konvencije.
- (2) V skladu z določili Statuta iz Priloge I tega sklepa Stalni sekretariat opravlja predvsem te zadolžitve

⁴ Pogodba o sedežu med Avstrijo in Stalnim sekretariatom Alpske konvencije je bila objavljena v Bundesgesetzblatt Republik Avstrije (Bundesgesetzblatt III št. 5/2004).

⁵ Pogodba o sedežu med Italijo in Stalnim sekretariatom Alpske konvencije je bila objavljena v Gazzetta Ufficiale Republike Italije (Gazzetta Ufficiale št. 4 z dne 5. januarja 2006).

- a) tehnično, logistično in administrativno podporo pri izvajanju Alpske konvencije in njenih Protokolov;
- b) koordiniranje raziskovalnih dejavnosti; opazovanje in informiranje v zvezi z Alpami;
- c) odnosi z javnostmi;
- d) administrativne naloge in arhiviranje.

C. Pravica do predlaganja

Stalni sekretariat lahko v okviru svojih pristojnosti predloži Stalnemu odboru predloge v zvezi z vsebinami, povezanimi s Konvencijo in njenimi Protokoli.

D. Imenovanje generalnega/ sekretarja/ke, generalnega/ podsekretarja/ke in začasnega/ generalnega/ sekretarja/ke

- (1) Vodja Stalnega sekretariata je generalni/a sekretar/ka.
- (2) Generalni/a sekretar/ka in generalni/a podsekretar/ka sta imenovana skladno s pogoji iz Priloge II tega sklepa.
- (3) Za začasnega/o Generalnega/o sekretarja/ko se imenuje Noel Lebel, katerega/e mandat bo do VIII. Alpske konference.
- (4) Ministri se v tem kontekstu strinjajo s pogoji, priložemini k temu sklepu (Priloga IV).

E. Privilegiji in imunitete

- (1) Generalni sekretar je zadolžen v imenu in za račun Stalnega sekretariata za ogajanje o sporazumu o sedežu z državo gostiteljico Stalnega sekretariata in ob predhodni potrditvi Alpske konference tudi za sklenitev omenjenega sporazuma.
- (2) Stalni odbor je zadolžen za pripravo predloga o načinu zagotovitve privilegijev in imunitet Stalnemu sekretariatu, generalnemu sekretarju, generalnemu podsekretarju in zaposlenim pri Stalnemu sekretariatu v pogodbenicah Konvencije za varstvo Alp, ki niso država gostiteljica.

F. Financiranje

Financiranje Stalnega sekretariata se ureja na podlagi določb iz Priloge III tega sklepa.

G. Končne določbe

- (1) Notranjo organizacijo in zadolžitve Stalnega sekretariata ureja Statut iz Priloge I tega sklepa.
- (2) Določila tega sklepa v zvezi z generalnim/o sekretarjem/ko veljajo, mutatis mutandis, za začasnega/no generalnega/o sekretarja/ko.
- (3) Priloge I, II in III so sestavni del tega sklepa.

Priloga I

Statut Stalnega sekretariata

1. člen

Zadolžitve sekretariata

- (1) Stalni sekretariat opravlja zadolžitve, navedene v odstavku B tega Sklepa, kakor je določeno v naslednjih odstavkih.
- (2) Sekretariat nudi strokovno, logistično in administrativno pomoč pri izvajanju Alpske konvencije in njenih protokolov. V okviru te zadolžitve, Sekretariat opravlja še posebej naslednje naloge:
  - a) Posreduje poročila o izvajanju Konvencije in protokolov, ki so jih pripravile pogodbenice in jih predloži pristojnemu telesu za preverjanje izvajanja Konvencije in njenih protokolov;
  - b) podpira pristojno telo za preverjanje izvajanja Konvencije in njenih protokolov pri pripravi poročil.
- (3) Sekretariat koordinira dejavnosti na področju raziskovanja, opazovanja in informiranja v zvezi z Alpami. V tem kontekstu opravlja še posebej naslednje naloge:
  - a) deluje kot osrednja koordinacijska enota v Sistemu za opazovanje in informiranje o Alpah (S.O.I.A.);
  - b) skrbi za opravljanje študij in raziskav, tako kot določata Alpska konferenca in Stalni odbor;
  - c) usklajuje raziskovalne dejavnosti in opazovanje ter skrbi za ustrezno zbiranje podatkov;
- d) zagotavlja potrebno usklajevanje s pristojnimi mednarodnimi ustanovami.
- (4) Sekretariat opravlja dejavnosti na področju odnosov z javnostmi. V tem okviru opravlja še posebej naslednje naloge:
  - a) posredno ali neposredno upravlja z uradnimi spletnimi stranmi Konvencije in protokolov;
  - b) skrbi za informiranje o dejavnostih Konvencije;
  - c) odgovarja na zahteve po informacijah, ki jih posreduje javnost;
  - d) odgovarja na zahteve po informacijah, ki jih posredujejo pogodbenice;
  - e) vzpostavlja stike z drugimi pristojnimi mednarodnimi ustanovami.
- (5) Sekretariat opravlja administrativne zadolžitve in hrani arhiv. V tem okviru opravlja še posebej naslednje naloge:
  - a) pripravlja in organizira, usklajeno s predsedstvom Alpske konference, določenim v skladu z drugim odstavkom 5. člena Konvencije (»predsedstvo«), redne in izredne seje Alpske konference (8. člen Konvencije) ter delovne seje drugih teles, ustanovljenih v okviru Konvencije, tako kot določita Alpska konferenca in Stalni odbor;
  - b) skrbi za pripravo zapisnikov zasedanj Alpske konference in sej Stalnega odbora ter sestankov drugih delovnih teles, ustanovljenih v okviru Konvencije, tako kot določita Stalni odbor in Alpska konferenca;
  - c) zagotavlja prevajanje in tolmačenje v uradne delovne jezike Konvencije;

- d) hrani arhiv o Konvenciji in protokolih ter zagotavlja ustrezní pristop do dokumentov v njem;
  - e) posreduje relevantne dokumente Alpski konferenci, Stalnemu odboru in pogodbenicam.
- (6) Sekretariat opravlja tudi vsako drugo zadolžitev, ki mu jo nalagajo določbe Konvencije in protokolov ter Alpska konferenca.
- (7) V okviru omenjenih zadolžitvev lahko Stalni odbor Sekretariatu naloži specifične naloge.

2. člen

Sestava Stalnega sekretariata

- (1) Sekretariat ima generalnega/o sekretarja/ko, generalnega/o podsekretarja/ko in štiri zaposlene sodelavce.
- (2) Če bo potrebno, bo Sekretariat lahko poiskal tudi sodelovanje zunanjih ekspertov.

3. člen

Generalni sekretar

- (1) Generalni/a sekretar/ka je imenovan/a skladno z določbami iz Priloge II tega Sklepa.
- (2) Generalni/a sekretar/ka je vodja Sekretariata; vodi vse dejavnosti Sekretariata in je za to odgovoren.

- (3) Generalni/a sekretar/ka zastopa Sekretariat navzven in lahko sklepa pogodbe in druge pravne akte po veljavnih nacionalnih predpisih, potrebne za opravljanje svojih zadolžitvev.
- (4) Generalni/a sekretar/ka upravlja s finančnimi sredstvi, namenjenimi Sekretariatu, in sicer v skladu z določbami 4. člena tega Statuta in Priloge III tega Sklepa.
- (5) Generalni/a sekretar/ka pripravlja letno poročilo o opravljenih

4. člen

Generalni/a podsekretar/ka

- (1) Generalni/a podsekretar/ka je imenovan skladno z določbami iz Priloge II tega Sklepa.
- (2) Generalni/a podsekretar/ka pomaga generalnemu/i sekretarju/ki pri opravljanju njegovih zadolžitvev in ga nadomešča v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti.

5. člen

Sodelavci

Generalni/a sekretar/ka, sporazumno z generalnih/o podsekretarjem/ko, sprejme na delo sodelavce. Pri izboru sodelavcev bo moralo biti zagotovljeno enakovredno upoštevanje uradnih jezikov Konvencije.

6. člen

Upravljanje s finančnimi sredstvi Sekretariata

- (1) Generalni/a sekretar/ka pripravlja proračun za naslednje leto in zaključni račun ter ju pošlje Alpski konferenci in Stalnemu odboru.
- (2) Stalni odbor pregleda proračun za naslednje leto in zaključni račun iz prejšnjega odstavka ter Alpski konferenci posreduje svoje morebitne pripombe.
- (3) Stalni odbor sme v kateremkoli trenutku poveriti neodvisnemu subjektu nalogo, da preveri finančno poslovanje Stalnega sekretariata.
- (4) Alpska konferenca razpravlja in sprejme proračun za naslednje leto in zaključni račun.

7. člen

Končne določbe

- (1) Generalni sekretar, generalni podsekretar in zaposleni pri Sekretariatu opravljajo svoje delo samostojno in ne bodo v nobenem primeru mogli sprejemati navodil od katerekoli pogodbenice ali od katerekoli druge zunanje oblasti.
- (2) Delovni odnos med Sekretariatom na eni ter Generalnim sekretarjem, generalnim podsekretarjem in zaposlenimi sodelavci na drugi strani, je podrejen notranjim predpisom državegostiteljice sedeža, in sicer v tistih delih, ki jih ne predvidevajo ta Priloga, ta Sklep in Sporazum o sedežu.

Priloga II

Postopek za izbor in imenovanje generalnega/e sekretarja/ke in generalnega/e podsekretarja/ke

1. člen

Zbiranje kandidatur

- (1) Pogodbenice bodo na podlagi enotnega mednarodnega razpisa zbirale kandidature na svojem ozemlju. Zbiranje se opravi po načelu transparentnosti in učinkovitosti. Mednarodni razpis bo pripravil in izvedel Stalni sekretariat pod nadzorom Stalnega odbora.
- (2) Stalni odbor lahko za predhodni izbor ustanovil delovno skupino za pripravo seznama najboljših kandidatov.

2. člen

Imenovanje

Alpska konferenca soglasno sprejme sklep o imenovanju generalnega/e sekretarja/ke in ga/jo izbere med kandidati, ki so bili izbrani v skladu s 1. členom.

3. člen

Trajanje mandata

Generalni/a sekretar/ka prevzame svoje zadolžitve v treh mesecih po Alpski konferenci, ki ga/jo je imenovala. Njegov/Njen mandat traja štiri leta in je lahko podaljšan le še enkrat za dve leti. Po analogiji velja za podaljšanje mandata isto, kar je zajeto v 2. členu te priloge. Generalni/a sekretar/ka ostane na delovnem mestu do nastopa svojega naslednika.

4. člen

Izbor Generalnega/e podsekretarja/ke

- (1) Generalnega/o podsekretarja/ko imenuje Stalni odbor na predlog generalnega/e sekretarja/ke. Generalni/a sekretar/ka in Generalni podsekretar ne smeta biti državljana iste države.
- (2) Zaradi izbirnega postopka, bo treba v mejah možnosti poskrbeti za to, da generalni/a sekretar/ka in generalni/a podsekretar/ka ne bosta imenovana istočasno.
- (3) Če ni drugače določeno, veljajo za generalnega/o podsekretarja/lp po analogiji iste določbe kot za generalnega/o sekretarja/ko.

Priloga III

Financiranje Stalnega sekretariata

1. člen

- (1) Letni proračun Stalnega sekretariata za obdobje 2003/2004 je 800.000 evrov. O omenjenem znesku bo mogoče ponovno razpravljati ob predstavitvi naslednjega proračuna. Finančno leto Stalnega sekretariata se začne prvega januarja vsakega leta.

Država	% po državah	Skupno po državah
Avstrija (A)	24,5 %	196.000 €
Švica (CH)	14,5 %	116.000 €
Nemčija(D)	8,5 %	68.000 €
Francija (F)	18 %	144.000 €
Lihtenštajn (FL)	2 %	16.000 €
Italija (I)	26,5 %	212.000 €
Monako (MC)	2 %	16.000 €
Slovenija (SLO)	4 %	32.000 €
Skupaj	100 %	800.000 €

- (2) Letni proračun iz prejšnjega odstavka se porazdeli med pogodbenice po odstotnih deležih, ki so razvidni iz spodnje tabele:
- (3) Omenjene odstotke bo mogoče na zahtevo ene ali več pogodbenic revidirati na Alpski konferenci, na njenem VIII. zasedanju ali na naslednjih. Odstotki ostanejo veljavni do novega, drugačnega sklepa Alpske konference.
- (4) Prispevki za financiranje Stalnega sekretariata bodo vplačani čimprej, zato da se zagotovi kontinuiteta pri upravljanju Stalnega sekretariata.

2. člen

- (1) Prostovoljne prispevke lahko pogodbenice nakažejo v kateremkoli trenutku in se lahko uporabijo za financiranje specifičnih dejavnosti. Omenjene prispevke je mogoče prispevati tudi v naravi.
- (2) Prispevke je treba nakazati v evrih neposredno na tekoči račun Sekretariata.

3. člen

Osební letní bruto dohodek začasnega generalnega/e sekretarja/ke bo zajet med najmanj 70.000 evrov in največ 100.000 evrov. Natančni znesek njegovega dohodka bo določil Stalni odbor po njegovem imenovanju, med drugim tudi ob upoštevanju zadolžitve, ki jih bo moral opravljati generalni/a sekretar/ka.

4. člen

Osební dohodek Generalnega sekretarja bo določen po sklenitvi sporazuma o sedež.

Priloga IV

Ministri soglašajo, da se dodeli francoskemu kandidatu funkcijo začasnega Generalnega sekretarja Alpske konvencije.

Italija umakne zadržek v zvezi z mehanizmi za implementacijo.

Ministri soglašajo, da mora biti med mandatom začasnega/e generalnega/e sekretarja/ke čigar/katere generalni/a podsekretar/ka, čigar/katere materni jezik je nemščina, in en/a član/ica Stalnega sekretariata, čigar/katere materni jezik je slovenščina.

Italija bo financirala eksperta, ki ga bo določila Slovenija in ki bo deloval v Bolzanu/Boznu.

www.alpconv.org

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Herzog-Friedrich-Straße 15
A-6020 Innsbruck
Tel. +43 (0) 512 588 589

Izpostava v Bolzanu/Boznu
Drususallee 1
I-39100 Bolzano/Bozen
Tel. +39 0471 055 352

info@alpconv.org